

NOVI TAVČARNIK

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

Z UREDNIKOVE MIZE

Na naš razpis nagradne igre 10 x 1000 smo dobili mnogo zanimivih in dobrih prispevkov, celo iz krajev, o katerih menda v NT res še nismo nikoli pisali. Ker je precej vaših novinarskih prvencev prišlo v uredništvo šele v torek zjutraj, smo se odločili, da ne bomo površni. Zato bomo vse poslano prispevke dobro pregledali, prebrali in ocenili. Rezultate in podelitev nagrad preberite prihodnjič. Večji del nenagrajenih zapisov bomo prav tako objavili na posebni strani Naši sodelavci pišejo. In vas seveda honorirali za vaš trud.

Z igro nadaljujemo. Ne pozabite k vsakemu pismu ali sporočilu priložiti kupona. Sedaj je na vrsti kupon št. 2. V vsaki naslednji številki pa bomo objavili nagrade. Velja se potruditi, ali ne?
Vaš urednik

NE PO STAREM

Ali bodo delegati začeli nastopati kot nekdanji odborniki? Kaj se dogaja? V nekaterih delegatskih sredinah so si delegati med seboj razdelili interesna področja — eden je vzel šolstvo, drugi kulturo, tretji zdravstvo in podobno. Ker smo pritrjevali mislim vsaj o delni interesni razdelitvi delovanja delegatov, takšen način dela seveda ne preseneča. Toda ponekod so interesno usmerjenost delegatov vzeli preveč dobesedno in tako delegati dobijo gradivo samoupravnih interesnih skupnosti po najkrajšem postopku. Ne da bi o gradivu sploh razpravljali na seji delegacij, se delegat loti obravnave sam in tudi brez predhodnega soglasja delegacije nastopi kot nekdanji odbornik na seji skupščine. Znanilci takega dela niso samo v skupščinskih sejah, marveč tudi v drugih delegatskih sredinah.

Brez dvoma je bil eden od razlogov za uvedbo delegatskega sistema (poleg množičnosti odločanja o družbenih vprašanjih) tudi neke vrste specializacija, zato so tudi občani v postopku evidentiranja izbirali različne kandidate, ki imajo nagnjenje do različnih družbenih vprašanj. To poznavanje določene družbene problematike pa naj bi bila legitimacija za odločanje, marveč je ena od prednosti, da nekdo, ki se na neko področje nekoliko bolj spozna, lahko bolje razlaga, tolmači in potem stališče delegacije (ali še bolje — vseh občanov v določenem sredini) kvalificirano zastopa na seji skupščine.

Socialistična zveza na terenu in sindikalne organizacije v kolektivnih bi morale preprečiti takoj v začetku takšno prakso, da bi delegacije delovale, odhajale in odločale na skupščinah na individualnem principu, kakršen je bil zvečine značilen za nekdanji odborniški sistem. Vedno je treba imeti pred očmi, da pri naših premikih v družbeni praksi, v načelih družbene reforme, nikoli niso najbolj bistvene zunanja oblika in forma nekega političnega delovanja, ampak njegovi notranji, vsebinski, kar najbolj demokratični cilji.

Kot pred 31 leti, le da so takrat borci gazili sneg do pasu, da so mule obtičale v njem in da je neizmerne napore zmoget le še človek z globoko zavestjo in pogumom v srcu. Na pohod legendarne XIV. divizije so se tudi letos zelo konkretno spomnili mladi iz laške občine, ki so v okviru načrta oživljanja tradicij NOV in izobraževanja prostovoljcev enote SLO izbrali za tri dni pot od Olešja pri Brezah do Paškega Kozjaka, oziroma do Dobrne. 80 kilometrov so prepeščili, od tega polovico samo v enem dnevu. Zapis o tem preberite na 15 strani, kjer v sliki in besedi ponazarjamo ta podvig.

OBISK IZ PLIBERKA

Podružnica slavističnega društva v Celju je v sodelovanju s komisijo za zamejske Slovence pri občinskem odboru SZDL pripravila 13. 2. 1975 za celjske šolnike srečanje z dvema predstavnikoma kulturnega življenja Slovencev v Avstriji: članoma kulturnega društva »Edinosti« iz Pliberka Jožekom Hudlom in Mirkom Kertom. Uvodoma sta prikazala zgodovino in sedanje stanje dvojezičnega šolstva na avstrijskem Koroskem, te najbolj občutljive točke delovanja raznarodovalne politike. Nato sta v prisrčnem pogovoru odgovarjala na vprašanja in se pri tem dotaknila vrste perečih problemov, ki tarejo Slovence v Avstriji. Ugotovila sta, da je trenutno najvažnejša enotnost vseh Slovencev. Probleme pa, ki so nastajali stoletja, je treba reševati postopno in vztrajno. Matična dežela naj bi jih še nadalje podpirala tudi s tem, da bi kar največ sodelovali z njimi, tako kulturno kot gospodarsko. In predvsem si želijo čimveč stikov, obiskov in srečanj.

BISTRICA OB SOTLI

GRADIJO TOVARNO

Vsi, ki kolikor toliko poznajo Bistrico ob Sotli in Bistričane, vedo, da je njihova dolgoletna želja, da bi končno le dobili svoj dislocirani obrat, ki bi zaposlil vsaj 60 občanov. Odseljevanje prebivalstva je namreč doseglo takšno stopnjo, da je umrljivost že višja od rojstev, to pa je vzemirljiv podatek in kot edino rešitev vidijo Bistričani postavitev obrata, ki bi vezal določen del prebivalstva ali pa jim vrnil vsaj tiste občane, ki so na delu v tujini. Kljub temu, da so v zadnjih letih naredili izredno mnogo za kraj, pomislimo na elektrifikacijo naselij, vodo, preskrbo občanov, gradnjo knjižnice, gasilnega doma, gradnjo cest in modernizacijo, se proces odseljevanja z nezmanjšano močjo nadaljuje.

Končno je tudi Bistričanom zasvetila zelena luč. Po velikih naporih, ki so trajali več let, so ob podpori občine Šmarje pri Jelšah le uspeli dobiti proizvodni program za 60 začetnih delovnih mest. Investicijska vrednost programa je nekaj

nad 18.000.000,00 dinarjev. Občani sami morajo, kot pogoj za postavitev obrata, zbrati 3.000.000,00 dinarjev, s katerimi bi postavili proizvodno halo. Ker se občani Bistrice zavedajo, da je to zanje odredilna bilka po dolgih letih borbe za težko pričakovani obrat, vidijo rešitev v solidarnostni akciji, ki naj bi prinesla sredstva za proizvodno halo. Občani bodo sami prispevali prostovoljne delovne ure v vrednosti 110.000,00 dinarjev in v denarju 650.000,00 dinarjev, ostalo, 1.200.000,00 dinarjev bo prispevala občinska skupščina preostanek, 1.040.000,00 dinarjev pa bo treba zbrati s solidarnostno akcijo.

Gradnja tega obrata je hkrati sestavni del programa ureditve prostora Kumrovec—Kozjansko.

Akcija za pomoč Bistričanom se je že začela, odprt je tudi žiro račun pri Krajevni skupnosti Bistrica ob Sotli: 50730-780-1216. Preostaja nam edino to, da zaželimo Bistričanom mnogo uspeha.

Milenko Strašek

SOLZE OB PESMI

Prejšnji teden je GRUPA POETICA, ki jo sestavljajo gledališki igralci iz celja — Ančka Kumerjeva, Miro Podjed in Bogo Veras, navduševala oskrbovance Doma upokojencev v Celju. Večer jim je pripravila GRUPA POETICA na lastno pobudo in brezplačno. Oskrbovanci doma so bili nad slovenskimi baladami in romancami izredno navdušeni. Še bolj kot pesem jih je grel občutek, da so se spomnili na njih in prišli mednje. Sivolase glave so še dolgo v noč razmišljale o doživetju večera, ki v zadnjem času ni bil osamljen, bil pa je enkrat po svojem notranjem doživljanju.

Z. S.

ŽIVAHNO NA POLZELI

Pod pokroviteljstvom Tovarne nogavic Polzela in v sodelovanju s TKS Zalec bo jutri na Polzeli tradicionalna športna zabavna prireditev, ki jo vsako leto prireja Združenje športnih novinarjev Slovenije — proglasitev najboljšega športnika Slovenije za leto 1974.

Prireditve bo v dvorani doma Svobode na Polzeli in sicer ob 17. uri za šolsko mladino in ob 19. uri za vse ostale.

Obiskovalcem te prireditve se bodo predstavili: Nataša Urbančič — Bezjakova, Vinko Jelovac, štirje člani pete jugoslovanske alpinistične himalajske odprave (vodja odprave Tone Skarja, Peter Ščetin, Roman Robas in Stane Belak), Peter Svet, Miro Steržaj, Drago Frelj, Janez Zakotnik, Danilo Popivoda, Eva Jeler, Miran Savnik, trener in kapetan državne kolesarske reprezentance Zvone Zanoškar in drugi. Vabilu pa sta se odzvala tudi nekdanja naša našega športa Miro Cerar in Ivo Daneu.

V zabavnem delu bodo sodelovali ansambel Mojmira Sepeta, kvartet DO iz Kranja in znana slovenska pevka Elda Viler. Manjkal ne bo tudi Tone Fornuzzi — Tof.

T. TAVČAR

INTEGRACIJE

ZDAJ
OBRT

Morda je res, da prihaja največja pobuda o povezovanju obrti nekoliko pozno. Zaostajanje na tem področju za drugimi gospodarskimi panogami najbolj občutijo obrtniki sami. In vendar se tudi zdaj, ko so stekle prve pobude o integracijah, pojavljajo vprašanja, ki jih ni moč prezeti. To tudi zavoljo tega, ker so nekatere prejšnje izkušnje o integracijah obrtnih delavnic zlasti z industrijo rodile nezažetene posledice, med drugim tudi preraščanje obrti v industrijo in zato še večjo praznino v tisti panogi terciarne gospodarske dejavnosti, ki jo potrsošnik najbolj išče. Ne glede na takšna ali drugačna razmišljanja, prizadevanja za okrepitev obrti niso nikoli prepoznana.

Kot vse kaže, so trenutno veliko bolj aktualna tako imenovana horizontalna povezovanja, torej integracije med obrtnimi delavnicami samimi. Vse to v cilju, da bi obrt s krepitvijo kapitala in znanja ojačali, ne pa osiromašili ali ji na koncu koncev celo vzeli tisti pečat, ki je zanjo značilen. Obrt naj torej tudi po tem povezovanju ohrani svojo značilnost, v nasprotnem primeru, po njenem prehodu v industrijo, bi morali takoj nadomestiti izpad z novimi delavnicami, z novimi obrtnimi enotami. Praksa je pokazala, da je integracija obrti z industrijo umestna le tedaj, če hoče obrt seveda ohraniti svojo posebnost, da deluje v okviru nove organizacije kot samostojna temeljna organizacija, vendar kot takšna, ki po velikosti, prometu in drugih značilnostih poslovanja ne bo veliko ali nič zaostajala za drugimi temeljnimi organizacijami v okviru organizacije združenega dela.

Sicer pa se tesno na to problematiko naslanja še eno, za zdajšnji čas, aktualno vprašanje. Namreč, kdo je tisti, ki naj ustanavlja obrtne delavnice družbenega sektorja? Pobud namreč ni, in kot vse kaže, tudi ne sredstev.

Določeno smer razvoja obrti je nakazal tudi zadnji zakon, sprejet 1973. leta. Pogodbene organizacije združenega dela so oblika povezovanja, krepitve, delitve dela in podobno. Toda, do njih ni prišlo. Na širšem celjskem območju je začela ena sama pogodbeno organizacija združenega dela, ki pa kot pravijo, se čedalje bolj približuje industrijski proizvodnji.

Integracija v obrti pa odpira tudi vprašanja kadrov, obrtniških in ne industrijskih delavcev. Ne zadnjeje reprodukcijsko sposobnost in še in še.

Ni odveč tista misel, da bi pobuda o integracijah v obrti najnuj povezali s srednjeročnimi ali dolgoročnimi načrti razvoja obrti. Takšni pogledi bi bili nazorno odprli trenutno sliko, potrebe in vidike. Tu notri bi se naj znašle tudi vse težnje o integracijah, na vsak način pa usklajevanje s politiko reševanja in zlasti krepitve obrti kot celote. Proizvodne in uslužnostne.

Pobuda o integracijah v obrti je tu. Njena nosilca sta zaenkrat ljubljansko in celjsko poslovno združenje. Prav pa bi se bilo, če bi takšne težnje prihajale še od spodaj, da bi bile ekonomsko in organizacijsko povsem utemeljene in sprejemljive. Sicer pa se prvi znaki povezovanja že kažejo med nekaterimi obrtnimi panogami.

MB

ODMEVI

ZAKAJ PA NE?
FERRALIT: NE!

Mislím, da je pravilno, da bi o referendumu v žalski občini napisali nekaj tudi občani sami. Zdi se mi namreč neumno in po eni strani hudo žaljivo, da za neuspeh referendumu v Ferralitu obtožujejo samo tovariša Delaka, ki je bil v tej organizaciji na delovnem mestu direktorja. Nemogoče se mi namreč zdi, da bi en sam človek mogel narediti nekaj takega, zaradi česar ga obtožujejo.

Danes smo vendar v socialistično urejeni državi in vedno bolj poudarjamo samoupravljanje in družbeno dogovarjanje. Ravno zaradi tega mislim, da se je morala večina delovnih ljudi v Ferralitu odločiti proti referendumu. Zakaj, pa morajo verjetno vedeti najbolj oni sami. In mislim, da se niso prav nič smotili. Zakaj naj bi bil vedno delavec obremenjen z vsemi mogočimi prispevki, plačeval naj bi za ona predeka v občini in kaj vem kaj še. Zanima me, kaj bo iz tega tenarja najprej zgrajeno? Verjetno bo to zgradba občinske skupščine, potem kakšen hotel in šele nazadnje se bodo po vsej verjetnosti odločili za gradnjo varstvenih ustanov in šol. (Pred tem bo zgrajen verjetno tudi gasilski dom, povsod v drugih krajih, npr. Gomilsko, pa so ga gasilci naredili sami z udarniškim delom). Nimam ničesar proti gradnji vrtcev in šol, močno pa sem proti izgradnji nove občinske stavbe in to na račun referendumu. Za leto bo morala občina drugje najti vr, če pa se ne postaviti na pleča delavca.

Naj še nekaj spregovorim o delovanju ZK. Mislim, da je danes vse preveč sestankov in dogovarjanj in da bi denar, ki ga za to porabijo, lahko mnogo bolj smotro uporabili. Mislim namreč, da se na teh sestankih mnogo preveč sklepa in dogovarja, naredi se pa nič. (Morda bi šil rajši vsi ti sestanki na udarniško in začeli graditi zgradbo občinske skupščine. Mislim, da bi bila gotova v enem samem letu.)

Mislím, da bi danes morali vsi ti vodilni in razni predsedniki družbenih organizacij upoštevati mnenje in besedo anavadelega delavca. Saj smo vendar v dobi samoupravljanja in delavskega odločanja, ne pa v letih 1933-1945. Vsi podpisani bi morali obravnavati celoten kolektiv Ferralita (k se je po mojem mnenju popolnoma pravilno odločil), ne pa samo tovariša Delaka.

Za konec naj povem še svoje osebno mnenje. Mislim, da tovarišu Delaku medejo polena pod noge še od takrat, ko je bil predsednik občinske skupščine Zalec. Če je res tako nesposoben in nezaveden človek, potem resnično ne vem, kako je mogel

vse to biti in bi moral verjetno tudi Ferralit že zdavnaj propasti. To pa se do sedaj še ni zgodilo.

Upam, da se bo vse končalo tako, kot je treba. Pa še to: upam, da bodo občani tudi sami spoznali, da akricvas ne gre iskati samo v tovarišu Delaku in v Ferralitu. Mislim, da bi bilo treba krivca poiskati v napačnem vodenju občinske organizacije ZK.

Vinko Jamar, Zalec

Tovariš Vinko Jamar!

Tovariš Vinko, pismo, oziroma vsaj odmev na objavo prispevka Zakaj pa ne? Ferralit — ne! ste naslovili osebno name, na urednika in sem vam torej dolžan odgovoriti — o tistem, o čemer misliva enako, in o onem, tjer se razhajava. Najprej — kje se razhajava. Vi pritrjujete odločitvi Ferralita oziroma tovariša Delaka, ker ni podpisal družbenega dogovora. (Referendum so izglasovali občani, družbeni dogovor pa so podpisovale organizacije združenega dela in v Ferralitu primeru gre za to, da edino Ferralit ni podpisal tega dogovora). Obenem, ko soglašate s to odločitvijo Ferralita, pa dodajate, da smo vendar v socialistično urejeni državi in vedno bolj poudarjamo samoupravljanje in družbeno dogovarjanje. Točno. Če ne bi tega na glasovali in če ne tako delak, potem bi občinska skupščina v Zalcu sprejela odlok ali kak drug zakon, ki bi ga pa Ferralit moral spoštovati in uresničiti. Toda ne! Z novo ustavo smo rekli, da se bomo... seveda vseh družbeno dogovarjal in sporazumevali med se boji delavci v združenem delu. Tudi ko gre za posebne želje in interese občanov in delavcev v občini.

V Zalcu ste tako storili. Ali boste osnovne in srednje šole, vrtce ter druge družbene objekte gradili zase in hitreje napredovali, ali pa boste v Zalcu še naprej zaostajali z nekaterimi prepotrebniimi družbenimi storitvami? Vprašujem, komu so namenjena sredstva, ki jih združujete z referendumom in po družbenem dogovoru? Komu bodo voljo vsi zgrajeni objekti? Vašim otrokom, delavcem, občanom, mladini, nitrejšemu razvoju, če hočete. V Zalcu je večina ljudi spoznala — na uspešnem referendumu — in delavcev v organizacijah združenega dela, da morate nekaj več sredstev združiti, če hočete imeti boljše družbeni štandard. Četudi bo zadal nekaj manj ostalo dohodka v tovarnah in bo malenkost tanja tudi kultura.

Vidite, tovariš Vinko, meni pa se zdi, da je to ta pravo samoupravljanje, da je to tisto družbeno dogovarjanje in tista zavest, ki jo potrebujemo v naši družbi. Pogledajte,

kako tarnamo, da nimamo razvitega družbenega štandarda, šolskih in vzgojnih objektov in igrišč ter družbenih prostorov. Kdo pa nam jih bo zgradil in dal sredstva, če ne sami, vsak v svoji občini, vsi v občini.

Sedaj smo pa tam.

V žalski občini so se vse organizacije združene ga dela odločile za popis družbenega dogovora. Vem, da so imeli delavcem pripombe. Prvotni program je bil močno spremljen. Tudi glede občinske stavbe so stvari zdaj drugačne — pozanimajte se, pa boste videli, da imam prav. Toda v vseh delovnih sredinah je zmagalo spoznanje, da je treba solidarno prispevati in združevati sredstva za hitrejši razvoj občine, za razvoj družbenega štandarda. Družbeni dogovor je bil demokratično sprejet in podpisan.

Toda — edino Ferralit tega ni storil. Sedaj pa poglejte, tovariš Vinko. Kaj če bomo v naši družbi danes in jutri napisovali v ustavi, da se moramo družbeno dogovarjati in samoupravno sporazumevati, v življenju pa bomo delali eni tuki, drugi drugače. Ena organizacija bo podpisala dogovor, druga ne. Eden bo prispeval in združeval, se tudi odrekal, drugi pa ne. Kam bo to pripeljalo? Bomo lahko sploh zpegljali dogovarjanje ali pa bomo poklicali na pomoč državo, naj namesto dogovorov sprejema zakone?

Vprašam se nekaj — če bo Ferralit zašel v kake težave, želim, da ne bi a se v nemirnem gospodarskem življenju to lahko zgodi, kdo mu bo pomagal? Žalska družbena oziroma gospodarska skupnost. Dalje, ali delovni ljudje Ferralita ne potrebujejo objektov, ki jih bo Zalec zgradil po dogovoru? In končno — ali je dohodek, ki ga ustvarja kolektiv Ferralita, samo rezultat dela sedanjega kolektiva, ali pa je v strojih, opreml, stavbi in ograditvi tudi delo prejšnjih generacij delavcev in sredstev družbene skupnosti. Že Edvard Kardež je v ustavnih razpravi večkrat naglasil, da je dohodek delovnega kolektiva vedno družbeni dohodek. Saj imamo pri nas družbeno lastno proizvodnjalnih sredstev.

Vidite, zato menim, da se kolektiv Ferralita ni prav odločil. Zato sem prepričan, da zasluži Tone Delak kot direktor delovne organizacije in najodgovornejši vodilni in družbeni delavec Ferralita najostrejšo družbeno kritiko in da zaradi tega ne more več opravljati funkcije direktorja. Kritiki zaslužijo tudi komunisti in drugi politični delavci v Ferralitu, ker so, kot kaže, bolj prislusnili le enim mnenjem, namesto da bi se z njimi spopadli. Veste, tovariš Vinko, v srcu sem prepri-

čan, da delavci Ferralita, vsaj v večini, ne mislijo tako kot direktor Tone Delak in da bi zagotovo sklepali drugače, če bi jim direktor objektivno in ne le ozko, temveč pravično prikazal potrebo po združevanju sredstev.

Mislím tudi, da o moral kolektiv Ferralita ponovno razpravljati o svoj odločitvi. Kajti naglašam — v družbenem dogovarjanju ne more biti izjem. Če ne, mečemo v nič brezšteviline ure sestankov, toliko opevano solidarnost in tudi temeljno sestavino ustave — družbeno dogovarjanje med delavci.

Nočem se spuščati v vaše ocenjevanje tovariša Toneta Delaka, ker imate v delu vprašanje morda prav. Dejstvo pa je, tak imam občutek, da se tovariš Tone Delak obnaša zelo nenačelno. Samo en primer, iz našega sodelovanja s tovarišem Delakom. Lan smo objavili o Ferralitu nekaj spodbudnih in nekaj kritičnih zapiskov. Potem ko smo objavili prvi kritični zapis, je tovariš Tone Delak objavil našemu propagandistu: Ko boste o Ferralitu drugače pisali, pa boste dobili reklamo. No, kljub temu sem še vedno objavil prispevke — no, vice delavcev iz Ferralita o življenju kolektiva.

Pišete o upoštevanju besede anavadelega delavca. Tu misliva skoraj enako. Toda če delavec še vedno ne more v polni meri odločiti in vplovati, nam more biti to znak, signal, da pogledamo, kakšne samoupravne odnose imamo v delovnih kolektivih, v krajevnih skupnostih. Kako delajo delegacije? Skupščine? Kdo pa so v vseh teh organih? In končno — ki govorite o občinski organizaciji ZK Zalec tudi v ZK je mnogo delavcev. Hočem reči — z ustavo v naši družbi gradimo vse več oblik neposrednega delavčevega odločanja in vse bolj zahtevamo odločilen vpliv vseh delavcev. Mislim, da si za ta cilj prizadeva tudi ZK v Zalcu in da ste v žalski občini dosegli, kljub težavam in napakam, precejšnje rezultate.

No, o sestankarstvu sva tudi pri istem. Preveč govorimo. Pa še vedno premalo delamo. To je tudi dobra snov za kritično samoanalizo v vsaki delovni sredini in vam pritrjujem.

Tovariš Vinko, bili ste kritični in odprti. Jaz tudi. Kajti želim sem o primeru Ferralit nekaj napisati. Kajti že ves čas se vprašujem — ali se tovariš Tone Delak sveda, da nesodelovanje s družbenim dogovarjanju kot zrazto nesolidarno obnašanje ruši temeljno osnovo naše komaj sprejete ustave? In kakorkoli že obračam odgovornost — tovariš Tone Delak e direktor, vodilni in družbeni delavec in se tej odgovornosti ne more zogniti.

JOŽE VOLFAND

ŠMARJE

NE ZA
VSE ENAKO

Na zadnji seji izvršnega sveta so ugotovili, da enaka prispevna stopnja za financiranje splošne in skupne porabe ne more veljati za vso Slovenijo. Po precej burni debati so se odločili, da pošljejo protestno pismo izvršnemu svetu SRS in pa nekaterim drugim družbenopolitičnim delavcem v republiki.

Obravnavan je bil tudi izredno zanimiv predlog, ki so ga skupščini poslali občani krajevnne skupnosti Bistrice ob Sotli, kjer je rečeno, da bodo gradili občani te krajevnne skupnosti proizvodno halo, ker pa imajo premalo sredstev na razpolago, bodo ostalo pridobili s solidarnostno akcijo. Člani izvršnega sveta so se strinjali, da akcijo krajevnne skupnosti Bistrice podpro z vso močjo.

Poleg potresa je občinsko skupščino Smarje pri Jelšah v lanskem letu močno angažiral problem plazov, usarov in udorov, ki jih je v občini kar precej, vzrok za takšno stanje pa je menda bil potres. Kot je na seji izvršnega sveta povedal njegov predsednik, Beno Božiček, sta v občini porušena zaradi plazov dva mostova, se vedno pa drsi okoli stiriinajst plazov. Za sanacijo bi potrebovali okoli 240 milijonov, kar seveda ne bo mogoče zbrati. S tem se ni rečeno, so ugotovili in zahtevali na seji, da teh plazov ne bodo sanirali. Svojo pomoč so ponudili tudi občani.

Na seji izvršnega sveta v Smarju pri Jelšah so med drugim razpravljali še o osnutku odloka o spremembah pri davkih občanov, o graditvi skupnosti slovenskih občin, borbevskih priznvalnicah, na koncu pa so se dotaknili še vprašanja zamenjave predsednika Izvršnega sveta, ki je še pred kratkim dovolj jasno povedal, da bo odšel v pokoj. Dogovorjeno je bilo, da del pristojnosti preide na podpredsednika, dokler se stvari ne uredi.

MST

SALON

Poziv bivšim
političnim
internirankam
koncentracijskega
taborišča
Ravensbrück

Ob 30. obletnici naše osvoboditve pripravljamo poleg popisa še živih internirank tudi popis tovarišic, umrlih v centralnem taborišču in njegovih družnicah.

Prosimo vse tovarišice, da preverijo, če so na seznamu ravensbrüških internirank na občinskih odborih ZZB NOV, in da nam sporočijo imena vseh tovarišic, za katere vedo, da so umrle v taborišču ali na poti domov. Seznan umrlih potrebujemo do konca februarja, ker želimo, da bi bil spisek umrlih, ki bo vklesan v marmorju v novo urejenem muzeju v Ravensbrücku, čim popolnejši.

Odbor ravensbrüških internirank
RO ZZB NOV Slovenije
Vrtača 11, Ljubljana

CELJE

ZAKAJ RAZDROBLJENO?

Poseben odbor, ki je vodil delo za ustanovitev sestavljene organizacije združenega dela za industrijo, kmetijstvo, trgovino in gostinstvo v Celju, je končal svoje delo. Uspešno. Prav zato mu je izvršni svet celjske občinske skupščine izrekel vse priznanje. Hkrati s tem pa se je pojavilo vprašanje — ali so z ustanovitvijo sestavljene organizacije združenega dela končane vse naloge na področju povezovanja gospodarske in negospodarske dejavnosti. Ze prvi odgovor na več kot aktualno vprašanje je pokazal, da je nalog na tem poprišču še dovolj. Zdej se jih bo lotila pristojna komisija izvršnega sveta. In še nekaj, razprava na seji izvršnega sveta je pokazala, da ta skupščinski organ nima namena o teh nalogah samo razpravljati in jih ugotovljati, marveč doseči tudi zaželene rezultate. Takšne, ki bodo imeli svoj materialni interes, svojo ekonomsko osnovo. Ne gre torej zaradi združevanja in povezovanja, marveč za dosti več. Za kvalitetno spremembo, ki mora dobiti pri vseh, ki bodo odločali o novih organizacijskih oblikah tudi polno oporo.

Ni naključje, če so besede okoli prihodnjih nujnih integracij ustavljale tudi pri družbenih dejavnostih. Trenutni finančni položaj zdravstvene službe kot celote pa tudi nekateri drugi problemi, ki so znani na tem področju, že sam po sebi terjajo odgovor na vprašanje, ali je prav in umestno, da koraka zdravstvena služba v mestu ob Savinji še naprej po svoji razdrobljenosti potli. Gotovo je, da se bodo s tem problemom že v kratkem srečali vsi, ki so tako ali drugače odgovorni za najboljše rezultate na tem izredno zahtevnem družbenem področju.

Člani izvršnega sveta so opozorili tudi na druge strani razvejane družbene aktivnosti. Na muzeja, arhiv, na zavod za spomeniško varstvo pa tudi na šolstvo itd. Pa ne, da bi vse skupaj zmetali v en koš, marveč, da bi s primernimi spremembami in povezovanji opravili predvideno delo boljše in ceneje.

Ob vsem tem pa se pojavlja tudi vprašanje, kdaj se bodo gibanja za ta povezovanja začela v teh ali drugih delovnih sredinah samih? Kdaj bodo člani teh kolektivov sami spoznali nujnost takšne skupne poti?

mb

PETROVČE: BORCI O MANJŠINAH

Pred dnevi je krajevna organizacija ZB Petrovče na svoji volilni konferenci obravnavala vrsto aktualnih vprašanj.

Poleg problemov, ki zadevajo vprašanje borcev, so se v razpravi dotaknili problemov idejnosti pouka. Naglasili so, da bo potrebno med mladino načrtneje obujati tradicije NOB, predvsem letos, ko praznujemo 30. obletnico osvoboditve.

Borci so govorili o manjšinskem vprašanju, to je o vprašanju slovenske manjšine v Avstriji in Italiji ter o oživljanju fašizma na teh območjih. Zahtevali so še večjo angažiranost naše družbe pri preprečevanju oživljanja desnih skrajnežev.

Po končani razpravi so izvolili novo vodstvo, za predsednika pa izvolili Zorana Razborška.

Albin Milnar

SZDL

POT SPREMEMB

V celjski občini so se že dogovorili o pripravah na volilne konference SZDL. Krajevni odbori SZDL bodo skupaj z vodstvi družbenopolitičnih organizacij in samoupravnimi organi KS najprej razpravljali o bistvenih statutarnih spremembah SZDL. Dogovoriti se morajo tudi, koliko delegatov bodo štele nove krajevne konference SZDL, kdo vse se bo pojavil v vlogi delegata, ali bodo imele krajevne konference poleg predsedstev še izvršne odbore in podobno.

Dosedanji predlogi se nagibajo k 50-60 članskim delegatskim konferencam krajevnih organizacij SZDL. Delegate bodo delegirala stalna območja krajevnih skupnosti, vaški, ulični in drugi odbori SZDL, osnovne organizacije sindikata v TOZD s sedežem v krajevnih skupnostih in tudi tiste temeljne organizacije združenega dela zunaj KS, ki zaposlujejo več delavcev iz določene KS. Deleganti za izvolitev delegatov krajevnih konferenc SZDL bodo še krajevne organizacije ZKS, mladina in borci pa družbene organizacije in društva na terenu. Delegatsko oblikovana krajevna konferenca SZDL bo tako združevala vse interese delavcev in občanov in politične osebe v krajevni skupnosti.

Krajevni odbori se bodo zato morali skrbno kadrovske pripraviti na volitve novih vodstev v SZDL, še posebej zahtevna pa bo naloga pri dogovorih o številu delegatov, o tistih, ki bodo v krajevno konferenco SZDL delegirali delegate. Evidentiranje in predlaganje možnih kandidatov ter vsi dogovori o sestavi novih krajevnih konferenc SZDL morajo biti v Celju končani do 25. marca.

PENOLOGI V CELJU

VEČ POVEZAVE

Slovenski penologi so se na rednem letnem občnem zboru zbrali tokrat v Celju. Sprejeli so kodeks penološke etike, vede, ki se teoretično in praktično ukvarja s kazenskimi sankcijami, pri tem pa vključuje vse moderne znanosti iz sociologije, psihologije in kriminologije.

Penologi opravljajo družbeno dejavnost, ki je širša javnosti skrita, ker se delo v kazensko poboljševalnih zavodih izvaja za zaprtimi vrati. Čeprav je društvo penologov staro že šest let, o njem prav malo vemo. Zato je bila na občnem zboru deležna posebne odobravanja predvsem misel o odpiranju stroke in podružbljanju ter iskanju povezav z drugimi ustreznimi strokami. Pri tem bodo ostala še vedno odprta organizacijska vprašanja (kako zagotoviti ustrezno obliko v TOZD, itd.), vendar korak iz anonimnosti pomeni prvo stopničko podružbljanja.

Vedno večja strokovnost penologov, ki pridobivajo izobrazbo na srednji penološki šoli v Ljubljani, pomeni tudi premik v vsebini kazensko poboljševalnih sankcij. Humanizacija v teh zavodih je dobila svoje potrdilo v ustavi, sicer pa niti ni nič novega v domski samoupravi. Takoimenovana samouprava obsojenec je v nekaterih zavodih znana že več let.

Za predsednika slovenskega penološkega društva je bil ponovno imenovan Alojz Gazvoda. Z. S.

ŽALSKA ZK

VEČ ODDELKOV ŠOL

V žalski občini skrbno ureničujejo program občinske konference ZK oziroma komisije za idejno politično usposabljanje. Te dni so zaključili delo v treh političnih šolah, do 15. aprila pa bodo pripravili še 6 oddelkov politične šole I. in II. stopnje.

Pred dnevi so zaključili svoje delo v dveh oddelkih politične šole za prosvetne delavce. Program šole je imel dva dela. V prvem so učitelji in drugi prosvetni delavci obravnavali teme, prireje ne predvsem potrebam prosvetnega dela. Spregovorili so o samoupravnem povezovanju šole z okoljem, osnovnih značilnostih samoupravljanja na šolah, pomenu dela samoupravnih interesnih skupnosti, zgodovinskem pomenu boja ZK z antisamoupravnimi in antisocialističnimi silami, politiki socialističnih sil do cerkve in religije ter podobno.

V drugem delu šole je sledil skrajšan program politične šole prve stopnje. Šole se je udeležilo 50 prosvetnih delavcev, ki so za družbeno politično usposabljanje na tej šoli žrtvovali tudi del svojih zimskih počitnic.

Minuli petek je zaključil z delom tudi oddelk politične šole prve stopnje v Kmetij-

skem kombinatu Hmezad, kjer so v tednu dni obdelali celoten program politične šole prve stopnje s 47 urami predavanj. Trenutno pripravljajo še oddelk politične šole prve stopnje za delavce iz SIP in Aera-TOZD Kemija Šempeter, tridnevni seminar za novospregjete člane v Tekstilni tovarni Prebold, ki se bo pričel že danes in dva oddelka šole prve stopnje za prijavljence iz TOZD v Zalcu in okolici.

Pripravili bodo tudi oddelk politične šole druge stopnje za prijavljene iz Tovarne

ODMEVI

NISMO TUJCI!

Jožica Krkalo

Slika se je ponavljala. Povsod isti odgovori. Zato smo tudi ostali pri treh obiskih, čeprav bi jih lahko bilo dosti več. Tudi čez osemdeset, ko bi bil pač obratov, trgovin, ki v Celju poslujejo in imajo sedež TOZD ali matičnega podjetja v drugem mestu, tudi v drugi republiki.

Šlo je za odgovor na vprašanje — kako sodelujete v celjskih solidarnostnih akcijah, kako se vključujete v reševanje splošnih celjskih problemov, nalog? Ali boste podpisali dogovor o sofinanciranju objektov splošnega družbenega pomena, beri celjskega družbenega središča pod Golovcem in tehniškega šolskega centra?

Odgovor isti ali skoraj povsem isti.

»Vse takšne sporazume, dogovore, ki jih ni malo, pošljimo na sedeže svojih temeljnih organizacij združenega dela. Brez posebnih ali temeljnih pojasnil, stališč in podobno. In potem tam od-

Bogomir Juvan

ločajo. Največkrat v teh dislociranih enotah niti ne vedo, ali organi temeljnih organizacij združenega dela podpisujejo takšne sporazume in dogovore ali ne. Po navadi pa jih ne.»

JOZICA KRKALO, poslovodkinja prodajalne čevljev Planika iz Kranja v Celju: »Doselej smo slabo sodelovali pri reševanju skupnih celjskih nalog. Tako se tudi nismo vključili v sofinanciranje gradnje novega objekta za šolski center za blagovni promet. Zato tudi naši vajenci težko pridejo v to šolo, šele potem, če je prostor, če drugi odpovedo in podobno. Ne glede na to menim, da se bomo morali v prihodnje drugače obnašati. Mi tu v Celju se bomo zavzeli, da bo naša temeljna organizacija združenega dela podpisala takšne dogovore, čeprav je več ali manj na dani, da v vseh takšnih akcijah ne bomo mogli sodelovati. Pri večjih, pomembnejših pa bo naše sodelovanje nužno.»

BOGOMIR JUVAN, poslovodja prodajalne Peško iz Tržiča v Kocenovi ulici v Celju: »Mislil, da je prav, če bomo v prihodnje sodelovali v akcijah, ki se jih lotevajo krajji, kjer poslujejo naše trgovine. Moram reči, da smo zainteresirani za probleme Celja in da se bomo morali vključiti v skupne napore delovnih ljudi in občanov tega mesta. Seveda je treba reči še to — v okviru razpoložljivih sredstev.»

VID FENDRE, poslovodja prodajalne Kluz (Beograd) v Celju: »Menim, da bi morali

Vid Fendre

sodelovati v teh akcijah, ker gre za reševanje problemov, ki zadevajo vse nas, ki živimo in delamo v Celju. Moram pa povedati, da doselej tudi pri sofinanciranju gradnje šolskega centra za blagovni promet nismo sodelovali, in tako smo morali našega vajenca poslati na šolanje v drugo mesto, ker v Celju zanj ni bilo prostora. Še enkrat, morali bi sodelovati, vsaj z minimalnim deležem.»

Pripravljenosti je vsaj iz teh treh izjav veliko. Vprašanje pa je, kakšno mesto bo ta težnja dobila v organih samoupravljanja v Kranju, Tržiču, Beogradu in povsod drugod, kjer so sedeži teh in drugih TOZD ali matičnih podjetij, ki imajo v Celju svoje dislocirane obrate. Pri vsem tem ne gre samo za vpliv teh prizadevanj, marveč sploh za besedo samoupravljalca, tudi iz teh dislociranih obratov, na sedežu temeljne organizacije združenega dela. Dosedanja, vsaj v glavnem in na splošno, ni veliko zalegala. V velikih večini primerov delavci v teh dislociranih enotah niso vedeli za stališča samoupravnih organov svojih TOZD do teh vprašanj. Zato ti primeri zahtevajo kvalitetne premike v samoupravnih odnosih tudi na relaciji dislocirani obrati in TOZD. In ne samo to — celjski poziv k solidarnemu reševanju skupnih vprašanj terja tudi sicer nove premike, saj gre za odnose, ki se vse bolj odpirajo na poti od temeljne organizacije združenega dela do krajevne skupnosti.

M. Božič

NAZARJE

BOLJE ZA HRANO

Centralni delavski svet OZD GLIN Nazarje je že leta 1973 sprejel sklep o izgradnji novega, večjega in ustrežnejšega obrata družbene prehrane. Ta sklep je narekovalo več dejstev. Sedanji obrat je stisnjen na majhnem prostoru in je precej oddaljen od glavnih industrijskih objektov. Poleg tega se število zaposlenih stalno veča in ne nazadnje je to gradnjo narekovalo tudi počutje delavca, ki hja ne malica kjerkoli, temveč v estetsko urejenem prostoru.

Objekt je lociran v sredini industrijskega kompleksa ob glavnem vhodu in bo dostopen tudi z zunanje strani. Predvidena je zmogljivost od tisoč do tisočdvesto malic in okrog šeststo kosil. Ta kapaciteta trenutno presega potrebe samega kolektiva, zato bodo lahko vzeli v goste tudi sosednja bližnja podjetja, v kolikor bi bila ta zainteresirana.

Predračun za ta obrat znaša pet milijonov din in ga kolektiv GLIN-a investira z lastnimi sredstvi. Izvajalec del je Ingrad Celje, ki bo zaključil svoja dela tako, da bo obrat družbene prehrane od prvega maja letos že služil svojemu namenu.

LIZA PODPEČAN

JAVNA RAZPRAVA

Medtem ko je v nekaterih delovnih sredinah že stekla razprava o letošnji splošni in skupni porabi, se pravi o predlogih občinskega proračuna ter o finančnih in delovnih načrtih samoupravnih interesnih skupnosti za letos, se bodo razgovori o tem, zbori občanov na terenu, v celjski občini pričeli v nedeljo, 23. t. m. Tako bo prvi zbor v nedeljo ob osmih zjutraj v prostorih gostišča Turist za območje krajevne skupnosti Frankolovo.

V naslednjih dneh, do

vključno 26. februarja, bodo še naslednji zbori: 24. februarja za krajevno skupnost Center ob 18. uri v veliki dvorani Narodnega doma, 25. t. m. ob 17.30 za Ostrožno v domačem gasilskem domu ter ob 18. uri za Gaberje pri Jugoslovani in za Dolgo polje v pionirskem domu. Tudi 26. februarja bodo trije zbori. Vsi ob 18. uri, in to za Ljubečno v prostorih krajevne skupnosti, za Hudinjo v osnovni šoli ter za Aljažev hrib v dvorani doma OF v Zavodni.

BRANKO STAMEJCIC

CELJE

VSE VEČ IZVOZA

Celjske delovne organizacije so bile preteklo leto kot izvoznice zelo uspešne. Po podatkih oddelka za gospodarstvo in družbene službe občine Celje je industrija preseгла izvozne dosežke leta 1973 za 64,9 odst., letne obveznosti pa za 5,8 odst. K visokim rezultatom sta največ pripomogli Železarna in Cirkarna — 70 odst. vrednosti izvoza — medtem, ko beležijo nekatere delovne organizacije zaostanek.

Železarna Store je lani izvozila večje količine izdelkov črne metalurgije v glavnem na konvertibilno področje. Vrednost izvoza je 10.485.000 dolarjev, kar je za 46,7 odst. več kot leto prej.

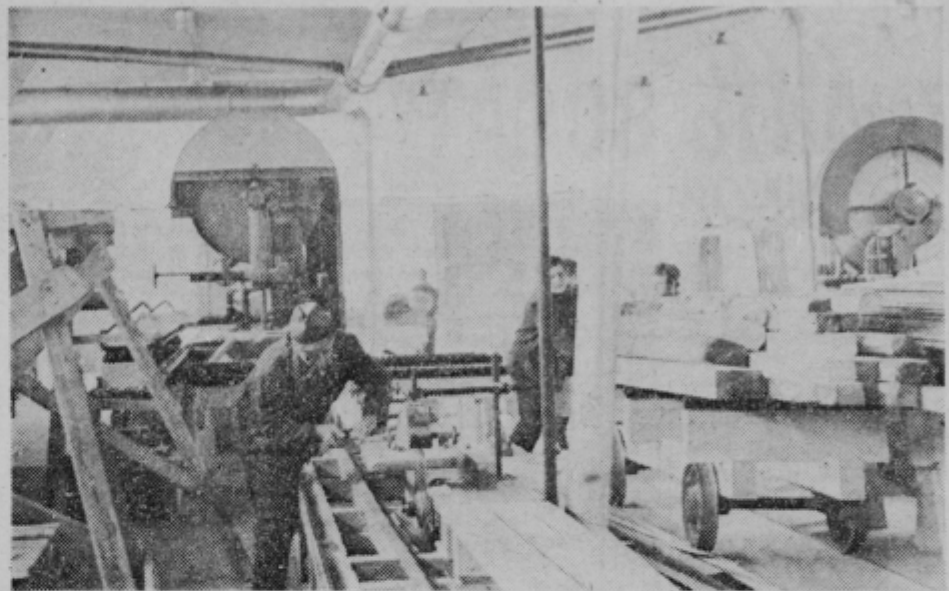
Najvišje povečanje izvoza beleži Cinkarna, ki je preseгла tudi že tako visok plan,

vendar pa je zaradi padca cen cinka na londonski borzi v drugi polovici leta padlo tudi povpraševanje za cinkovo pločevino v državah EGS. Z izvažanjem titanovega dioksida v Nemško demokratično republiko se je v regionalni usmeritvi izvoza zmanjšal delež izvoza na konvertibilno področje od 78 odst. v letu 73 na 62,7 odst. skupne vrednosti lani. Cinkarna je z izvozom dosegla vrednost 22.427.000 ameriških dolarjev, leta 1973 pa 8.548.000.

Po vrednosti lanskega izvoza je na tretjem mestu LIK Savinja s 3.258.000 dolarjev, kar pa je za 17 odstotkov manj kot leto 1973. Vzrok je v splošni stagnaciji izvažanja v lesni industriji. Samo v zadnjem tromesečju se je izvoz žaganega lesta, furnirja

in pohištva v LIK-u zmanjšal za več kot 50 odstotkov. Stanje sta pogojevala izpad italijanskega tržišča in previsoke domače cene.

Tudi EMO beleži z 2.887.000 dolarji desetodstotno zmanjšanje izvoza glede na leto 1973. Aero je povečal izvoz za 33,8 odstotka — 2.250.000 dolarjev skupna vrednost — vendar kljub temu nekoliko zaostal za planom. Tako tudi v drugih delovnih organizacijah zaostajajo za nekaj odstotkov za planom. Najmanjšo izpolnitev plana pa beležijo Toper — 60,9 odst., LIK Savinja — 76 odst. in Libela 78,5 odst. Omeniti je potrebno še Zlatarno, ki je z 877.000 dolarji preseгла dosežek iz leta 1973, kar za 133 odstotkov in letni plan za 66,6 odstotka. M. S.

GORNJI GRAD: „SMREKA RASTE“

V ponedeljek, 17. februarja je v temeljni organizaciji združenega dela Smreka Gornji grad začela obratovati nova žagalnica.

Staro žagalnico, ki je zaposlovala deset delavcev so ukinili, ker zaradi

vsakoletnega večanja proizvodnje mizarskega in tesarskega obrata ni več zadostovala potrebam. Novo gradnjo je narekovala tudi nujnost, da si Smreka zagotovi les dimenzij izven standarda, ki se pretežno rabi za izdelavo

vikend hišic. V novi žagalnici je dobilo delo še pet delavcev. Žagalnica je bila zgrajena iz lastnih sredstev in je stala 700.000 din s tem, da je bila oprema kupljena že prej.

LIZA PODPEČAN

IZLETNIK

TEHNIČNA DELAVNICA

Ob Kersnikovi ulici v Celju nastaja nova tehnična delavnica (100 x 24 m) Avto-turističnega podjetja Izletnik Celje. V dolžini 48 metrov je podkletena, tako da mehanikom ne bo potrebno več delati v zastarelih, neprimernih in za zdravje škodljivih kanalih. To je bilo osnovno, zaradi česar so se pri Izletniku odločili za investicijo, ki jih velja 18 milijonov dinarjev. Kolektiv sodeluje z 20-odstotno udeležbo, angažirana pa so še sredstva zavarovalnice in Ljubljanske banke.

Drugi cilj, ki so ga imeli pri gradnji pred očmi pa je, hitrejša popravila in tako večja osposobljenost voznega parka. Delavnica se jim bo vsekar bogato obrestovala, saj bodo imeli zaradi možnosti kvalitetnejšega vzdrževanja in večjega števila avtobusov in prometa tudi večji dohodek.

Objekt, ki ga gradi Tehnika iz Ljubljane, bo pod streho do konca februarja, gradnja pa bo povsem zaključena do 20. maja. -ar

KOSTROJ

VSE VEČ STROJEV V TOVARNI

Organizacija združenega dela Kostroj Slovenske Konjice je dokaj uspešno zaključila poslovno leto 1974. Ob obstoječih proizvodnih zmogljivostih je presegla planirano rast celotnega dohodka za 22%, letos pa v kolektivu računajo, da se bo dohodek povečal za 12%. V glavnem se bo celotni dohodek organizacije povečal na račun prodaje izdelkov TOZD Plastike, saj je povpraševanje po proizvodih stavbnega pohištva, ki jih izdeluje ta temeljna organizacija, iz dneva v dan večje. Drugi temeljni organizaciji OZD Kostroj, Tovarni strojev, pa se tudi v letošnjem letu odpirajo številne možnosti pri opremljanju usnjarn v deželah tretjega sveta ter v vzhodnih državah. TOZD Tovarna strojev namreč izdeluje usnjarske stroje, s katerimi je že opremila usnjarne v Siriji, Iranu, Sudanu in nekaterih drugih deželah, letos pa je po usnjarskih strojih te temeljne organizacije veliko povpraševanje tudi v ZSSR.

K boljšemu in uspešnejšemu gospodarjenju Kostroja v letošnjem letu bo nedvomno prispevala tudi realizacija ciljev stabilizacijskega programa. Večji izkoristek proizvodnih kapacitet, boljša organizacija dela, zniževanje režijskih in istočasno tudi fiksnih stroškov — vse to so cilji, s katerimi želi ta organizacija združenega dela doseči še boljše in hitrejšo gospodarsko rast. D. S.

KONUS

CELTEX IN KOTERM

Za novi tovarni v Slov. Konjicah bo značilno zmanjšanje uvoza končnih izdelkov za jugoslovansko tržišče in osvajanje tujih tržišč z umetnim usnjem in plastično maso — koterm.

»Investiciji v Koterm in Celtex sta v skladu z dolgoročnim programom Konusa v smeri preusmerjanja proizvodnje. Klasična proizvodnja usnja je vedno manjša. Proces se je pri nas pričel že 1.1961 z gradnjo tovarne umetnega usnja,« je dejal na tiskovni konferenci glavni direktor Konusa Slovenske Konjice, inž. Jure POKORN.

Osnovna surovina v novi tovarni Celtex, kjer se bo redna proizvodnja pričela decembra, je celuloza, končni izdelek pa umetno usnje na osnovi celuloznih vlaken. Skupna vrednost investicije je 88 milijonov dinarjev od tega 54 milijonov domača in uvožena oprema. Proizvodnja je planirana na 2000 ton izdelka letno, možno pa jo bo povečati tudi na 3000 ton. Kar 75 odstotkov izdelka je namenjeno za potrebe čevljarke industrije, ostalo pa za potrebe galanterije (kovčki, torbice za fotoaparate ipd.) in avtomobilske industrije. Pri čevljarški industriji gre samo za notranjke, tako, da je poraba seveda omejena. Celtex je sedma tovrstna tovarna na svetu (ima jo jih v Zvezni republiki Nemčiji, Italiji, Franciji, ZDA in Romuniji). Če računamo, da smo letno uvažali tisoč ton umetnega usnja, lahko ugotovimo velik prihranek z domačo proizvodnjo. Uvažati bomo le alfa celulozo in nekatere dodatke, čeprav so doma možnosti za nakup te celuloze, vendar nastopa vprašanje kvalitete. Celtex se bo usmeril tudi na izvoz, od začetka 300 ton letno, čez štiri leta pa že 600 ton.

Potrebe po umetnem usnju Celtexa so torej omejene, doma jih je mogoče porabiti le toliko, kolikor jih bodo proizvedli v Slov. Konjicah. Kljub temu pa v Ivangradu (Črna gora) razmišljajo o gradnji enake tovarne in celo s 5000 ton letne proizvodnje. V tem primeru, ko je Konus že blizu zaključka gradnje in ima osvojeno tehnologijo, urejene odnose s tujim pro-

izvajalcem in lahko rečemo celo tradicijo v proizvodnji umetnega usnja, gre za podvojenost investicije, kar bi imelo prav gotovo popolnoma negativen ekonomski učinek. Tako bi nenadoma imeli v Jugoslaviji dve tovarni s 7000 oziroma 8000 ton proizvodnje, domači trg pa sprejme le četrtno tega. Konus izraža interes za alfa celulozo, ki bi jo proizvajal Ivangrad.

Vrednost investicije v tovarno Koterm je 67 milijonov dinarjev. Tudi ta tovarna stoji v industrijskem kompleksu v Konjicah, gradbena dela pa bodo končana v zadnjih dneh prihodnjega meseca. Osnovna surovina je nizkotlačni visokomolekularni polietilen, proizvodnja pa plastična masa, katere končni izdelki se uporabljajo v papirni, tekstilni, prehranbeni, kemijski predelovalni industriji, v polnilnicah itd. Predvidena kapaciteta je ob postopnem povečanju do konca leta tisoč ton polizdelkov, oziroma približno 500 ton gotovih izdelkov. Koterm je izdelek izredne uporabnosti zaradi številnih odličnih lastnosti, ki popolnoma nadomešča kovinske materiale. 40 odstotkov celotne proizvodnje bo šlo v izvoz, s cenami pa bodo konkurenčni tudi na zahodnem tržišču. Poraba koterma raste letno v svetu za 100 odstotkov, čeprav je pri uveljavljanju koterma v industriji delo pionirsko. Proučevanje trga pa kaže, da si ta izredno uporaben material čedalje hitreje utira pot.

V obeh novih tovarnah bo delalo 116 ljudi, celotni dohodek pa se bo gibal okoli 150 milijonov dinarjev. V vsem Konusu pa bo že do 1.1977 celotni dohodek približno milijarda dinarjev.

M. Seničar

CELJE

KDAJ SEJEM?

Poslovno združenje Formator je že določilo datum za letošnji osmi sejem obrti. Le-ta bo od 26. septembra do 5. oktobra. Vse priprave tečejo tako, da bo sejem že pod streho prireditvene dvorane novega celjskega družbenega centra pod Golovcem. V tem smislu so zastavljena tudi gradbena dela, ki bi se naj letos zaključila v avgustu. Glede na to, da je Ingrad kot izvajalec teh del na začetku septembra organizator športnih iger gradbenih delavcev Slovenije, katerih del bi naj prav tako bil pod streho nove hale, je več ali manj na dani, da zamude na tem objektu ne bo. In tako bo Celje letos prvič zažvelo kot pravo sejensko mesto. MB

ŠENTJUR

ALPOS GRADI

Tovarna Alpos se je za gradnjo nove cevvarne odločila predvsem zaradi pomanjkanja tovrstnih izdelkov na jugoslovanskem in zunanjem tržišču in zaradi potreb predelave v tovarni sami. Z gradnjo novega obrata — cevvarne je pričela tovarna v maju leta 1974. Vrednost celotne investicije je 120 novih milijonov. Gradbena dela potekajo na površini 10 tisoč kv. metrov, kjer bodo zgrajeni vsi potrebni objekti za moderno in racionalno obratovanje. Zelo pomembna za novo cevvarno bo vsekar oprema, ki jo bodo sestavljali trije stroji za proizvodnjo šivanih cevi in škarje za razrez trakov. Stroje za izdelavo cevi bo izdelala tovarna Vöest iz Linza, medtem ko gradbena dela, ki se zdaj potekajo po planu, izvršuje GIP Ingrad in Nivo iz Celja, instalacije RSC iz Velenja in Klima Celje. V mesecu marcu bodo že lahko pričeli z montažo stro-

jev. Prvi stroj bo stekel v mesecu maju, septembra pa v Alposu računajo, da bo gradnja, oziroma montaža strojev, že zaključena.

Podražitve gradbenega materiala povzročajo seveda težave in zaplete pri gradnji tega novega objekta.

Po zaključku gradnje naj bi v prvi fazi nov obrat cevvarne proizvajal 35 tisoč ton, v zaključni fazi pa 50 tisoč ton cevi na leto. Povečala se bo tudi potreba po novih delavcih, saj bo v obratu cevvarne zaposlenih okrog sto ljudi. Temu primerno se bo seveda povečal tudi bruto dohodek, saj je predvideno za leto 75 povečanje za 80 odst. glede na dosežek v letu 74 in v letu 76 še nadaljnjih 88 odst.

Z izgradnjo tega obrata bo pridobil Alpos osnovo za nadaljnji pospešen razvoj pri predelavi cevi v lastni proizvodnji, v artiklu, ki so iskani na jugoslovanskem in zunanjem tržišču. M. P.

10 LET FORMATORJA

Aprila letos poteka deset let od ustanovitve poslovnega združenja za obrt, gostinstvo in komunalo Formator v Celju.

Sklep o ustanovitvi združenja je takrat podpisalo šestnajst delovnih organizacij. Od tega jih danes dela le še sedem. Sicer pa se je do konca 1964. leta vključilo v združenje 58 obrtnih, gostinskih in komunalnih delovnih organizacij predvsem s celjskega in mariborskega območja. Vse te organizacije bodo na slavnostnem zboru v počastitev desete obletnice Formatorja prejele tudi pismena priznanja. Kot vse kaže bo organizator proslave izdal za to priložnost tudi spominski znak.

Slavnostna proslava v počastitev desete obletnice Formatorja bo v Narodnem domu v sredini aprila letos. MB

SALON

SALON

PREBOLD

ZNANJE BOGATI

V Tekstilni tovarni Prebold so vsako leto doslej pripravljali samostojne oddelke politične šole namenjene komunistom in članom samoupravnih organov. Letos takega oddelka sicer niso organizirali, pripravili pa so dvodnevni seminar za novosprejete komuniste, ki so jih v tej tovarni lani sprejeli kar 15, nekaj kandidatov pa prav v teh mesecih čaka na sprejem. Tri udeležence seminarja smo povprašali, kaj menijo o takih oblikah izobraževanja. Koliko bogati pridobljeno znanje njihovo vsakodnevno delo in kakšna je vloga ZK v sedanjem političnem trenutku.

Darko Narglav, delavec v belinici: »Seminar je velikega pomena za nas, mlade komuniste. Ne le zato, ker smo boljše spoznali našo organizacijo in njen zgodovinski

Miloš Radelić

mo. Predvsem pridoblimo veliko konkretnega znanja, takšnega, ki bo še kako uporabljivo v praksi in v konkretnem delu.

Sam sem veliko razmišljal o Zvezi komunistov in njeni vlogi v naši družbi. Ker so cilji partije tudi naši cilji, cilji delavcev, sem vstopil v organizacijo in upam, da ji bom s svojim delom lahko koristil.

Erika Zupanc, delavka v skladarni: »Zveza komunistov je delavska partija. Cilji Zveze komunistov so delavski cilji, so cilji socialistične samoupravne družbe, ki daje delavcu pravo mesto v družbi. Prav je zato, da zlasti v zadnjem času v partijo vstopa vse več neposrednih proizvajalcev in menim, da bi delavec v partiji moralo biti še več.

Se nekaj je pomembno. Znanje bogati, daje skorajžov, saj nekaj vemo in na podlagi tistega, kar vemo, bomo upali razpravljati, terjati, opozarjati na napake in pohvaliti tisto, ker je prav.«

BRANKO STAMEJČIČ

Darko Narglav

boj za uveljavljanje diktature proletariata, tudi zato, ker bo pridobljeno znanje velika pomoč za delo v bodoče. Vloga ZK v naši družbi je velika. In ne le v domovini, politika ZK je tista, ki je uveljavila ugled jugoslavije v celem svetu.

Tega se zavedamo vsi, ne le člani ZK. O tem pričča tudi veliko zanimanje delavcev za vstop v organizacijo in ugled ZK, ki je zlasti v zadnjem času med delavci močno porastel. Naša naloga je, da v svojih delovnih sredinah prispevamo k uveljavljanju pridobitve naše družbe. Seminar nam bo pri tem v veliko pomoč, saj nas znanje bogati.«

Miloš Radelić, predelavec v kosmatilnici: »Sem prvič na takem seminarju. V veliko pomoč mi bo pri mojem družbenopolitičnem udejstvovanju. Mnogo se nauči-

Erika Zupanc

TURIZEM

V ROVINJU IZLETNIKOVE

POCENI POČITNICE

Novica, da pripravlja celjski Izletnik letos ob morju poceni počitnice, je naletela na ugoden odmev. Barometer za Rovinj je poskočil. Že zdaj, čeprav je do poletnih mesecev razmeroma še veliko časa. In vendar ne preveč, da bi že zdaj ne razmišljali o dopustu in o denarju, ki ga bo treba pripraviti za skromen počitek.

Zaradi splošnega interesa za preživljanje počitnic v Rovinju v organizaciji Izletnika, smo prosili za kratek razgovor njegovega glavnega direktorja Leopolda Perca in direktorja TOZD — turistična agencija, Eda Gaberska.

NOVI TEDNIK: Zakaj ste se pravzaprav odločili za to akcijo?

LEOPOLD PERC: Predvsem zaradi težnje in želje, da pripravimo v letošnji sezoni delovnemu človeku našega območja kar se da najcenejši dopust. Ko smo namreč pregledovali cenike za letovanje ob morju, smo ugotovili, da so v mnogih primerih cene takšne, da si naš delovni človek ne bo mogel privoščiti počitnic ob morju. Zato smo začeli akcijo, kako zagotoviti penzijske cene, ki bi bile primerne za našega človeka.

NOVI TEDNIK: Ste uspešni v tem iskanju?

LEOPOLD PERC: Smo. Ugodne cene in druge primerne pogoje za našega človeka smo našli v Rovinju. In tako smo začeli akcijo, ki je že na samem začetku naletela na izreden odmev. Največ razumevanja pa pričakujemo v delovnih organizacijah širšega celjskega območja. Brez njih in brez njihove podpore, bi naša akcija propadla.

NOVI TEDNIK: Kako bo to nalogo izpeljala vaš turistična agencija.

Edo Gabershek

EDO GABERSEK: Odločili smo se, da bomo že ob koncu meseca odpejali v Rovinj tiste delavce v sindikalnih oziroma delovnih organizacijah, ki skrbijo za dopuste svojih članov. Na enodnevnem obisku si bodo ogledali vse pogoje za bivanje, prehrano, kopanje in drugo, kar bo na voljo v času poletnih počitnic. Tej akciji bo sledil skupaj z uredništvom našega tednika izlet kmečkih žena za osmi marec v Rovinj. Tema bodo bržčas sledili še nekateri drugi obiski Rovinja.

NOVI TEDNIK: S kom ste pravzaprav navezali poslovne stike v Rovinju? Kakšne bodo cene, pogoji za letovanje in podobno?

EDO GABERSEK: Stike smo navezali z gostinsko turističnim trgovskim in proizvodnim podjetjem Jadran v Rovinju. Ta kolektiv ima zmogljivosti za okoli 14.000 gostov na dan. Naši delavci bodo imeli na voljo sobe v novih hišah, kjer je vse udobje in so v novem delu me-

Leopold Perc

sta. Penzion v glavni sezoni bo veljal 85 dinarjev na dan. V pred in po sezoni bo cena ugodnejša.

NOVI TEDNIK: Ali bodo na voljo samo kapacitete v teh hišah, ali še kje drugje?

EDO GABERSEK: V glavni sezoni bodo sobe na razpolago samo v teh hišah, v pred in po sezoni pa tudi v hotelskih objektih.

NOVI TEDNIK: Koliko postelj, ležišč boste rezervirali?

viralni za delavce s širšega celjskega območja?

EDO GABERSEK: Predvidevamo, da bomo lahko zasedli od 300 do 500 postelj. Sicer pa bo ta kapaciteta odvisna od odziva v delovnih sredinah.

NOVI TEDNIK: Ali boste organizirali tudi avtobusni prevoz?

EDO GABERSEK: Na vsak način. Torej nudili oziroma zagotovili bomo tudi avtobusni prevoz in sploh tako imenovani paket uslug.

NOVI TEDNIK: Kako boste ravnali, če bo hotela katera koli delovna organizacija zagotoviti določeno število postelj skozi celo sezono?

EDO GABERSEK: Pomislili smo tudi na to. V tem primeru bodo kolektivni skozi celo sezono razpolagali s kapacitetami v istih hišah in tjakaj bodo tako pošiljali tudi svoje člane.

NOVI TEDNIK: Kaj pa plačilni pogoji?

EDO GABERSEK: Penzijska cena, ki jo bomo ponudili, sama po sebi govori o izredno ugodni priložnosti. Mi v tej akciji ne bomo imeli zasluzka.

LEOPOLD PERC: V tej zvezi še eno misel. Z akcijo začnemo razmeroma zgodaj. To pomeni, da se bodo lahko v delovnih kolektivih pravčasno odločili za Rovinj, hkrati s tem pa tudi začeli varčevati sredstva za ta strošek. Bržčas pa bomo nudili tudi sicer še nekatere ugodnejše plačilne pogoje tistim organizacijam, ki bodo zele skozi sezono večje število postelj.

GOLTE SPET VABIJO

Novozapadli sneg ob koncu prejšnjega tedna je prinesel iskrico upanja. Smučarjem seveda in morda še komu. Tudi upravljalcem smučarskih središč.

Po zaslugi te snežne pošiljke so Golte od ponedeljka, 17. t.m. dalje spet odprte. Odprto je tudi smučišče v Moravi,

kjer obratuje vlečnica. Po potrebi dela tudi vlečnica »turist«. Sicer pa lahko Golte med tednom obiščete med 10.30 in 17.30 uro. V tem času obratuje gondolska žičnica. Ob sobotah in nedeljah je obratovanje normalno. Smučišče v Moravi na Mozirski planini vas vabi.

ŠMARSKA OBČINA — UPRAVA V ZAGATI

Tolkokrat poudarjena trditve, da šmarski občinski upravi pa tudi po drugih institucijah v občini primanjkuje kadrov, še vedno velja z vso močjo. Težave so se še povečale z novo organiziranostjo, z delegatskim sistemom, ki kot temeljna značilnost nove ustave ne dovoljuje doslej čestokrat uporabljanega improviziranja in administrativnih rešitev.

Seveda bo nova naloga šmarske občinske uprave prav ustrezna zagotovitev kadrov brez katerih ne bo mogoče normalno delovati. Tega pa se ne bo dalo doseči drugače kot z načrtno politiko stipendiranja in zlasti še z dopolnilnim šolanjem, ki bo moralo postati ustajena praksa.

Zbrani podatki povedo dovolj nazorno, kakšna je slika v občinski upravi. Trenutno je strokovno neustrezno zasedenih 16 delovnih mest, od tega 24 s predpisano srednjo izobrazbo, 20 z visjo in dve z visoko. Istočasno pa je še 10 delovnih mest, ki so sploh nezasedena in to dve s srednjo, sedem z visjo in eno z visoko izobrazbo.

Celotno sliko nekoliko ublaži podatek, da občinska uprava stipendira dvanajst rednih študentov, in sicer šest na srednjih šo-

lah, dva na visjo in štiri na visokih, izredno pa se na različnih nivojih študija vzdržuje še 19 delavcev.

Da bo slika čim bolj popolna, moramo še opozoriti na spremembe v občinski upravi zaradi odhodov v pokoj. Tako bo v kratkem odšlo z občinske uprave še pet delavcev, od tega nekaj volilnih.

Ugotovitev je jasna: STROKOVNA KADROVSKA ZASEDA V UPRAVI ŠMARSKO OBČINSKE SKUPSCINE JE KRITIČNA. PRAV TAKO PA NE JAMČITA DOKONCNE REŠITVE NITI OBSEG DOSEDANJEGA STIPENDIRANJA NITI DODATNO IZOBRAŽEVANJE, KI BI MORALO BITI BOLJ ELASTIČNO IN NAČRTNEJŠE. Obseg in značaj pravice stipendistov ter ostih, ki se dodatno izobražujejo, bo moral biti natančno opredeljen, sproti nadzorovan in vodjen.

Navedene ugotovitve veljajo se za kadre v občinski upravi, ki je najbolj kritična. Nekoliko boljše je drugje, kjer pa bo prav tako nujno treba misliti na izboljšave. Načrtnost študentske politike torej velja tudi za vse ostale institucije.

MARICA PASARIČ

Krajevni praznik v Dobrni je minil. Amaterska folklorna skupina KUD Dobrna je odpisala rešane slovenske pesne. Osem parov se je zavrtelo po odru, v šumečih kri-

lih in zloščeni škornjih. Vaje za nastop so bile vsak ponedeljek in četrtek zvečer, v zadnjih vročih dneh pa še nekajkrat. Mrzlične priprave zaradi noš, delo v pisarni no delovnem mestu. Dvojne, pa tudi trojne obremenitve entuziastov, katerim »kraljica« mojdrica Marica Pasarič.

Ko smo jo iskali prvič na njenem delovnem mestu knjigovodje v zdravilišču Dobrna so nam obotavljajoče dejali, da je odšla domov. Domov sredi dopoldneva? »Ja, pa je de lala vso noč, ker zaključuje letno bilanco.« so nam razumevajoče odgovorili njeni kolegi in kolegice. Mi smo razmišljali dalje. Delo v pozno jutro, par uric počitka in spet vaje s folklorno skupino. Zvečer, v popoldne pa zmenek glede oblek.

Katera žena je to, ki se s srcem razdaja in vraga mladi rod v ljubezni do

slovenskih starožitnosti? Naša Marica vendar, so vedeli povedati vsi v Dobrni, najlepše besede o njej pa so izrekli njeni učenci. Od njih smo tudi zvedeli, da je njihova učiteljica zvezana s to ljubeznijo že polnih 25 let.

Kot mlado dekle se je že pred vojno zaljubila v Ljubljani v ples in mik odrskih korakov. Takrat se ni bilo Maritove poklonne skupine, s katero pa se je Marica zvezala in še danes vzdržuje stike. Ogreva se za prave specializirane pokrajnske plesne, zato pripravlja edinstvene originalne štajerske plesne. Naštudirali jih bodo za Dan žena in tudi ob lečeni bodo v štajerske narodne noše. Čeprav je Marica po rodu Korčička, je pognala korenine ovari štajerski deželi. Zda se zanjo ogreva in tudi pogloblja v njene kulturne vrednote. Delo z amaterji ji pomeni sprostitven oddih.

OBRAZI

Številke na delovnem mestu terjajo zbranega človeka, plesi zvečer pa prinašajo v monotono življenje ognja, vročo »scen« in brisanje potu. Ustvarjalno delo z amaterji je polno doživetij in vsak nomen član, ki se priključi skupini, je spet zase Marikomu je Marica tudi mati, česar se niti sama tega ne zaveda. O tem govorijo hvalnice, ki prihajajo iz njene učerice. Njeni učenci so to in poleg znanja jim Marica daruje tudi kosček srca. Če pa jih zra veno vokuša še z ljubeznijo do plesa, ni njena krivda. Ustvarjalnost je nalezljiva in ne pozna naporov in žrtvovanj ur. Kdor dela iz takšnega nagiba, ne išče plačila. Ena takih je Marica Pasaričeva iz Dobrne.

Z. STOPAR

NOVI TEDNIK MED DELEGATI

KONJICE

DENAR BO

Pred tednom dni so v Slovenskih Konjicah sveto podpisali samoupravni sporazum o financiranju programov krajevnih skupnosti v občini za obdobje petih let. Sporazum so podpisali predstavniki skupščine občine skupaj s predstavniki temeljnih in drugih organizacij združenega dela v občini, predstavniki občinske konference SZDL, predsedniki krajevnih skupnosti in skupaj s predstavniki samostojnih obrtnikov v občini. Kaj prinaša nov sporazum? Krajevne skupnosti bodo dobile v viri, ki jih določa sporazum, skoraj 200 odstotkov več sredstev za zadovoljevanje svojih skupnih potreb, interesov in nalog kot v prejšnjih letih. V krajevno skupnost se bodo stekala sredstva od prispevkov za uporabo mestnega zemljišča in sredstva samoprispevka občanov. Bistvena novost pa je, da bodo za financiranje krajevnih skupnosti prispevala del dohodka tudi de-

lovne organizacije na območju občine. Le-te bodo prispevale iz svojega dohodka 500 novih tinarjev na zaposlenega delavca, ta znesek pa se bo letno povečeval še za 50 dinarjev. Nedvomno je samoupravni sporazum o financiranju krajevnih skupnosti bistvenega pomena za vse delovne ljudi in občane krajevnih skupnosti konjiške občine. Pa ne samo zato, ker bodo ljudje s sredstvi, ki jih določa sporazum, lažje uresničevali svoja hotenja in interese. Ta sredstva namreč izvirajo iz presežnega dela, ki so ga delovni ljudje ustvarili na svojih delovnih mestih in jih namenili za pokrivanje skupnih potreb. Zato je še toliko bolj prav, da tisti, ki so ta sredstva pridobili, tudi kar najbolj samostojno odločajo in s tem uveljavljajo svoj vpliv na lastne življenjske razmere in na politiko družbenega standarda.

Damjana Stamejčič

REKLI SO

ŠE EN VRTEC

Stana Sešerko je predsednica izvršnega odbora SIS za otroško varstvo v Sentjurju. »Prizadevamo si, da bi z varstvom zadovoljili čim več družin in da bi lahko varstvo ustanovili še po drugih krajih. Zaenkrat imamo samo vrtec v Sentjurju in veliko je staršev, ki svoje otroke pripeljejo v varstvo iz bližnjih krajev. Pripravljamo se na gradnjo montažnega vrtca v Gorici pri Slivnici, ki naj bi nudil največje 45 malčkom. Sredstva so delno že zagotovljena, tako da bomo z gradnjo pričeli že letos. Seveda se bo z gradnjo vrtca pojavil problem kadra, čeprav štipendiramo nekaj ljudi. Trenutno imamo tudi v centralnem vrtcu kader, ki ni specializiran za vzgojo otrok. Upamo, da bomo s štipendisti (pet jih je že pred koncem šolanja), to strukturo nekoliko izboljšali. Starši plačujejo varstvo za svoje otroke po progresivni lestvici; tako je približno najnižja cena varstva (seveda s hrano vred) okrog 180 din, najvišja pa okrog 550 din. Na željo nekaterih staršev prav te dni poskušamo uvesti tudi popoldansko varstvo, ki ga bomo lahko realizirali le pod pogojem, če bo za popoldansko varstvo vpisanih najmanj 15 otrok.

V času mladinske brigade Kozjansko 74 smo organizirali tudi potujoči vrtec, ki so se ga otroci in starši iz bolj oddaljenih vasi in krajev zelo razveselili. Vzgojiteljski kader smo našli v vrstah brigadir. Tudi to leto bomo organizirali tako obliko varstva v Dramljah, Slivnici, Planini in v Dobju. Ta oblika varstva je bila brezplačna, kakor je bilo brezplačno tudi letovanje socialno in zdravstveno šibkih otrok, ki ga bomo organizirali tudi to leto.

M. P.

POLENE:
DELEGATI KS

V krajevni skupnosti Polene v občini Slovenske Konjice so delegati za skupščino samoupravnih interesnih skupnosti naslednji: Srečko Boršček, Franc Kralj, Jože Adamič, Jože Konec, Dragica Brglez, Vlado Godec, Jože Adamič st., Franc Konec, Marjan Sibanc, Anica Bobik, Konrad Brglez in Slavko Vipotnik.

SINDIKAT
O PROGRAMU

Danes ob 16. uri se bodo sestali v Slovenskih Konjicah člani predsedstva občinskega sveta ZSS. Razpravljali bodo o programu dela za enoletno obdobje, govorili o zaključnem računom organizacije in novanja 1. maja — praznika delovnih ljudi. Na seji bodo člani predsedstva razpravljali o pravilih za podeljevanje srebrnega znaka zaslužnim.

D. S.

MOZIRJE

DELEGATI
ZA SIS

Na decembrskih volitvah delegacij za samoupravne interesne skupnosti so se na Ljubnem in v Lučah ter v GLIN Nazarje — TOZD gozdarstvo in TOZD Smreka Gornji grad odločili za naslednje delegate:

LJUBNO OB SAVINJI: Anton Blekač, Ivanka Cerar, Alojz Juvan, Branko Medič, Alojz Mikec, Anton Pevc, Vili Platovšek, Marija Podmeninšek, Franja Suhorepec in Jože Tertnik.

LUČE: Stanko Mlačnik, Emika Selišnik, Ivan Filipičič, Cilka Češnovar, Franc Klaninšek, Ivan Stebe, Alojz Selišnik, Jože Mlačnik, Jože Vavdi in Anica Pečovnik.

GLIN — TOZD GOZDARSTVO: Marica Ikoč, Jakob Plesnik, Janez Slatinšek, Boža Jeran, Franc Podlinšek, Režika Deberšek, Ciril Potočnik, Anton Prodnik, Stanko Cajner in Marinka Marovt.

GLIN — TOZD SMREKA: Marija Pečovnik, Franc Veršnik, Ivan Mavrič, Stane Rojten, Ivan Podran, Janko Šinkovec, Ivan Pale, Stanko Ugovšek, Terezija Ugovšek in Stane Irnar.

IZ DELOVNIH
KOLEKTIVOV

TUDI V ŽICNI je delovni kolektiv pričel izdajati tovarniški list z naslovom »Glasilo Žične.« »Naša delovna organizacija danes in jutri« je naslov uvodnika, v katerem direktor Franc DRAGAN konkretizira številne naloge kolektiva v prihodnjem obdobju. Na dvanajstih straneh manjšega formata so še prispevki o delu ZK, blagovni izmenjavi s Sovjetsko zvezo, šport in rekreacija itd. Glavni urednik lista, Jure VOJK, nam je povedal, da bo list izhajal enkrat mesečno.

KOLICINSKA PROIZVODNJA V EMO je bila lani pod planirano, ugotavlja v stalnem poročilu oddelka za gospodarstvo občine Celje. Nižja kot leta 1973 je bila predvsem proizvodnja posode, odpreskov in peči, tako zaradi težav pri oskrbi z reprodukcijskim materialom kot nereguliranih odnosov cen na začetku leta.

TUDI V LIBELI niso dosegli planirane proizvodnje, čeprav se je ta v drugem polletju po odobritvi novih cen za njihove izdelke, nekoliko izboljšala. Za Libelo so značilne velike težave z reprodukcijskim materialom, na rezultate pa je neugodno vplival tudi nepreneh porast proizvodnih stroškov (velike podražitve), ki je sploh značilen za podjetja kovinske predelave.

CELJE

KOŠ PRIPOMB

Četudi je resolucija o družbenoekonomski politiki in razvoju občine Celje v letošnjem letu nalezela v javni razpravi na velik odmev, je tudi na zadnjem zasedanju delegatov vseh treh zborov celjske občinske skupščine, v četrtek, 13. t. m. dobila zanimiv odziv. Sicer pa so delegati sprejeli ne samo to resolucijo, marveč tudi poročilo o aktualni problematiki in programu razvoja kmetijstva, gozdarstva in veterinarstva v občini, odlok o kmetijah, za katere velja poseben režim dedovanja, odlok o prenehanju nekatereh skladov občine itd.

Kako je o teh dokumentih potekala razprava na seji delegatov zborov združenega dela?

Delegatka iz zdravstvene doma ALBINA MARINIČ: »Rada bi opozorila na izredno težavno stanje otroškega dispanzerja v našem zdravstvenem domu. Urejen je bil za potrebe 1958. leta. Zdajšnje zahteve so povsem drugačne, neprimerno večje. Prostori ne ustrezajo več v čakalnici se zbirajo zdravi in bolni otroci. Na adaptacijo prostorov še vedno čakamo. Za vse skupaj bi potrebovali okoli 14 milijona dinarjev. Apeliram na zbor, da bi tudi to vprašanje uvrstili kot primarno nalogo v resoluciji.«

V odgovoru je delegatka dobila zagotovilo, da bo zbor priporočil pristojni interesni skupnosti, da reši problem.

Delegat Izletnika BERNARD CIZEJ je zastavil dve vprašanji: ali je že znana lokacija za graditev samopostrežne restavracije v Celju in kako je z gradnjo nove tovarne žveplene kisline v cinkarni.

Medtem ko lokacija za novo samopostrežno restavracijo še ni potrjena, je program za izgradnjo nove tovarne za proizvodnjo žveplene kisline v ocnici. Cinkarna ga je namreč že predložila izvršni svetovi. Nova proizvodnja zagotavlja čistejši zrak, sicer pa načrti zahtevajo tudi ureditev ustreznih čistilnih naprav. Če bodo izpolnjene te zahteve, potem Celju ne grozi nova ozioroma večja nevarnost v onesnaževanju zraka.

Delegat Merxa JULIJAN GOLAVSEK je govoril o prizadevanjih kolektiva, ki bo že letos pričel z gradnjo nove industrijske pekarnice. Investicija bo zahtevala okoli 35 milijonov dinarjev. Sicer pa je opozoril še na nujnost, da podjetja, ki popravljajo ceste in jih zato na dobočenih odsekih zapirajo, sporočijo takšne ukrepe prizadetim organizacijam. Nedavni primer na Okopih je Merx hudo prizadel, še zlasti, ker nihče ni vedel,

za koliko časa bo cesta zaprta in sploh niso vedeli o nameri kolektiva ceste kanalizacij, da cesni odsek zapre.

Delegat iz LIK Savinja ANTON ČEPIN, se je zanimal, kje so meje v obremenjevanju gospodarstva.

Odgovor je bil razveseljav, saj letošnja predvidevanja o skupni in splošni porabi v celjski občini govorijo, da bo obremenitev gospodarstva manjša kot je bila lani.

Razprava o nekaterih problemih kmetijstva gozdarstva in veterinarstva ni opozorila samo na nujnost sanacije ozioroma povečanja kapacitet celjske mlekarne od 15 tisoč na 50 tisoč litrov mleka na dan, zamen, na nujno graditev hladilnih in zamrzovalnih kapacitet v obratu Mesnine, kajti kapacitete so že zdravnijske premajhne, marveč tudi na čuvanje zelenega gozdnega pasu Celja pa tudi na ustrezno rešitev glede bakteriološkega laboratorija za potrebe veterinarjev in kmetijske pospeševalne službe.

Svoj odmev je dobila tudi zahteva po graditvi ceste na Paški Kozjak. Domačini so pripravljeno sofinancirati ta dela, navzlic temu bo nujna še izdatna družbena pomoč. Seveda pa brez združevanja sredstev tudi v tem primeru ne bo šlo.

MB

ŠMARJE

OCENJEVANJE KONČATI

Takšen sklep so sprejeli na nedavni seji koordinacijskega odbora za odpravo posledic potresa v Šmarju pri Jelšah, kajti ugotovljeno je bilo, da so prekatégorizirati v različne kategorije 638 objektov in da se znova dobili še 735 prijav, ki jih bo treba rešiti, da pa nekateri krajevne skupnosti sploh prijav še niso poslane in da bo vsako zamujanje in očitavanje že tako kritično situacijo še poslabšalo. Z novimi prijavitelji bo narasel tudi obseg dosedaj ugotovljene škode. Do takšnega položaja je prišlo predvsem zaradi regresa na umetna gnojila in pa zaradi določenih olajšav, ki so povzročile, da so kmetje začeli kar množično prijavljati škodo, na katero prej še pomislili niso. Prav zaradi teh in podobnih ravnanj bo treba sedaj bolj kot prej izredno pazljivo ravnati pri odločitvah občanov. Prav pa bi bilo da bi tudi ti premislili, preden na vrat na nos hite prijavljati nepomembno škodo, medtem ko drugi ne pridejo na vrsto. S tem menimo predvsem na izsiljevanje in podobne pojave, do katerih pa ne sme priti.

Posebno kritični so gozpodarski objekti, ki jih do sedaj še niso začeli obnavljati, a jih bo po vsej verjetnosti reševal kmetijski kombinat Hmezd, TOZD Kmetijstvo Šmarje pri Jelšah (velja za družbeni sektor.) Še zlasti bodo pazili pri obnovi zasebnih gozpodarskih poslopij, kjer bodo dajali prednost tistim kmetijam, ki se bodo preusmerile.

Pri novogradnjah želi koordinacijski odbor še enkrat opozoriti naj vsi, ki grade nove hiše, ne pretiravajo pri velikosti in ostalih razsežnostih objekta. Dogaja se, da je

občan, ki je imel prej majhno in skromno nismo, začel sedaj z gradnjo, ki je predimenzionirana, torej tudi finančno prezahtevna zanj. Iz tega seveda tudi sledi vrsta sporov, ki jih ob zdravi presoji stvari ne bi bilo treba, sledile pa bodo tudi daljnosežne posledice. Občani bodo pustili takšne hiše nedokončane leta in leta, stanovali pa bodo v starih, ker bodo finančno nesposobni, da privedejo gradnjo do konca.

Na takšne in podobne težave so opozorili na zadnjem sestanku v Šmarju pri Jelšah. MST

ŠENTJUR: ODLIKOVANJA

Občinski odbor zveze rezervnih vojaških starešin tudi letos z veliko prizadevnostjo uresničuje predpisani izobraževalni program svojega članstva. Z dobro organizacijo in kvalitetnimi predavatelji si je organizacija na predavanjih in praktičnih vajah zagotovila zelo dobro udeležbo. Tudi delo štaba za splošni ljudski odbor je zelo razgibano. Pred dnevi je predsednik SO Šentjur podelil red za vojne zasluge s srebrnim meči Francu Ogrizku in medalje za vojne zasluge Ivanu Jagru, Marjanu Skaletu in Marjanu Grosecu, ki so se posebno izkazali pri pionirskem delu v organizaciji SLO.

NOVI TEDNIK MED DELEGATI

REČICA OB SAVINJI

PROBLEMI SO ŠE

REKLI SO

ŠE VEČ SEMINARJEV

Vida Remić

Lansko leto je bila za predsednico odbora samoupravne delavske kontrole v Tovarni volnenih odevi v Skofji vasi izvoljena VIDA SIVKA. V kratkem pogovoru je povedala, kako v odboru delajo in kdo jim pri njihovem delu pomaga.

»V času, ko sem izvoljena za predsednico delavske kontrole, se z ostalimi člani nisimo velikokrat sestali. Majhen kolektiv smo in vsakodnevne težave in probleme rešujemo kar ustno, sami med seboj. V začetku so bile tudi težave, saj nismo vedeli, kaj delati in koga kontrolirati. Tu in tam nam je kdo poskušal sugerirati kakšno misel o tem, kaj naj delamo, toda velikokrat so bile te pripombe za nas nesprejemljive. Tako nam je eden od vodilnih delavcev svetoval, naj prekontroliramo tudi blagajno v podjetju. Tega nismo storili, saj so za kontrolo blagajne poklicani drugi ljudje, ki to bolj strokovno in hitreje opravijo. Seveda bi morala delavska kontrola nastopiti v slučaju, da bi bilo s stanjem v blagajni kaj narobe, toda naša naloga ni, da štejemo denar. To je samo en primer, ki kaže, kaj si vse ljudje predstavljajo pod delom delavske kontrole. Poudariti moram tudi, da so nam pri našem začetnem delu pomagali tudi člani Zveze komunistov, predvsem pa smo dobili konkretne napotke za naše delo na seminarju za predsednike odborov delavske kontrole. Mislim, da bi morali biti takšni seminarji še večkrat, kajti le tako, da bomo člani delavske kontrole spoznali svoje pravice in dolžnosti, bo naše delo uspešno in učinkovito.«

D. S.

Za pogovor o delovanju in problemih delegatskega sistema v krajevni skupnosti Rečica ob Savinji sem prosila članico delegacije rečiške krajevne skupnosti Vido Remić, predmetno učiteljico na podružnični šoli Rečica ob Savinji. Vida Remić opravlja tudi tajniške posle pri organizaciji SZDL Rečica.

Imate občutek, da se ljudje v vaši krajevni skupnosti preko delegacij na organiziran način udeležujejo dela v oblikovanju družbene politike?

»Vsekakor, saj je prav delegatski sistem omogočil, da je postala tudi povezanost družbenopolitičnih organizacij in društev v krajevni skupnosti veliko bolj učinkovita kot pred leti. Poleg tega je v delegacije zajetih orecej novih ljudi, ki so s seboj prinesli svežino in nove pobude.«

Na kakšne težave je naletela pri svojem delovanju vaša delegatska skupina?

»Velikost in naravna razgibanost našega terena (hrabi, raztresene vasi, itd.) na splošno ovira javno življenje v krajevni skupnosti. Posamezni de-

ali so ljudje seznanjeni s problemi, o katerih govorite delegati?

»Premalo, ker organiziranega obveščanja ni. Cimprej bo treba poiskati ustrezno obliko učinkovitega informiranja.«

Ali ste že razpravljali o kakšni problematiki na seji občinske skupščine ali ne?

»Razpravljali smo o problematiki zazidalnih površin v centru Rečice, kjer je zemljišče na razpolago, ni pa še razparcelirano in odkupljeno, čeprav je po urbanističnem načrtu tu predvidena zazidalna površina.«

Na katere stvari boste opozorili v prihodnje?

»Na že znane, ki jih bomo morali zaradi neurejenosti dati zopet na dnevni red. Rečica nima urejenega prostora za odlaganje smeti. Sicer je bil že sprejet na skupščini sklep o rednem odvažanju smeti, vendar se je neke zataknilo in smeti še danes čakajo na odvoz. Rešiti bo treba neurejeno kanalizacijo. Rečica ima samo ponikalnico, ki zadržuje rodovitno zemljo na travnikih in poljih ob cesti na Rečico.«

LIZA PODPEČAN

legati so oddaljeni tudi po uro in pol noda, vendar se kmetje sestankov vedno udeležijo, težje pa vskladajo svoj čas tisti delavci, ki imajo deljen delovni čas.«

Ali dobite skupščinsko gradivo dovolj zgodaj?

»Predvsem dobimo premalo izvodov gradiva in tako šele na skupni seji delegacije obravnavamo dnevni red, kar pa je zamudno in veliko manj učinkovito, kot če bi dobili gradivo vsak član delegacije in prišel na sejo že pripravljen.«

ŠMARJE

STRNJENA FRONTA

Občinska konferenca socialistične zveze delovnega ljudstva Šmarje pri Jelšah se je lani takoj po potresu skupno z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami aktivno vključila v akcijo, ki naj bi poskrbela, da bi bile posledice čimprej odpravljene. Njena zasluga je zlasti v tem, da je v pravem času in hitro pomagala pri izoblikovanju po membnih družbenopolitičnih stališč, ki so se borila za najsmotrnejše in najracionalnejše ukrepe.

O tem pa tudi o drugih vprašanih občinske konference SZDL Šmarje pri Jelšah smo se pogovarjali s predsednikom, ki je sicer predsednik občinskega sodišča v Šmarju pri Jelšah, Jožetom Unverdorbnom, ki je še posebej poudaril, da se je SZDL v polni meri zavdala posledic in razsežnosti nastale škode in bila hkrati prva, ki je postavila zahtevo po vseslovenski solidarnosti kot edinem možnem načinu rešitve problema. Tej problematiki je konferenca posvetila več sej, razgovorov z občani, delovnih pogovorov in drugih oblik delovanja. Mnogo so prispevale k ureditvi položaja krajevne organizacije SZDL, ki so poskrbele za to, da so najprej odpravili najbolj kritične primere.

»Lahko trdim,« je poudaril Jože Unverdorben, »da je v akciji za odpravo posledic potresa delovala celotna organizacija — od osnovnih celic zgradbe pa tja do občinske konference kot anotna, močna in strnjena fronta, kljub zastojem, nekaterim pomanjkljivostim in posameznim nepravilnostim, kar pa je seveda razumljivo zaradi neizkušeniosti občanov in tudi vodilnega kadra v takšnih primerih.«

V letu 1975 bodo še naprej organizirali vse razpoložljive sile za dosledno izvajanje ustave, za utrje-

vanje delegatskega sistema, kakor tudi pri razvijanju samoupravnih odnosov in procesov v organizacijah združenega dela. Posebno mesto v nizu teh naporov bo dobila gospodarska stabilizacija, še zlasti vprašanje odgovornosti in pa skrb za kadre. V skladu z ustavo bo naravnost šmarske občinske konference usmerjena na okrepitev vloge krajevne skupnosti. To bo po besedah predsednika, še zlasti pomembna in potrebna naloga, upoštevaljoč nerazvitost občine.

Ker je področje delovanja organizacije, kot je SZDL, veliko, se bomo v naslednjih stvkih omejili zgolj na najvažnejše naloge, ki stoje pred občinsko konferenco SZDL. Občinska konferenca bo podpirala težnje in stremiljenja za gospodarski razvoj občine v tistih predelih, kjer je še ekonomska moč na izredno nizki ravni in kjer se socialne razlike poglabljajo. Končno si bodo z vsemi silami prizadevali, da socialistična zveza dejansko postane zveza občanov: družbenopolitična organizacija, v kateri se bodo izoblikovala enotna stališča do vseh pomembnejših družbenih vprašanj na osnovi skupno sprejetega akcijskega programa, ki ga sedaj pripravljajo.

MST

KONJICE: DELEGATI LIP

Splošna delegacija Lesno industrijskega podjetja v Slovenskih Konjicah, ki delegata delegate v skupščine samoupravne in interesnih skupnosti, šteje 20 članov. Delegati so: Maks Regoršek, Jože Adamič, Karl Bezenšek, Srečo Bornšek, Franc Gošnjak, Ludvik Jerman, Ivan Jevšenak, Jožef Klemenčič, Anica Klevže, Dragica Kokci, Alojz Krajnc, Justina Korošec, Franc Komlanc, Zofija Margl, Kristina Obrul, Mirko Pačnik, Viktorija Petrič, Franc Pokeržnik, Marija Pušnik in Franc Ratej ml.

ODMEV NA NAŠE PISANJE

KAJ JE PRAV

Pred seboj imam peto številko NT, odprti strani 2 in 3. Branje me je spodbudilo, da opozorim na napake, ki se pojavljajo pri nas zaradi napačne predstave pojma OZD.

Ne bom navajal suhoparnih členov iz jugoslovanske in slovenske ustave, prav tako ne členov iz Zakona o konstituiranju OZD in njihovem vpisu v sodni register ter Zakona o firmi in imenu OZD.

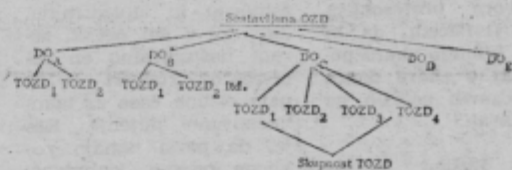
Iz zakonodaje izhaja, da so pri nas oblike združevanja dela in sredstev naslednje:

1. TOZD
2. skupnost TOZD (v okviru iste DO)
3. delovna organizacija (DO, ne pa OZD)
4. sestavljena OZD: v to obliko se lahko združijo DO, lahko pa tudi skupnosti ali posamezne TOZD iz različnih DO.

Vidimo torej, da so OZD vse štiri zgoraj omenjene oblike, ne pa samo DO. DO in OZD torej ni eno in isto! Vsaka DO je OZD, ni pa vsaka OZD DO.

Je pa res tole: DO je po zakonu in ustavih primarna in obligatorna oblika združevanja TOZD. TOZD brez DO ni, DO pa je lahko brez TOZD, če je pač manjša (recimo samo en obrat). TOZD ima samo ime, enako skupnost TOZD; DO in sestavljena OZD pa imata firmo.

Nisem imel namena, da vam napišem kakršnokoli lekcijo o komentarju zakona in ustavi. Zelen sem samo opozoriti na napako, ki jo slišimo vsak dan na radiu in TV, beremo v komentarjih in slišimo tudi od »uglednih« oseb. Pri NT torej niste izjema, sem pa pisal vam, ker vem, da vsako pismo preberete in pripombe tudi upoštevate. Zato ne trajte prostora s tem sestavkom v vašem časopisu. To pismo jemljite

samo kot prijazno in utemeljeno pripombo. Zaradi boljše vidne ponazoritve dodajam spodaj zelo poenostavljeno shemo vseh štirih oblik OZD.

N. N., Celje

Odgovor: Upam, da mi ne boste zamerili, ker sem vaše pismo objavil. Vaše opozorilo se mi zdi tako pomembno, da je prav, da ga lahko preberejo tudi vsi bralci.

CELJE

O MARSICEM

Predzadnji dan tega meseca bo že sedmo zasedanje delegatov vseh zborov celjske občinske skupščine. Torej, že druga seja v tem mesecu.

Predlog dnevnega reda postavlja v prvi plan poročilo o konstituiranju samoupravnih interesnih skupnosti ter oceno njihovih programov. Gre za interesne skupnosti za vzgojo in izobraževanje, za kulturo, zdravstvo, raziskovalno dejavnost, socialno skrbstvo, otroško varstvo, stanovanjsko izgradnjo, telesno kulturo in za zaposlovanje.

Kot je znano so bile vse te skupnosti tik pred koncem lanskega leta ustanovljene na delegatskih osnovah. In ne samo to — vse te se tudi vključujejo v skupščinski sistem in tako zagotavljajo uresničevanje ustavnega načela o neposrednem vplivu delavcev v združenem delu na delitev dohodka, na oblikovanje njihove vsebine dela v skladu z interesi delovnih ljudi in občanov. Seveda pa s konstituiranjem teh interesnih skupnosti nalog ni konec. Te se šele odpirajo, saj gre zdaj za resnično uveljavitev sprejetih načel. O vsem tem pa tudi o rezultatih volitev delegatov za samoupravne interesne skupnosti bo torej tekla beseda na prihodnji seji delegatov občinske skupščine. Očitno pa je, da bo ta razprava odprla tudi niz problemov, ki se pojavljajo v zvezi s financiranjem teh skupnosti.

Za vse delegate bo pomembna tudi razprava o predlogu za financiranje krajevnih skupnosti in ne nazadnje sprememba odloka o urbanističnem načrtu Celja. Gre za traso magistralne ceste sever-jug, ki poteka po Mariborski cesti do hotela Celeia, od tod po Aškerčevi ulici do pošte, kjer bo treba zgraditi novo križišče in vozišče do mostu. Ta načrt tudi predvideva rušitev celotne vzhodne strani Aškerčeve ulice ter prestavitve avtobusne postaje na lokacijo nasproti Celeia. Gre za obsežen načrt, ki ga bodo po vsej verjetnosti uresničevali etapno.

MB

80 let zborov „France Prešeren“

Kdor naš si, z nami poj!

To je moto mešanega pevskega zborov „France Prešeren“, ki bo te dni praznoval svojo 80-letnico obstoja in delovanja. Ta jubilej bo počastil 11. aprila zvečer na svečanem koncertu v Narodnem domu v Celju. Zbor je nastal ob pevski tradiciji Celja in se tako tudi vsa ta dolga leta ohranjal, krepil in razvijal. Nastal je iz pevskega društva, ki je bilo ustanovljeno 1895 leta, na pobudo tedanjih čitalničarjev. Po zadnji vojni so zbor vodili profesor Jože Kores, za njim profesor Daniel Grum in zdaj že štirinajsto leto Edi Goršič. Zbor danes šteje petinpetdeset pevcev in na tradiciji nekdanjega celjskega pevskega društva praznuje 80 let obstoja. To je nedvomno velik in lep jubilej, na katerega posebno danes gledamo s ponosom. Kajti to je zbor amaterjev, ljubiteljev pesmi, torej zbor tistih, ki jih je združila in jih družijo ljubezen do umetniške poudarjalnosti. Ob tej priložnosti smo spregovorili nekaj besed s sedanjim dirigentom zborov profesorjem Edijem Goršičem, da bi nam ob jubileju zborov povedal kaj o zboru danes in o njegovih načrtih pa tudi težavah.

— Mešani pevski zbor — kaj to pomeni, kakšno mesto ima med drugimi zbori, med moškimi ali ženskimi?

— Naš zbor nadaljuje predvsem pevsko tradicijo in že od nekdaj je bil tako formiran. Mislim, da je z mešanim pevskim zborom idealno doseči vokalno zborovsko poudarjanje. To pa zaradi veliko večje možnosti glasovnega razpona, kar vpliva na izvajanje celotne skladbe. Tudi literature za mešane pevске zborov nam ne manjka in zato ni problem slediti vsem tokovom. Mislim pa, da je pri mešanem pevskem zboru važna tudi družab-

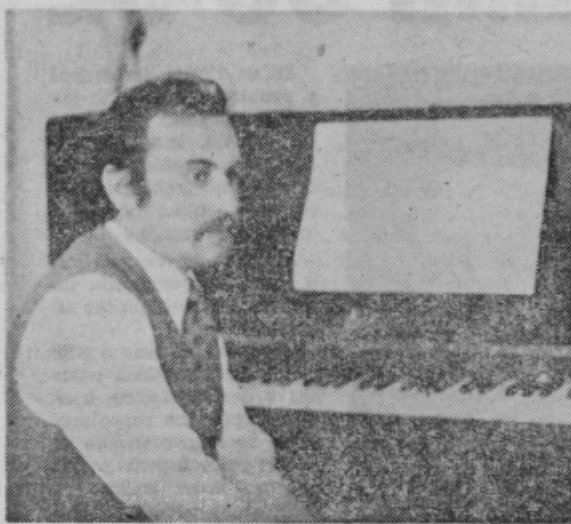
nost... se je kakšen par že tudi poročil med nami.

— Pevski zbor „France Prešeren“ je amaterski zbor. Kakšna je njegova socialna struktura?

— Zastopane so domača vse vrste poklicev. Zanimiv je starostni razpon zborov. Odkar sem pri zboru, to je štirinajst let, se zbor kar nekako pomlajuje, ali pa vsaj drži tisto sredino, da bi lahko rekli, da se naš zbor ne stara. Ob tem pa se sprašujem, kje je še več mladih. Pogrešamo predvsem delavsko mladino, čeprav smo že imeli akcije za pridobivanje novih članov, peli smo za poklicno šolo — pa nič. Tudi inteligenca, ki je nekdanj prepevala pri APZ-jih, nikjer ni. Menim, da bi bilo v Celju prostora za dva mešana pevška zborov.

— Kako nastane od izbora literature pa do zadnje vaje koncert, glede na to, da v zboru niso poklicni pevci?

— Delo je nedvomno zahtevno in dolgotrajno. Zato mi v eni pevski sezoni nastudiramo en celovečerni koncert in še nam ostane časa za takojmenovano piljenje. Res je, da pevci nimajo poklicne pevske izobrazbe, imajo pa talent in ljubezen do petja. Sicer ne trdim, da tega poklicni pevci nimajo, vendar je pri nas težje zaradi tega, ker le vsi naenkrat ne dojamemo zahtevne interpretacije. Vsak po svoje se približuje cilju, sam pa kot dirigent moram to »približevanje« čim bolj usklajevati. Moram biti tudi previden, da se zbor navadi name, jaz zborov in da smo končno vsi navedeni drug drugega. Zato delam po skupinah in če od kod pride kakšen »slab glas«, rečem: iz tiste skupine je bilo nekaj narobe. Če drugič zapojejo dobro, je dobro, če ne, pa moram kar konkretno imenovati grešnika...

Dirigent Edo Goršič

— Kako dirigirate?

— To je odvisno od počutja. Včasih kakšno pesem dirigiram hitreje, včasih bolj umirjeno. Na vsakem nastopu se počutim drugače, pa pevci tudi. Zdi se mi, da je to tudi prav, saj je tudi pesem neposredno povezana s počutjem človeka.

— Kakšne so smernice pri sestavljanju zborovskega repertoarja. Kakšen repertoar mora biti danes?

— Včeraj so bili moderni takojmenovani stilni repertoarji. Danes tega ni več, ker je težnja prešla k stili razgibanosti. Namreč, pevci in poslušalci si želijo razgibanosti, to je prijetneje za uho. Koncertni program mora biti zanimiv in zanimiv. Prinašati mora seveda sodobne stvaritve in oživljati že obstoječo tradicijo, predvsem pa mora negovati narodno pesem. Zanimiv je naš letošnji repertoar, ki ne služi samo našemu jubileju, ampak je aktualen tudi v vidika 30-letnice osvoboditve.

— Kam bi danes uvrstili vpliv in moč pesmi, njeno mesto v srcu »stehnziranega« človeka dvajsetega stoletja?

— Čeprav se čuje konvencionalno, je pesem še vedno tista buditeljica lepega, neizmerno lepega, kar počiva v človeku in se tega včasih sploh ne zave in šele ko čuje pesem, občuti... To je želja za poudarjalnostjo in želja po družabnosti. Saj bi končno lahko sedeli kar naprej doma in poslušali kupljene plošče. A tega ne delamo. Hodimo v koncertne dvorane, se srečujemo, spoznavamo, pojemo, poslušamo...

— Zelje ob jubileju?

— Že na začetku sem rekel, da pogrešamo mladino. Ob tej priložnosti bi rad poudaril tudi to, da imamo izredno slabo razvito medrepubliško sodelovanje. Mi se premalo poznamo, čeprav vemo, da imajo v drugih bratskih republikah veliko zborov, dobre pevске zborov, pa prej najdemo pot do kakšnega v Nemčiji kot pa v Zagrebu ali kje drugje. Tu nas čaka še široko polje sodelovanja, ki ga doslej nismo mogli ali pa nismo znali zasejati in požeti. Sicer pa, ali ni ravno pesem tista, ki najbolj združuje ljudi?

DRAGO MEDVED

Polzela: nemalo dela

V mali dvorani Kulturnega doma na Polzeli je bila minuli petek letna konferenca Zveze kulturno prosvetnih organizacij Zalec. Poročilo o delu je podal njen predsednik Janez Meglič. V poročilu je povedal, da je bila kulturna dejavnost v žalski občini zelo uspešna. Tako so pripravili kar 12 premier, 18 repriz in 12 gostovanj dramskih skupin. Za njimi lahko uvrščamo glasbeno dejavnost. V občini deluje 12 moških zborov, en ženski in mešani zbor. Moški pevski zbor iz Tabora pa je posnel za RTV Ljubljano kar posebno oddajo. Poleg teh zborov pojejo na vseh osmih popolnih osnovnih šolah še enoglasni, dvoglasni in trogласni mladinski zbori, ter pet narodno zabavnih ansamblov in tri godbe na pihala v Libojah, Zabukovici, Preboldu. Tudi v knjižničarstvu se razmere izboljšujejo. Tako so dobili v tem obdobju dve obnovljeni knjižnici, in to na Polzeli in na Vranskem.

V programu za letošnje leto imajo vrsto množičnih prireditev ob 30. obletnici osvoboditve.

Letne konference so se udeležili tudi predstavniki sosednjih dveh občin — Celja in Velenja. Na sliki: Pogled na delo konference. Tekst in foto: T. Tavčar

Ob obletnici Kajuhove smrti

Pred 31. leti so se v hudi zimi po skalnatih in zasneženih strminah Paškega Kozjaka preko ceste Velenje — Slovenj Gradec čez reko Pako prebijali po hudih bojih na Graško goro in dalje proti Ravnam in Zavodnjo nad Šoštanjem borci legendarne 14. divizije. Z njimi je bila tudi kulturniška skupina, ki jo je vodil šoštanski rojak, pesnik Karel Destovnik-Kajuh. Med hudimi boji na Graški gori, imenovani »gori jurišev«, je padel talentirani kipar Janez Weiss-Belač.

Ni se še polegla novica, ki je prizadela vse njegove tovariše, že je na novo odjeknila boleča vest, da je na pragu Zlebnikove domačije v Sentvidu nad Zavodnjo pri Šoštanju padel 22. februarja 1944 tudi vodja kulturniške skupine divizije Karel Destovnik-Kajuh. Domačini so ga z ostalimi padlimi borci pokopali na pokopališču v bližnjih Zavodnjah, po osvoboditvi pa so ga prekopali najprej na pokopališču v Šoštanj in sedaj,

po ukinitvi pokopališča v Šoštanju, v družinski grob v Podkraj pri Velenju.

Šoštanjčan so se pesniku in narodnemu heroju Karlu Destovniku-Kajuhu oddolžili s spominsko ploščo, vzidano v njegovo rojstno hišo, ob 25-letnici osvoboditve pa so mu v bližini rojstne hiše postavili tudi spomenik, ki ga prikazuje naša slika. V. K.

Piše: Jože Zupancič

(4)

Celodnevna osnovna šola je...

V preteklih treh nadaljevanjih smo skušali poudariti, da bo v bodoče slabo poimenovani celodnevni osnovni šoli (bolje podaljšana dnevna osnovna šola) več časa za vzgojo, da bosta učenc in učitelj dobro in več sodelovala in da se bo predvsem spremenila organizacija šolskega dela. Bistveno je, da bo delo v šoli tako organizirano, da bodo imeli vsi učenci enake možnosti za svoje šolsko delo, tako da bo osip praktično odpadel in drugo, da bo delo v šoli organizirano v skladu s krivuljo aktivnosti, tako da bo čas učenja povezan s prostovoljnimi aktivnostmi, rekreacijo, prehrano, prostim časom in drugim. Omenili smo, da bo v šoli potrebno posvetiti več pozornosti prostemu času, ki ni nobeno brezdelje, ampak dejavnost, ki bistveno vpliva na razvoj osebnosti.

V okviru podaljšane dnevne osnovne šole bo potrebno — v teh zapisih dosedaj še nismo načeli pouka — ob pozornosti do prostega časa posvetiti več časa tudi POČITKU. Predvsem počitki najmlajših šoloobveznih otrok. V idealnih razmerah bi morali na vsaki šoli imeti tudi »spalnice«, saj so analize otrok o sposobnostih, pa naj bodo fizične ali psihične, prodre že izredno globoko. »Napotkov« iz teh raziskav pa žal razen v predšolskih vzgojno varstvenih delovnih organizacijah nikjer, razen seveda še tu in tam, še doma ne uporabljamo več. Tudi najmlajši osnovnošolec — kmalu bo to ob prehodu v celoletno malo šolo — že šestletnik je po naših ustaljenih več ali manj

neštrokovnih delovnih navadah sposoben opraviti »enak delovni čas« kot odrasli. Zato ima učne ure enako dolge — le k sreči ne toliko po številu tisti, ki obiskujejo univerzo ali razne seminarje v okviru izobraževanja odraslih, odmori so enako kratki kot za vse ostale, v večini imajo enako prehrano (le po količini se razlikuje!), vstajajo kot odrasli in naštevati bi še lahko kar precej dolgo. Počitek bo moral »priti do veljave« v novi šoli. Učne pa tudi ostale ure bo potrebno, zlasti pri najmlajših skrbiti, poiskati bo potrebno pomoč domačih. Vprašanje počitka bo potrebno v praksi ovrednotiti in po vsej verjetnosti na novo pripraviti — v skladu s sposobnostmi — razpored celotnega učenčevega delovnega dne.

Za zdravstveno varstvo je že v srednji šoli dokaj dobro poskrbljeno. Znani so obvezni zdravstveni pregledi, številna cepljenja itd. Šoloobvezni otroci zdravstveno resnično niso zanemarjeni. V novi šoli bodo učitelji, ki, to pa je vsem bolj ali manj znano, prevzamejo del skrbi družine, staršev, skrbnikov, hitreje in lažje opažali vse bistvene zdravstvene spremembe na otroku. Tako bodo opozarjali starše, večkrat pa bodo morali kar sami ukrepati. Zato bo na vsaki šoli potrebna tudi »bolniška soba«, v kateri bo nekaj ležišč. Razumljivo je, da si bodo učitelji in starši želeli, da »bolniška soba« sploh ne bi prišla v poštev, da bi bila skratka zaprta. Toda razumeti moramo, da lahko na šoli, ki ima približno 600 otrok, pride do mar-

sičesa. Na tisto možnost pa morajo biti pripravljeni na šolah in kar je še važnejše — deloma tudi usposobljeni. Nekaj tovarišic se bo moralo seznaniti z zdravstvenimi osnovami, v kolikor jih že sedaj ne obvladajo, vsaka šola pa bo morala imeti v splošni ambulanti zdravnika, ki bo ob nujnih primerih resnično takoj ukrepal, ne pa po preteku določenega časa. Več bo v okviru zdravstvene vzgoje možno povedati tudi o psihičnem in spolnem dozorevanju mladih. To podjetje je kljub »modernosti« izredno skrbno ovrednoteno v sedanjem učnem programu naše osnovne šole. Zato v različnih rubrikah časopisov pod skupnim naslovom »zaupni pomeniki« prav neverjetno »naivna« vprašanja, ki so v tesni povezavi z neznanjem, nezaupanjem do staršev in učiteljev in lahko bi še in še naštevati. Zdravstveno varstvo in vzgoja torej nista samo aspirin in glavobol, ampak veliko več, kar je povezano s trenutnimi težavami in prihodnjo usmeritvijo našega dela.

Pomembna postavka v prihodnji podaljšani dnevni osnovni šoli je tudi prehrana. Del prehranjevanja otrok smo že dosedaj prenesli iz družine na šolo. Obrokov malic in kosil je na šolah vedno več. Na šolah je vedno več kuhinj in kuharskega osebja. Da je tako prav, nihče ne dvomi. V novi šoli bo prehrana torej na šoli. S tem, da se prav razumemo, ni nikjer rečeno in zapisano, da se bodo morali vsi otroci obvezno hraniti v šoli.

DOGODKI

CELJE: ČLANI MEDICINSKEGA CENTRA

Na predlog medobčinskega sveta Zveze komunistov v Celju je skupščina pravkar ustanovljene regionalne zdravstvene skupnosti imenovala v iniciativni odbor za ustanovitev medicinskega centra v Celju tri svoje člane. Predlagani so bili: Maks Birc iz Sevnice, Marija Storman iz Celja in dr. Slavko Sopar iz Celja.

Z. S.

VRANSKO: ODPRLI KNJIŽNICO

Minuli teden so na Vranskem odprli novo knjižnico, ki je podružnica občinske matične knjižnice v Zalcu. Knjižnica je v nekdanji osnovni šoli oziroma sedanjem domu družbenopolitičnih organizacij Vranskega. Otvoritev sta se med drugim udeležila tudi pisatelj Leopold Suhadolc in slikarka Jelka Reichman, ki sta s svojim nastopom popestrila svečanost. Ob otvoritvi so nastopili še recitatorji z vranske osnovne šole in mešani pevski zbor prosvetnih delavcev. Knjižnica razpolaga z 2.900 knjigami in je velika pridobitev za kraj, ki knjižnice že nekaj let ni imel.

B. S.

MOZIRJE: NOV POSLOVNI CENTER

V centru Mozirja nasproti TVD Partizana so že lani porušili star gasilski dom in opravili začetna zemeljska dela za novo poslovno zgradbo. V njej bodo dobili svoje prostore ekspozitura Ljubljanske banke, lekarna, kombinat obutve Borovo — prodajni oddelci in družbenopolitične organizacije.

Objekt bo predvidoma dograjen do občinskega praznika, 12. septembra letos, izvajalec gradbenih del pa je domače gradbeno podjetje Gradbenik Ljubno ob Savinji.

LIZA PODPECAN

ŽALEC: SEMINARJI ZA MLADE

Te dni se bosta v Zalcu pričela dva seminarja za člane osnovnih organizacij Zveze socialistične mladine v krajevnih skupnostih, temeljnih organizacij in osnovnih šolah žalske občine. Na seminarjih bodo govorili o novi organiziranosti Zveze socialistične mladine, reorganizaciji sindikatov in mestu mladine v njih, naloga mladih v TOZD, krajevnih skupnostih in drugod. Obdelali bodo tudi neposredne naloge mladih v ljudskem odporu, resolucijo o razvoju žalske občine, značilnosti krajevne samouprave in delo samoupravnih interesnih skupnosti. Seminarji se bodo tudi vprašanja religije, cerkve in klerikalizma.

V oba seminarja bodo zajeli po predvidevanjih nad 150 mladincev iz občine.

CELJE: IMENOVANJA

Tudi šeste seje delegatov vseh treh zborov celjske občinske skupščine niso minile brez predlogov komisije za volitve, imenovanja in kadrovske zadeve. Tako so za tajnika komisije za ugotavljanje izvora premoženja imenovali Adolfa Mijača iz Štor. Glede na to, da je na razpis delovnega mesta direktorja zavoda za spomeniško varstvo v Celju prispela le ena ponudba in še ta neustrezna, je delovna skupnost zavoda sklenila, da naj za dobo šestih mesecev prevzame dolžnosti ravnatelja prof. Alenka Aškerc. Delegati so to potrdili.

Delegati so s tem potrdili imenovanje Tomaža Krašovića za sodnika občinskega sodišča v Celju. Vrh tega so razrešili Toma Petrovića kot sodnika občinskega sodišča v Celju in Milana Birsa kot namestnika občinskega javnega težilca v Celju, Milan Birsa je namreč predviden za izvolitev občinskega sodnika v Šmarju pri Jelšah.

ZBOR POGODBENIC FORMATORJA

Po sklepu zadnje seje članov izvršilnega odbora poslovnega združenja Formator v Celju bo prvi letošnji zbor članic — pogodbenic tega združenja v torek, 25. februarja. Zasedanje se bo pričelo ob desetih dopoldne v dvorani doma JLA. Na njem bodo med drugim razpravljali o delu poslovnega združenja, njegovega biroja pa tudi o zaključnem računu za 1974. leto.

KOZJE GOSTOVAL SLOVENSKI OKTET

V soboto je gostoval v Kozjem v kinodvorani Slovenski okteti. Koncert je pripravilo domače prosvetno društvo, ki ga vodi Franc Bizjak. Slovenski okteti je navdušil poslušalce, ki so do zadnjega kotička napolnili dvorano. Izvajal je dela od renesanse do naj-sodobnejših skladb. Sodeč po izredno toplem sprejemu pevcev svetovno znanega okteta, si Kozjani še želijo takšnih prireditev, saj se z možnostjo obiska v domačem kulturnem domu ali kinodvorani nudi priložnost uživanja kulturnih dobrin tudi tistim iz najbolj oddaljenih domaćin. Koncert je denarno omogočila Kulturna skupnost Šmarje pri Jelšah.

DRAGO MEDVED

CELJE: HARTENQUINTETT

V sredo, 26. februarja, ob 19.30 bo v Narodnem domu v Celju VII. abonmajske koncert. Nastopil bo Grazer Hartenquintett iz Avstrije, ki je precej zanimiv predvsem zaradi svoje zasedbe. Ansambel deluje od leta 1958, sestavljajo pa ga graški filharmoniki, ki so se zbrali z namenom, da goje in interpretirajo komorno glasbo harfe v raznih zasedbah. Nastopili bodo v zasedbi: harfa, flavta, violina, viola in violončelo. Izvedlo bodo zelo zanimiv program, in to: Mozartov Kvartet v D-duru, Fantazija Saint Saens, Variacije Piernéja, Sonata C. Debussyja in Suito d'Indya.

Za mladino bodo imeli tri abonmajske koncerte s komentarjem v Celju ter v Štorah, Slov. Konjicah in Velenju.

V.

LJUBEZEN VODILA V SMRT

Bilo je nekaj minut po času, ki je določen za malico popoldanske izmene v temeljni organizaciji združenega dela Cetisu v Celju. Dan: četrtek. Čas: 17.30. NADA POVLADIĆ, rojena leta 1958, doma v Marija Dobje, Svetelka Dramlje, zaposlena v podjetju od maja 1973, je prišla v delovni prostor RADIVOJA MARKOVICA, da mu vrne zapustnico, ki jo ji je podaril. Marković je bil rojen leta 1948 v Cupriji in je bil zaposlen od septembra 1973 v Cetisu v veliko rezalnici.

Med Nado in Radivojem se je približno pred štiri-meseči razvila ljubezen, kateri so nekateri nasprovali, vmes pa je prišlo tudi do drugih zadržkov zgolj osebne narave. Vsi ti spori so dosegli vrhunec v četrtek po malici. Radivoje je Nado ob njenem obisku povabil v prostor, kjer je mala rezalnica, zaklenil vrata in takrat je prišlo do tragedije. Ko so vdrlj v prostor, ker so čuli kričanje, so videli grozljiv prizor. V enem kotu je ležala v mlaki krvi večkrat zabodena z nožem v vrat in prsa Nada, v drugem pa Radivoje, ki si je sodil sam in se zabodel v prsa in trebuh. Nada je bila takoj mrtva, medtem ko je Radivoje umrl v bolnišnici ob 22.10 ponoči. Povejmo še to, da sta bila oba vestna in prizadevna delavca in je tako zgolj samo odklonitev Nadine nadaljnje ljubezni Radivoju povzročila tragedijo, ki jo bodo najbolj občutili starši obeh pokojnikov.

T. VRABL

KOZJE:

„BRUSLIK“ RAZSTAVLJA

To je ime skupine predvsem mladih steklarjev iz Kozjega, ki so v soboto razstavili svoja likovna in steklarska dela v osnovni šoli na Kozjem. Razstavljajo: Angela Božiček, prodajalka iz Kozjega, Jože Božiček, steklobrusilec iz Kozjega, Franc Cernelič, steklobrusilec iz Kozjega, Jože Gajer, učenec v steklarski šoli v Rogaški Slatini iz Bistrice ob Sotli, Terezika Kidrič, učenka steklarske šole iz Stoperc, Ivan Lipej, pleskar iz Polja ob Sotli, Apica Stefančič, učenka v steklarski šoli iz Polja ob Sotli, Barbara Sibanc, učenka šole za prodajalce iz Šmarja pri Jelšah, Marta Volavšek, steklobrusilka iz Kozjega ter še vedno aktivna upokojenka Matilda Vaša iz Polja ob Sotli. Večino mladih likovnikov vodi in jim pomaga pri delu likovni entuziast Marjan Prešček, sami pa so na razstavi pokazali precej volje pa tudi talent, zato nam to daje upanja, da to ne bo zadnja razstava. Ob otvoritvi v soboto v osnovni šoli v Kozjem so nastopili tudi literati, in sicer Angelca Drobnetova, Sonja Perc in Polde Silec.

Omenjena razstava predvsem opozarja na oživilno kulturno dejavnost v šmarski občini. Najbolj se je razširilo delovanje pevskih zborov, pa tudi dramske skupine bi večkrat kaj pripravile, če bi imele ustrezne prostore. Tudi likovniki so z razstavo v Kozjem pokazali, da so pripravljeni delati in da vsi notranji vzgibi pri človeku ne morejo počivati, če je želja po izpovedovanju dovolj močna. Zato gre vsa zahvala prizadevnim organizatorjem, oziroma pokrovitelju razstave — domačemu prosvetnemu društvu, denar pa je prispevala šmarska kulturna skupnost.

DRAGO MEDVED

Nazarje

TUDI POSOJILA

Pogovor s Stanetom Rajnom, predsednikom komisije za socialno-družbeno vprašanja v OZD GLIN, je potrdil pomembnost dela te komisije.

Kakšen je program stanovanjske politike v naši delovni organizaciji?

»Program stanovanjske politike sega že v sam začetek delovanja GLIN, ki si je zastavil nalogo da mora skrbeti za družbeno in privatno stanovanje svojih delavcev. Iz zbranih sredstev smo delili polovico za gradnjo družbenih stanovanj, drugo polovico pa kot posojila individualnim proslcem. Pri tem smo izhajali iz dejstva, da imamo svoje gozdne obrate po vsej Gornjesavinjski dolini in če smo hoteli obdržati gozdnega delavca na terenu smo morali nuditi sredstva, da si je lahko obnovil svoj dom. S temi individualnimi krediti smo omogočili tudi novogradnje po hribovskih vaseh, kjer je specifičen problem pomanjkanja delovne sile v gozdarstvu. V samem centru lesne industrije Nazarje pa smo s koncentrirano gradnjo družbenih stanovanj reševali socialna in kadrovska vprašanja delavcev.«

Ali ste krili stanovanjske potrebe svojih delavcev?

»V prejšnjih letih smo dobili povprečno šest do deset najemnih družbenih stano-

Stane Rajten

vanj, z individualnimi krediti pa omogočili sproščanje družbeno stanovanjskega fonda, vendar nismo krili v celoti potreb po stanovanjih.«

Ali je sedanji program stanovanjske politike v skladu z občinskim?

»Da, saj smo že v svojem petletnem programu iz leta 1972 predvideli močnejši udarek na izgradnji družbenih stanovanj in namenili manj sredstev za gradnjo individualnih. Pri tem smo upoštevali tudi racionalno koriščenje kmečkih zemljišč. S spešeno gradnjo poskušamo pridobiti čimprej in čimveč stanovanj za mlade družine in socialno ogrožene ter kadrovske perspektivne delavce.«

LIZA PODPECAN

Zreška reševalna služba

MNOGO NAMENOV

Ze poldrugo leto je tega, kar so v Zrečah ustanovili posebno enoto postaje Gorske reševalne službe Maribor. Eden od ustanoviteljev in tudi vodja skupine je dr. Stane Jurca, zaposlen v Kovaški industriji Zreče.

Zakaj ste v Zrečah ustanovili enoto Gorske reševalne službe?

»Namen naše skupine je najbrže lahko opisati že s tem, da imamo v neposredni bližini dve smučarski vlečnici na Rogli. In ker je s smučanjem kljub dobro urejenim programom povezano tudi določeno število nesreč, je pač potrebno organizirati skupino ljudi, ki je sposobna pomagati ponesrečenim smučarjem, jim nuditi prvo pomoč in jih varno pripeljati do prvega zdravnika.«

S kakšnimi težavami pa ste se srečali na začetku svojega dela?

»Ustanovitev skupine Gorske reševalne službe je bila povezana z mnogimi težavami, vendar moram reči, da so bile težave veliko manjše, kot smo pričakovali. Ljudje, ki so se prostovoljno prijavili za delo v reševalni službi, so se hitro seznanili s problemi reševanja in se kmalu spoprijeli tudi z učenjem.«

Kakšne pogoje pa morajo izpolnjevati člani vaše skupine?

»Naša skupina ima poseben položaj, saj na področju, kjer delujemo, nimamo nesreč, kot smo jih vajeni v Julijskih ali Kamniških Alpah. Zato imajo člani naše skupine tudi status pomočnikov pri Gorski reševalni službi Maribor. Kljub temu pa zahteve ali pogoji, da ne-

kdo postane pomočnik gorskega reševalca, niso lahke. Pomočniki morajo solidno obvladati smučarske veščine, uspešno morajo opraviti izpit prve pomoči, obvladati morajo reševalno tehniko v zimskih razmerah in pa reševanje z improviziranimi sredstvi.«

Stane Jurca

Vaša skupina bi se gotovo lahko uspešno vključila v enoto teritorialne obrambe?

»Prepričan sem, da je to ena od dodatnih nalog, na katero bi se morala Gorska reševalna služba pripravljati. Dejstvo je, da je bila gorska reševalna služba ustanovljena predvsem zaradi gorskih nesreč. Z razmahom smučarskega športa pa je dobila nove, še zahtevnejše naloge, to je reševanje zahteva od

reševalcev stalen trening in stalno usposabljanje. Gorski reševalci so zato fizično dobro pripravljene, avajeni trdega življenja na prostem, slabih vremenskih razmer, navajeni prenašati težke telesne napore in razen tega so usposobljeni za delovanje na terenu. Mislim, da bi morali vse te sposobnosti, organizacijo, ki jo imamo, znanje teh ljudi in sredstva, ki jih imamo na voljo, s pridom uporabiti tudi v enotah teritorialne obrambe. Skupina, ki deluje v Zrečah, je že deloma pripravljena in usposobljena za te namene, saj treniramo tudi takšne veščine, ki bi jih v razmerah splošnega ljudskega odpora lahko uporabili.«

Kako pa financirate dejavnost vaše skupine?

»Zaenkrat s financiranjem naše dejavnosti nimamo posebnih problemov. To pa zato, ker nam je vsa potrebna sredstva za ustanovitev skupine in za nabavo potrebnih rekvizitov prispevala kovaška industrija Zreče in ker so si osebno opremo kupili in nabavili člani skupine sami. Nekaj sredstev je prispevala tudi skupščina občine Slovenske Konjice, teče pa tudi akcija za nabavo oblek za reševalce, v kateri so sodelovala vsa konjiška podjetja. In moram poudariti, da so naše potrebe povsod sprejeli z razumevanjem in v vseh delovnih organizacijah tudi prispevali del sredstev za našo dejavnost.«

DAMJANA STAMEJČIČ

SALON

SALON

POTREBUJETE MORDA
EKSPRESNO IZDELAVO VAŠE
FOTOGRAFIJE?

POTEM SE OGLASITE V

FOTO STUDIUM — ZORKO

Zidanškova ulica 32 — CELJE

pisma

MLADI ŠPORTNIKI

Na celjski gimnaziji že vrsto let uspešno deluje šolsko športno društvo. Vsak teden imamo redne sestanke, kjer se pogovarjamo o nadaljnjem delu, uspehih, napakah in podobnem. Da je društvo res uspešno, nam dokazujejo številna priznanja in pokali, ki so jih osvojili dijaki v občinskem in republiškem merilu. Velik delež prispeva društvo tudi k uspešnemu delovanju AD Kladiivar, kajti številni dijaki so postali odlični atleti in člani državne reprezentance. ŠSD organizira vsako leto tekmovanja za najboljši športni razred. Dijaki se pomerijo v nogometni, rokometni, košarkarski in odbojkarški ligi. Razred dobi točke tudi za uvrstitev v občinskem krosu, orientacijskih pohodih in atletiki. Pri vsem tem seveda upoštevamo še učni uspeh.

ŠSD dosega kljub slabim pogojem (majhna telovadnica, slabi rekviziti in podobno) zelo dobre rezultate. Nekaj pozornosti bi lahko namenil ŠSD sklad za telesno kulturo, kajti ob boljših finančnih sredstvih bi bilo društvo prav gotovo še uspešnejše. Velike zasluge za uspehe društva pa ima predvsem

mentar društva prof. Kokot. K uspešnosti pa mnogo pripomore tudi ravnatelj gimnazije.

Peter Planinšek

ZA HITREJŠI RAZVOJ: CESTE

Gradnje tovarn na Kozjanskem le delno vplivajo na življenjsko raven ljudi na Kozjanskem, kajti tod je le malo donosnih podjetij, razen na Planini in v Kozjem.

Tovarne, ki jih gradijo zunaj kozjanskega območja, so za ljudi težko dostopne. Jurklošter, ki še tudi spada pod Kozjansko, je imel še pred drugo svetovno vojno okoli 320 ljudi, ki so si kruh služili doma, ima danes malo ljudi zaposlenih v domačem kraju. Doseči na Kozjanskem svaj povprečno življenjsko raven, pomeni graditi dobre ceste, ki bi koristile vsemu gospodarstvu. Marsikdo se namreč sprašuje, zakaj gradnja cest, pa čeprav 30 let po vojni, tako počasi napreduje. Ali: si ni Kozjansko že med NOB in tudi po vojni zaslužilo, da čimprej dobi dobre zvezke, da se izkoplje iz nerazvitosti. Tod je padlo veliko borov in čisto so gorele vasi. Le s tavaž smo takrat aktivisti pričevali ljudi, da pridejo

boljši časi. Danes, toliko let po vojni, pa smo še vedno nezravito območje. Menim, da bi bilo potrebno hitreje ukrepati, da ne bodo vsi mladi odšli v dolino, v mesta ali pa celo v tujino. Na Kozjanskem bi se dalo z gradnjo dobrih cest doseči vsaj poprečno raven, mlađi bi tako ostajali doma, kar bi koristilo celoviti skupnosti. Veliko je še neobdelane zemlje, ponekod pa je slabo obdelana. To pomeni za gospodarstvo veliko škodo.

Jože Perčič
Planina

OČISTIMO SVOJ KRAJ

Sentjur se je v zadnjih letih zelo razvil. Zrasla so nova podjetja, nova naselja, stanovanjski bloki. Število prebivalcev se je občutno povečalo, šola postaja pretresna.

Menim, da lahko naplsem v imenu vseh Sentjurčanov to, kar me moti. Mnogo mladih in tudi starih ljudi odmetava papir in druge odpadke vsepovsod: pred trgovino, na železniški postaji, na avtobusni postaji, na cesti.

Ali ne bi mogel vsak odnesti prazno vrečko, škatico do najbližjega košča za smeti ali pa do doma. Če je bil v torbici ali v žepu prostor za polno vrečko ali škatico, bi bil menda tudi za prazno. Saj imamo v Sentjurju vendar koše za odpadke, a so žal največkrat prazni in tako ne služijo svojemu namenu.

V šoli se trudimo in navajamo učence, da ne od-

metavajo odpadkov kjerkoli. Toda, ko vidijo, da to počno tudi starejši, seveda vse skupaj prav malo zaleže.

Pozivam vse prizadete Sentjurčane in tiste slučajne obiskovalce, ki se občasno mudijo v Sentjurju, da se potrudijo in vržejo odpadke v koške za smeti.

Fanika Murn,
Hruševac 2, Sentjur

STO V ROVINJ

Naš izlet »STO KMEČKIH ŽENA NA MORJE« je čedalje bliže. V vrsti naših tradicionalnih izletov bo letos program spremenjen. Prvič bomo kmečke ženske popeljali na morje za dva dni.

Z dvema avtobusoma AVTOTURISTIČNEGA PODJETJA IZLETNIK Celje se bomo predvidoma odpeljali iz Celja v petek 14. marca ob 13. uri v Rovinj, kjer bomo prenočili v hotelu A kategorije. Dopoldne v soboto bomo preživeli ob obali in se po kosilu vrnili v Celje. Prihodi predvidoma ob 19.30.

Vse udeleženke izleta, ki jih bomo izžrebali z žrebom v uredništvu — prijavi je namreč več — bomo obvestili s posebnim pismom.

Prispevek vsake udeleženke bo samo 70 novih dinarjev, kar nam bo mogoče zaradi dobre volje, ki so jo pokazali pri izletniku, za pomoč pa bomo zaprosili tudi kmetijske delovne organizacije.

Uredništvo

Frankolovo

Bo kdaj drevje v istem žaru se prebudilo?
Drevje, ki strašnemu zločinu je pričala bilo,
ko na vejah teh dreves,
umrlo za domovino je sto teles.

Uklenjene so pripeljali
v spremstvu razbesnele drhali,
Oboroženi so jih varovali,
da bi nemočni ne zbežali.

Kot avtomati, kot roboti,
kot v kletki pljučka brez peroti,
izpolnjevat morali so povelje,
morilcem v zabavo in veselje.

Tam so grobove si kopali,
se s pogledi nemo spraševali:
»Nas bodo tukaj z rafali
kot kosce travo pokončali?«

Se strašnejšo kot z rafali
so zločinci jim smrt izbrali.
Med nebom in zemljo, na veje drevesa,
so obesili njihova telesa.

Le beg bi bil rešilni breg
iz objemov smrtnih teh,
In eden tvegal je od vseh;
omamljen od vseh grozot
poskušil je zbežati od tod.

Ni rešil ga rešilni beg,
saj vsi so streljali vse vprek.
Le mukam strašnim je ušel,
ker ga smrtonosni je strel zadel.

Julijana Kajtna

ZGORNJA SAVINJSKA DOLINA:

19

30 LET OSVOBODITVE | PIŠE: FRANJO FIJAVŽ

Poslednji pozdravi talcev

V določeni dobi je Gestapo dovoljeval, da so se talci lahko s pismi poslovili od svojih najbližnjih.

Od skupine talcev, doma iz Bočne in Kropo, aretiranih 18. junija 1942 in ustreljenih med 23. 6. in 15. 8., so nekateri napisali svojem poslovilno pisma. Tudi Rok Poznič, gozdni delavec iz Bočne, aretirana avgusta in ustreljen 2. 10. 1942 v Mariboru (op. FF: navedeni podatki o talcih in poslovilnih pismih so iz knjige »Poslovilna pisma žrtev za svobodo«, založba Obzorja, Maribor 1969., glavna urednika Milan Zevart in Stane Terčak in podatki ZZB občine Mozirje 1973. leta), je napisal poslovilno pismo.

Iz druge skupine mož in fantov, doma iz Bočne ali Kropo, ustreljenih 7. julija v Celju (Rudi Kovšak, Zavolovšek Lado, Mirko Levar in Anton Menčak), je samo Menčak — Čeplinov napisal poslovilno pismo. Poslal je pozdrave vsem svojim domačim, enako obema bratom, ki pa sta bila istega dne, ko je bil sam ustreljen, aretirana in 15. avgusta ustreljena. Njegovo mater in sestro so nekaj dni pred njegovo smrtjo odvedli v koncentracijsko taborišče. Mati se je po končani vojni vrnila domov, dočim je sestra preminula v taborišču že novembra 1942. leta.

Tudi Ivan in Jože Menčak sta napisala poslovilno pismo. Toda pisal je le Ivan tudi v imenu Jožeta. Aretirana sta bila 7. julija. Jože je bil še pred ustrelitvijo tako zdelan od pretepanja pri zasliševanju, da sam ni mogel pisati. Ivan je napisal »Tukaj pišem še za brata Jožeta, ker ne more sam...«. Jožetova žena je bila odpeljana v taborišče in se je po vojni vrnila, a sin Jože je bil poslan v otroško taborišče.

Poslovilni pismi sta napisala tudi brata Peter Strmšek in 14 dni za njim ustreljeni Anton Strmšek. Njune starše in sestro Jožefo so policisti odpeljali v Auschwitz — Oswiecim, kjer sta oče in mati umrli, sestra se je 1943 vrnila domov, brat Vladimir je bil do konca vojne v otroškem taborišču.

Ivan-Mirko Čeplak, splavar, je preminul v svojem 21. letu. Nemci so ustrelili tudi njegovega brata. Svoje ce so 14 dni pred njuno smrtjo odvedli iz domačih krajev. 4. avgusta so jih odpeljali v taborišča, Oswiecim kjer je oče umrl, mati, dve sestri in brat so se po osvoboditvi vrnili spet na rodno grudo.

ANTON KOVŠAK, sekretar prvega odbora OF za Bočno in Kropo

Franc Kropušek se je poslovil od svoje družine izražajoč v pismu upanje, da bo vsaj njej prizanešeno gorje. Toda istega dne, ko je stal in čakal na strel poleg drugih v Starem piskru, je bila njegova družina odpeljana. Žena Franciška je umrla v taborišču Oswiecim 1943. leta, dočim sta hčerki Tončka in Pepa po trpljenju v taborišču vendarle dočakali svobodo in se vrnili v svojo vas.

Poslovilna pisma, najsi bo, da so pisana od preprostih ljudi iz podeželja ali meščanov, od delavcev ali kmetov, od revnih ali premožnih, vzbujajo še danes v človeku močne občutke ponosa in hvaležnosti do številnih žrtev, ki so prestale golgote gestapovskih ječ. Vpisali so se v zgodovino narodno osvobodilnega gibanja in njih imena ne bodo pozabljena.

Starci, žene in otroci na trnjevi poti v koncentracijska in posebna otroška taborišča

Nacisti se niso ustavili v svojih ukrepih proti delovanju KP in OF le ob ubijanju talcev. Sledile so aretacije njihovih svojcev in deportacije v koncentracijska taborišča, ne oziraje se na njihova leta in slabo zdravstveno stanje. Odpeljali so žene in može najboljših let, odpeljali tudi starce in otroke. Med najstarejšimi ženami, ki so jih nacisti odpeljali iz Bočne, je bila pravgotovo Terezija Menčak, rojena 1869. leta. Preživela je vse taboriščne tegobe in se vrnila, čeprav bolna, v svoj dom. Med najmlajša dekleta, odpeljana v koncentracijska taborišča iz teh krajev, so bile 15-letna Franciška Kolar, po vojni poročena Krajnc, 16-letna Iva Lamut, roj. Zavolovšek, Pepca Marovt in Franciška Čeplak ter 18-letna Anka Čeplak. Tudi pri otrocih niso leta opravičila izjem in sankcij, saj je poznano, da so nacisti odpeljali v posebna otroška zatočišča otroke nežnih let, vse od dojenčkov do 16 let starih deklic in dečkov. Nekatere otroke so vkljub vsemu vtaknili v prava, grozljiva koncentracijska taborišča.

»Oh, kako je dolga, dolga pot iz tujine pa do doma,

žica gosta je tako, da ne morem skozi njo

na to dolgo, dolgo pot...«

To pesem so poznali in prepevali tudi partizani. Najbolj je bila razširjena na Štajerskem, manj, ponekod — na Dolenjskem, v Beli krajini, na Notranjskem — skorajda ni bila poznana. Kdo in kje ji je sestavil besedilo in vdihnil otožen napev? Če so jo peli partizani, se je marsikomu zarosilo oko. Kako je bilo šele tistim, ki so jo peli za žico, daleč od svojih dragih, ob bolnih, umirajočih, v rajon izoliranih ali v krematorij odnešenih sorodnikov in prijateljev? Pravimo, da pesem krepi in teši človeka, toda čisto mu reže in tudi razreže srce. O tem, da so naši, posebno kmečki ljudje umirali včasih tudi od žalosti in ne le zaradi šikan bolezni, in stradanja, bi lahko povedali nekdanji interniranci.

PREJELI SMO

ALI VEMO, KAJ JE TO - ŠTIPENDIJA?

Preteklo poletje je pričel v Sloveniji veljati nov družbeni dogovor o štipendiranju srednješolcev in visokošolcev. Z njim naj bi zagotovili enotno štipendijsko politiko, omogočili šolanje vsem sposobnim učencem v proizvodnji ter različnim dejavnostim hitreje zagotovili več strokovno usposobljenih delavcev. Pri izpeljavi tega dogovora se je spet, kot po navadi, zataknilo. Obljuba je bila, da bo sistem stekel z novim letom, danes, ko smo veselo zakoračili v novo leto, se nam postavlja vprašanje: kje smo?

BEG IZ NERAZVITOSTI

Najbolje bo, da se malce spomnimo, o čem govori nov sporazum in zakaj je sploh do njega prišlo. Najbistveniji vzrok za spremembo sporazuma je bil ta, da je bilo moč čutili na majhnem slovenskem ozemlju vse večje prelivanje kadrov iz manj v bolj razvita območja. Dosedanje izkušnje so pokazale, da so industrijsko razvita področja silno lahko prišla do kadrov, pri tem pa mnogokrat niso odvajala niti minimalnega prispevka za štipendiranje. Zategadelj je bil sprejet sklep izvršnega sveta, da delovne organizacije odvajajo 0,5 odst. bruto osebnih dohodkov v skupen sklad, ki bo formiran v občini. Iz tega sklada se potem črpajo štipendije dijakom ter študentom — tako imenovane socialne štipendije. Kaj pomeni socialna štipendija, bom kasneje obrazložil. Naj poprej povem, da smo se študentje s takim načelom strinjali, vendar na se je, žal, kasneje izrodil.

Nov družbeni dogovor do- loča dve vrsti štipendij:

KADROVSKA IN SOCIALNA ŠTIPENDIJA

Kadrovska štipendija mora znašati najmanj 450.— din. Podeljujejo jo delovne organizacije. Socialno (osnovno) štipendijo pa lahko dobi tisti, ki je poprej zaposlil za kadrovske in jo dobil ali ne. Prosilec jo dobi na občini iz skupnega sklada, v katerem odvajajo sredstva organizacije združenega dela. Naj ob tej priložnosti povem, da je ta sklad solidarnosten, kar pomeni, da se bodo sredstva pretakala iz bolj razvitega v manj razvite občine. Od matematičnega cenzusa; ki je znašal 1200.— din, se je odštela kadrovska in prišla polovica sredstev, ki pripadajo družinskemu članu, prišteje se seveda tudi otroški dodatek. Ob tem pa sedaj nastane ogromno problemov.

IMAGINARNI CENZUS

Prvo, kar nas moti, je cenzus 1200.— din. Cenzus je izračunan na podlagi ankete iz leta 1972. Med tem časom cenzus ni bil revaloriziran, čeprav je vsem jasno, da so do letošnjega leta večini artiklov podvojili cene. Ne smemo prezreti, da sta se tudi osnovni življenjski komponenti študentov — hrana in stanovanje — medtem že močno podražili.

REVNI OSTANEJO REVNI

Drugo, kar nas moti, je avtomatično računsko podeljevanje dohodkov staršev s številom članov družine, čeprav vsi vemo, da je med nami nemalo kolegic in kolegov, ki od do-

ma, bodisi zaradi tega ali onega vzroka, ne dobijo ničesar. Ne smemo tudi prezreti stotisočernih podatkov, ki nam povedo, da je v naši socialistični Sloveniji razmerje med gospodinjstvi pri materialnem stanju 1:9. Skiep je torej jasen: precejšnje del ljudi ne pokrije niti najosnovnejših življenjskih potreb. Zatorej je nujno potrebno določiti mejo, pod katero se polovica dohodka na družinskega člana ne bo odštevala. Ta meja naj bo enaka življenjskemu minimumu študenta. Utemeljitev za to najdemo v sklepu 4. seje ZKS, ki je obravnavala socialna razlikovanja in je ugotovila, da takšna politika socialna razlikovanja pogotuje. Nadaljevanje bi pomenilo silno negativne posledice v naši družbi. Dobro se zavedamo, da socialnih razlik staršev ne bo lahko odpravili, zato si je treba vsaj prizadevati, da jih s primerno štipendijsko politiko vsaj ublažimo, kajti v nasprotnem primeru bo šlo zgolj za regeneracijo kadrov. Da je zadeva resna, nam pove že bežen podatek, da na višjih in visokih šolah stagnira oziroma pada procent študentov, katerih starši so kmetje ali delavci. V zadnjih letih je procent upadel iz 60,9 odst. na 50,5 odst., čeprav po drugi strani vemo, da delavski in kmečki živelj predstavlja preko 71 odst. slovenske populacije. Torej takšen način absolutno ne upošteva, da je nadarjenost otrok razdeljena enakomerno — tako na del, ki ga je Kersnik imenoval »jara gospodarja«, ter na drugi del — ljudstvo Proklamacija socializma

izzveni kot najnaprednejši družbeni red, in če si želi zaslužiti to vrtilno, mora zagotoviti tudi večjo socialno varnost, ki pa se tudi nenazadnje kaže v boljšem odnosu človeka do človeka. Nepravilno se nam zdi tudi prištevanje otroškega dodatka, kajti vemo, da je dodatek namenjen najbolj šibkim družinam. Torej mu bomo v momentu, ko ga pričnemo prišteti, vzeli njegovo socialno funkcijo. Naše prepričanje je popolnoma nasprotno: otroški dodatek naj se razširi na kmete.

NESORAZMERJE STIMULACIJE

Nadalje nas močno vznemirja 14. člen štipendijske pogodbe, ki pravi, da naj bo razlika med najboljšim in najslabšim študentom 400 točk, kar po sedanjih izračunih znaša 400.— din. Nikakor nismo proti stimuliranju, kajti razmišljamo smo začeli s predpostavko, da je študij delo, in če je delo, so tudi na gradbiščih opravljive Kljub povedanemu je razpon prevelik, takšen način lahko postane le »finta« za kampanjski študij, ali v študentskem žargonu »štrebanje«, ni pa nikakršne stimulacije za interdisciplinarnost, tisti, ki se uči za jutri in ne samo za danes, nikakor ne more opraviti vseh izpitov v juniju. To bi nas vodilo v kontradikcijo, ker po eni strani hočemo širokega, in ne enostranskega, študenta — strokovnjaka, na drugi strani pa ga ravno »zapegljemo« in »posiljujemo« v nasprotje željene. Pa ne nazadnje so ob takšnem načinu močno prizadeti tudi tisti, ki prihajajo iz predelov s slab-

še razvitim vzgojno-izobraževalnim procesom. Pri branju štipendijske pogodbe nas tudi močno moti, da je na več kot pol strani lepo nanizana vrsta obveznosti štipendistov, med njimi pa ni moč najti niti ene same obveznosti štipenditorja.

KJE SO KRIVCI!

Do sedaj je bilo govora le o tem, kako je za mišljen celotni potek štipendiranja, žal pa je razkorak med dispozicijo in realizacijo tako velik, da si ga ne bi smeli dovoliti. Družbeni sporazum je danes, po skoraj pol leta predavanju, vsepovsod ni stekel. Naj za ilustracijo povem, da ga je pred nedavnim podpisala gospodarska zbornica ter ostali močnejši gospodarski centri. Še prav posebej akuten problem pa je nastal pri podpisovanju med občino in TOZD. Pri tem se je pokazalo, da so bile občine brez moči, krivci pa vsepovsod drugod. Ne smemo tu kriviti delavcev — občanov, kajti oni ni nikoli rekli: »Tea pa ne bom sprejela!« Kadar je bilo vprašanje solidarnosti, so bili naši delavci enotni, ni se zgodilo, da bi zatajili. Kar spomnimo se, ko je bil potres v Skovlju in pozneje v Banjaluki, ko je bilo treba delati proste sobote za Kozjansko in še ob mnogih drugih primerih. Ob takšnih primerih nismo nikoli slišali iz delavskih ust: »Tea pa ne!« Torej vidimo, da so bili krivci med »vrhovji«, ki se bojijo, da bodo izgubili privatno kadrovanje iz svojih rok. Vse prevečkrat so se pojavile tendence monopolskega kadrovanja. Biti si moramo na jasnem, da s kadrovanjem ne gre razoravljati privatno Bofazen je, da se bo privatno kadrovanje področje in to popolno delstvo. In še do danes tri četrtine OZD niso podpisale družbene pogodbe. Zato se študente sprašujemo: kje je partija, družbeno-

tična organizacija, ki je znala tolikokrat ostro in pravilno nastopati proti posameznikom ter proti deviacijam v naši družbi — mar je tokrat to ne mogoče?

ZAHTEVAMO PODPORO

Govorimo, da smo enotna fronta z ZSMS, torej če smo, je majno, da kot družbeno-politična organizacija analiziramo stanje, ter da jasno in glasno pokažemo tudi na krivce. Zavedati se je treba, da je, ko sporazuma niso podpisale najbogatejše občine, postal to politični problem. ZSMS se mora aktivno zavzeti za to, da se mora študenta obravnavati na vseh nivojih enako, kajti vse pogosteje se obravnavamo kot proizved — intelekt, ki bo jutri delal v gospodarstvu kot inženir, ekonomist, torej človek, ki bo razvijal naše gospodarstvo, obenem pa je to tisti študent, ki danes nima denarja, ki mora prosjati. Zato zahtevamo, da se naši problemi in naša prihodnost rešuje vedno na isti ravni, vse prevečkrat imamo občutek, da nas, kadar se pogovarjamo o naših zadevah, nihče ne jemlje resno ali čisto po domače, da nas nihče ne »smirgla«.

SREČNO NOVO LETO

Problemov je brez dvoma do sedaj še dovolj. Če si je kdo predstavljal, da mu bo novo leto prineslo izboljšanje, ga moramo kar precej razočarati. V letošnjem letu pričakujemo podražitev stanovanja in hrane za okrog 30 do 40%. Zategadelj smo pristopili k revalorizaciji štipendij. Naj povem, da je akcija skupna z našimi kolegi iz Ljubljane, porasti stroškov bomo ugotavljali s pomočjo statističnih metod in ankete 10% vzorca študentov. Želimo smo dobiti čimbolj adevkatne podatke.

Poskušali smo biti čimbolj realni, zavedali smo se, da je investicija v znanje, gledano dolgoročno, najcenejša investicija in obenem najpomembnejša naložba, kakor tudi predpogoji za hitrejši razvoj družbe za znanstveni, tehnološki, kulturni razvoj ter napredek vsakega naroda, prav gotovo tudi Slovenskega.

Upam, da moje razmišljanje ne bo neumestno, če bom na koncu malce hudomušen in nas opozoril na problem, ki bo mogoče za marsikoga še posebej neprijeten. Povsod, kjer je veliko mladih, eksistira tudi velika verjetnost za simpatije. Bodite previdni, če je slučajno vaš privlačni subjekt iz druge občine ter če ima socialno štipendijo in seveda, če jo imaš tudi ti, potem bo presneto nerodno, kajti po študiju bosta morala vsak v svojo občino. Torej na začetku raje vprašajte namesto občajnega, če vam je všeč, če je štipendist občine.

Marjan RAMSAK

DRAGO KUMER

SMRT OKROŽNEGA SEKRETARJA

3

Z Lapačetom sta se unikala preko struge. Nemški vojaki niso hoteli streljati za njima. Ko je videl vodja, da vojaki ne streljajo za njima, je sam pograbil puško in oba ustrelil. Možno je, da sta imela kot aktivista ponarejene dokumente, vendar je popolnoma točno, da sta ta dan na Bregu padla sekretar okrožnega komiteja za Savinjsko dolino Anton Pečnik in Franc Lapačeta.

In znova iz dalje Kajuhove besede vro:

— V solzah navdušenja, tovariš, g'avo skloni, pred silnimi mrlji se pokloni, pred silnimi, pred padlimi titani, ki v njih bilo je, kar se v nas budi, ki v smrt so za šteljenje šli, preverjeni, da ni nazaj poti.

Se gledam drobno pred menoj postavjo. To je žena pokojnega moža, Antona Pečnika, v prvih dneh vstaje okrožnega sekretarja za Savinjsko dolino. Kdo je bil ki mu je bilo dano tako tovariško osvajatelj ljudi, člane Partije in svobodnjake? Ivanka PEČNIKOVA odgovarja:

— Tone je bil rojen leta 1905 pri nekdanjem Rajhenburgu. Padel pa je 14. novembra 1941. Komaj šestintrideset let star je šel v smrt. Moralo se je tako zgoditi, moralo. Bil je sin preproste bolj kmečke družine in ker zemlja ni dajala dovolj kruha, je moral kaj kmalu v svet. V Kranju sva se spoznala. Jaz sem sicer doma iz Logatca, vendar sem tisti čas živela v Kranju. Zaposlen je bil v tovarni »Jugočeška«. Menda je bil preglasen, morda je zahteval preveč za navadnega delovnega človeka, pa je dobil knjižico. To se je tiste čase tako rado zgodilo. Potem je dobil zvezo s Preboldom. Na Bregu pri Polzeli je stanoval njegov brat in mu je menda pisal, da v Preboldu zidajo novo tovarno Cosmonos in da bodo potrebovali delavce. In res je dobil delo. Vsi smo se preselili sem: midva z možem, pa otroci Cvetka, Zvonko in Ivo. Zvonko je potem kmalu umrl. Življenje pa je šlo svojo pot...

Mož Tone se je v Cosmonosu kar dobro počutil. Pravi, da je bila ta nova tovarna kovarsnica novih ljudi, komunistov. In v tem obratu, med takimi ljudmi je bil prekaljen tudi Tone. Vedno bolj pogosto je odhajal z doma, jaz pa sem bila v skrbeh, kod hodi: bila sem pač žena, mati in gospodinja in se na politiko nisem kaj prida razumela; prva skrb mi je bila družina. Pozneje sva se o vsem tem, kam hodi in kaj dela, malo več pogovorila, poučil me je in jaz sem ga počasi skušala razumeti. Tik pred vojno, v tistem razburjenem času, pa sem bila že kar nekakšen kurir in sem prenašala pošto, ki mi jo je mož zaupal. Zdaj sem bila že bolj odločna in spoznala sem, da ni nazaj poti, da moramo stopati vedno naprej in naprej.

Seveda so prihajali tudi žandarji. Kako ne bi. Saj se spominjam, vidim ga, kako je prišel z dela. Niti sedel še ni in je že bil v hiši žandar. Vedela sem, da ima v suknjiču važno pisanje, pa sem rekla: Tone, sleci se, vroče ti je. In sem vzela suknjič in hitela z njim na podstrešje. Tisto pisanje sem vskrnila pod opako in že je bil na podstrešju tudi žandar. »Kaj skrivate?« se je zadržal. »Nič ne skrivam, nimam kaj skrivati«, sem se branila. Pretaknil je vsak kot, pisanja pa ni našel. Prišil pa so tudi zjutraj, preden je šel v službo. Pred peto so butali na vrata in kmalu so dobili v roke neke listine. Toda jaz sem jih v zadnjem trenutku zgrabila in vtaknila v nadržje. Hotel je imeti žandar, kar sem skrila, pa sem rekla, da je to moja intimna pošta in ga prav nič ne origa. Moja odločnost ga je prepričala in je odnehal.

In vedno so ga klicali na orožne vaje. Če se je v Preboldu in okolici, kaj pomembnega zgodilo, kar je dišalo po komunizmu, že je moral na orožne vaje. Potem pa smo doma tako težko živeli. Enkrat sem šla z otroki na občino in sem rekla županu: »Zdaj pa vi skrbite zanje!« Seveda so taki protesti kaj malo zalegli, imeli so oblast in počenjali, kar so hoteli.

Potem je prišla prava vojna, za nas drugo svetovno

klanje. Na cvetno nedeljo je moral v Celje, v vojašnico. Moral bi se kot vojak odpeljati v svojo enoto, pa je v Rajhenburgu izstopil in se skrival na svojem domu. Ko so prišli Nemci bi se moral javiti žandarmirski postaji. Toneta pa ni bilo nikjer. Tudi jaz nisem vedela zanj. Potem je pisal oče, naj pridem v Rajhenburg. Odpeljala sem se in srečala Toneta. Kaj je storiti? Klicala ga je dolžnost v Savinjski dolini in moral je nazaj. Zaposlil se je spet v tovarni, na žandarmeriji pa so mu rekli: »Tisto, kar je bilo, je za nas pozabljeno. Bodite pametni in delajte z nami.« Hotel so mu vzeti kolo, pa je rekli, da ga je ob priliki mobilizacije pustil v Celju. In pri tem je ostalo. Na videz je postal vse mirno, jaz pa nisem verjela v ta mir. Nekaj se je moralo dogajati. Ljudje, ki so okusili Mitrovico, Ivanico in druge zapore, niso mirovali. Tudi Tone ne, čeprav je na zunaj kazal neko brezbriznost. Stroga ilegala pa se je vedno bolj približevala.

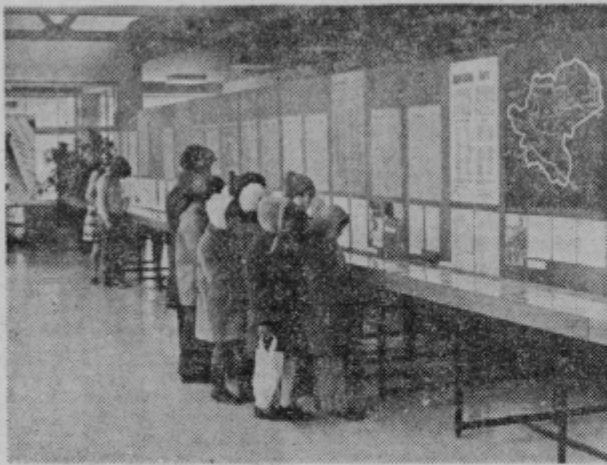
21. junij. Menda je bila nedelja. Nemci so napadli Rusijo. Zdaj ni bilo časa za premišljevanje. Vzel je potrebne stvari, se poslovil in šel. Odšel je za vedno... V tovarno so prišli žandarji. Toneta in še nekaterih ni bilo na delu. Iskali so ga doma. Niso ga našli. Midva pa sva se še nekajkrat srečala in ob vsakem srečanju mi je govoril:

— Ivanka, ne boj se, trd boj je pred nami, a zmagati bomo!

Veroval je v zmago in v tej trdni veri sem tudi jaz postajala vse bolj samozavestna, odločna. In ko so me tistega večera ujeli in strpali v celjski Stari pisker sem začutila ta napovedan boj in v prvem trpljenju sem tudi jaz verovala v zmago. Tepli so me in hoteli vedeti, kje je mož; jaz pa sem molčala, kakor je molčalo toliko drugih. To, da nisem sama, me je bodrilo k upor. Tisto, kar je vsejal Tone, je dobro kalilo. V zaporu sem srečala mnogo znanih obrazov in oči nas vseh so nemo govorile: Naš boj bo krvav, a zmagati moramo!

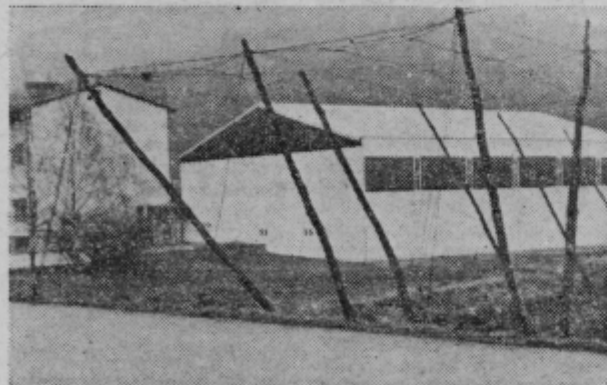
FOTOKRONIKA

KONJICE: RAZSTAVA »TALCI«

Ob obletnici enega najhujših zločinov, ki so ga zagrešili nacistični okupatorji pred tridesetimi leti v Štirincah pri Frankolovem, so odprli na osnovni šoli Dušana Jereba v Slovenskih Konjicah razstavo z naslovom Talci 1941—1945. Razstava dokumentirano priča o grozodejstvih, ki so jih izvajali okupatorjevi zločinci. Razstavo sta pripravila Muzej narodne osvoboditve Maribor in Muzej revolucije Celje, odprta pa bo še štirinajst dni.

DOBRNA: NOVA TELOVADNICA

Medtem ko so temeljni kamen za gradnjo nove telovadnice pri osnovni šoli »Štirinajste divizije« na Dobrni položili v okviru lanskih prireditelj na čast krajevnega praznika, so letos, v počastitev istega dne, že odprli nov objekt in tako razveselili ne le šolske otroke, marveč vse mlade in druge na Dobrni, ki si želijo organizirano telesno vzgojo.

Z zgraditvijo nove telovadnice na Dobrni so pohiteli. Ne samo po zaslugi sklada za gradnjo osnovnih šol in vzgojno varstvenih zavodov, občine Celje, ki upravlja s sredstvi krajevnega samoprispevka, marveč tudi zaradi razumevanja krajevnih skupnosti, ki je prav tako prispevala lep denarni delež za novo telovadnico.

Dobrna je tako dobila svojo prvo telovadnico. Veliko in svetlo, moderna opremljena. Dobila jo je po zaslugi človeške solidarnosti, sicer pa bo začetek in konec njene graditve vezan tudi na krajevni praznik, ki ga vsako leto 16. februarja slavijo v spomin na prihod štirinajste divizije na njihovo območje.

Letošnje praznovanje so na Dobrni povežali tudi z uspešno vajo pripadnikov teritorialnih enot, gasilcev in JLA, s slavnostjo pred spomenikom padlim borcem, na kateri je o pomenu pohoda legendarne divizije govoril general Miha Butara in končno z uspešno akademijo v dvorani zdraviliškega doma. MB

KOZJE: RAZSTAVA O POKLICIH

Tudi v Kozjem so v osnovni šoli pripravili izredno zanimivo razstavo o poklicnem usmerjanju mladine. Poverjenica za poklicno usmerjanje na šoli je učiteljica Vida Bizjakova. Razstavni panoji so na voljo vsem poklicem in jih vedno občasno menjujejo, tako da mladi učenci vedno znova spoznavajo različne vrste poklicev. Foto: DRAGO MEDVED

NAŠ KRAJ

● MOZIRJE: OSAMLJENA STEZA

Na robu Mozirja vabi smerna tabla k TRIM stezi, ki so jo Mozirjani dobili v maju lani. V začetku je bila dobro obiskana, toda začetno navdušenje je nekoliko splahnelo. Le sem in tja zaide nanjo kakšen navdušenec.

Nikakor ne gre podcenjevati pomembnost tega objekta, vendar je ta osamljenost steze morda pogojena s tem, da v okolici Mozirja pravzaprav tik ob nosu Mozirja vsaka stezica služi v malem TRIM. K temu prispeva svoje tudi konfiguracija terena in raztresenost domačij delavcev, ki imajo kar nekaj poti od doma do delovne organizacije.

Morda bi ob tem ponovila misel predstavnika republiške zveze sindikatov Slovenije, ki je v pozdravnem govoru izrazil zadovoljstvo, da je tudi Mozirje dobilo ta pomemben objekt, ki ne bo služil samo Mozirjanom, ampak tudi tistim, ki bodo prišli v Mozirje nabirat moči.

LIZA PODPEČAN

● PETROVČE: KDO IMA PREDNOST

Nedavno je svet krajevnih skupnosti Petrovčce obravnaval program vlaganj v izgradnjo komunalnih objektov v letu 1975. Menil je, da je potrebno sredstva čim racionalneje razporediti na posamezna področja.

Zato so pripravili okvirni načrt prioritetenih del:

1. Izgradnja in asfaltiranje lokalnih cest v novo zgrajenih naseljih
2. Izgradnja pločnikov železniška proga—osnovna šola zavadi prometne varnosti.
3. Izgradnja ceste obvoznice Petrovčce—Levec
4. Izgradnja in očiščevalna dela na kanalizaciji Novo Celje—Dobriša vas
5. Asfaltiranje ceste Mala Pirešica—Zalog
6. Semaforizacija križišča v Petrovčcah.

Očitno je, da bi bila ta komunalna dela veljala okoli milijon dinarjev investicijskih vlaganj, kar predvideni proračun sredstev, ki naj bi znašal okoli 250.000, ne bo mogel omogočiti. Da pa bi ta planirana sredstva čim bolj oplemenitili s samoprispevki delovnih organizacij ter soudeležbo občanov na posameznih interesnih področjih v okviru programa vlaganj, je potrebno doseči čim širše sodelovanje KS z občani in drugimi zainteresiranimi koristniki teh komunalnih objektov.

Brez dvoma bo KS svoja razpoložljiva sredstva vložila tja, kjer bo interes občanov ali drugih koristnikov čim večji oziroma, kjer bo udeležba čim večja.

ALBIN MLINAR

● GRIŽE: CESTA DO MATIJEVCA

Ze leta 1964 je bila na pobudo GG Celje izgrajena od Minerve v Zbukovici do Matijeveca, zaselka pod Gozdnikom, makadamska cesta, ki so jo v naslednjih letih dograjevali in pripeljali na Gozdnik ter v pobočja Mrzlice. Ceste nato sedem let niso popravljali, zato je že v zelo slabem stanju. To je bil glavni razlog, da so se lotili ureditve in popravila ceste. Pri krajevni skupnosti Griže so ustanovili režijski odbor za asfaltiranje ceste do Matijeveca in odbor je takoj pričel s široko akcijo. Radi bi zbrali čimveč sredstev za popravilo ceste. Pri prizadevanjih odbor ni našel na gluh ušesa. Denar so prispevale številne delovne organizacije, največ pa Minerva. V akcijo so vključili tudi več obrtnikov, končno pa so se odločili razpisati še samoprispevek, s katerim želijo zbrati nekaj nad 20 milijonov starih dinarjev.

Da imajo za svoje delo razumevanje, priča tudi število prostovoljnih delovnih ur, ki so jih opravile delovne organizacije kar 125, občani pa 1160. K vsem prispevkom moramo prišteti še pričakovani denar, ki ga bo prispevala krajevna skupnost, lovska družina in še nekateri. Vseh prispevkov naj bi se tako nabralo za dobrih 31 starih milijonov, kar pa še vedno ne bo zadoščalo, saj je predračun za to cesto, dolgo približno 2,5 kilometra, ki bo imela 8500 kv. metrov asfalta, kar 85 milijonov.

Režijski odbor se je tako znašel v nezavidljivem položaju, saj so občani svoja sredstva že izčrpali, delovne organizacije pa tudi ne bodo mogle veliko več prispevati.

Odbor se zato obrača na vse družbene predstavnike in jih prosi za pomoč, da bodo lahko gradnjo te pomembne ceste, ki bo v prihodnosti povežala Savinjsko dolino z Zasavjem, uspešno dokončali. Na dlani je, da brez družbene pomoči ne bo šlo in prav bi bilo, če bi jo krajevni Zabukovci in Matijeveca dobili.

Ivo SAMARŽIJA

● CELJE: SKRB ZA VRTOVE

Celjsko hortikulturno društvo si je našlo v svojem rednem letnem programu novo breme: skrb za šolske vrtove na Kozjanskem. Te vrtove bodo urejali priznani vrtnarski strokovnjaki, sredstva pa bodo dobili na različne načine, enako tudi pomoč pri delu.

Kot prva med akcijami, namenjenimi za ureditev šolskih vrtov na Kozjanskem, v prvi vrsti seveda ureditev okolja v Mestinju, šole, ki jo gradi Celje, bo prodaja voščilnih kartic s cvetličnimi motivi, primernimi za različne priložnosti. Na karticah, ki so že v prodaji v vseh cvetličarnah in v pisarni Izletnika, prav pa bi bilo, če bi se akciji pridružile še knjigarne in kioski, bo tudi kratko opozorilo, da je kupec te kartice prispeval za ureditev šolskih vrtov in okolja šol na Kozjanskem. Cena kartic ni pretirana: 10 dinarjev.

Hortikulturnikom bodo pri delu pomagali tudi dijaki pedagoške gimnazije iz Celje. Pri zadnji razstavi cvetja v Medlogu lani so bili organizatorji prijetno presenečeni: razstavo si je ogledalo preko 1200 mladih iz celjskih srednjih šol, predvsem pedagoške gimnazije, gimnazije in tehniške srednje šole. To je bil tudi povod, da so predstavniki hortikulturnega društva obiskali ravnateljstvo pedagoške gimnazije in se domenili za sodelovanje. Dijaki pedagoške gimnazije bodo pomagali pri urejanju vrtov in okolij, hortikulturno društvo pa bo v zameno za to uslugo organiziralo več strokovnih predavanj na šoli.

Zunaj tega programa pa delo društva poteka normalno. S tem menimo predvsem na strokovna predavanja, ki so v tem času najbolj aktualna. Pred dnevi je na Ostroznem v gasilnem domu predaval vrtnarski tehnik in parkovni mojster Jože Benčina o pomladanskih delih na vrtovih, sodeloval pa so tudi drugi strokovnjaki. Podobna predavanja bodo še 20. t. m. in 27. na osnovnih šolah na Polulah in Hudinji. Začetek predavanj bo ob 17. uri.

● AVTOMOBILA NIMAJO

Na zadnjem občnem zboru so člani (94 jih je) prostovoljnega gasilskega društva Vrbje pri Zalcu pregledali lani opravljeno delo in sprejeli okvirni program za letošnje. Ugotovitev vseh prisotnih je bila, da je društvo v zadnjih letih doseglo lep napredek in da je pravzaprav iz anonimnosti v občinskem merilu prešlo v fazo, ko se je začelo o njem govoriti. Zlasti so bili uspešni pionirji (mladine je sploh veliko v društvu, kar je vsekakor dobro), ki so se lani uvrstili med najboljše v občini. Nabavili so tudi novo brizgalno, ki jim omogoča lažje delo pri gašenju požarov. Zal pa jih še vedno tarejo določeni problemi, kot neustreznost prostori, pomanjkanje ustreznih cevi pa tudi avtomobila nimajo.

Vrbjanski gasilci pa niso samo gasilci, temveč so nosilci vseh dejavnosti v kraju, ki je priključen krajevni skupnosti Zalec. Zato je razumljivo, da so na občnem zboru spregovorili tudi o drugih krajevnih problemih, kot razsvetljavi, ureditvi smetišča v neposredni bližini naselja.

Na občnem zboru PGD Vrbje, ki je bilo ustanovljeno leta 1931, so podelili tudi petim članom naslov častnih članov njihovega društva. To so Franc Clizej, Karel Košec, Anton Kelhar, Ludvik Jurhar in Bernard Grešak. Sestnajst najmlajših članov pa je dobilo priznanja za gasilce, kot Pavlina Glušič, Pavel Drobež, Jože Meh, Stanko Kelhar, Bojan Pšenič, Franc Podhraški, Stanko Rukovina, Martin Vaš, Vlado Slogar, Franc Trobiš, Milan Vogrinc, Janez Uplaznik, Tomaž Zager, Ivan Janez Uplaznik, Tomaž Zager, Ivan

T. VRABL

ŽALEC IN M

POMO

Tudi očani in delovne organizacije v žalski občini se z vso zavzetostjo vključujejo v vseslovensko akcijo v pravo posledic potrebe Kozjanskem. Vse organizacije združenega dela in bene službe so dvakrat vile delo na prostoru in zbrani denar namenili sklad za odpravo posledic potresa. V akcijo so se vključili tudi ostali občani: kmetje kooperanti, obupokojenci in drugi, SZDL v akcijo zbiranja moči pritegnila preko krajevnih odborov na krog občanov.

Tudi pozivu na drugo darovni krog sosedov žalske občine takoj od Poleg denarja, ki so ga li v drugem krogu s pomočjo, so kot pisniki dogovora med nami Velenje, Mozirje, lec skupaj z gradbeno rativo iz teh občin prispevali za sanacijo poškodovanih objektov v krajevni občini Zibika. Občini Zalec sta zadolženi v akcijo 11 stanovanjskih. Od tega ene v tretji krog in desetih v četrti. jekti so v Pustikah, in v Orehovcu.

Gradbena operativna in občin je do 10. decembra

VSACK

Naše letne uredništvo je objavilo tudi na pošti star FRANC STIGI pravkar prebiral Novnik. Zanimali pa so ga vsem članki iz našega kraja in doline. Prija star je v poštni službi bilant — 25 let dela posvetil poštni službi. let za poštnim okence je še danes, pred let opravil predvsem to službo. Tudi zdaj se pravi na »terena«, kak imenuje popoldansko šanje najnih telegramov legrami so žalostni in in samo zadnje rad. Če se rodi kak otro vedno prvi, ki zvem: no novico. Vzajemni noge in že hitim spor seli dogodek. Vedno: di otrokov oče in n rodnice. Na naše za vprašanje je hudo mi!

SALON

MOZIRJE ZBIRKI

opravljala prvi del sanarje, pri delih pa so sodelovali tudi udarniške skupine. Udarniki so prihajali iz prav skupščin občin Zalec Mozirje, iz Sigme, Avto-voza Sempeter, družbeno-političnih organizacij žalske občine in iz mladinskega ak-iva Braslovče. Vrednost al, ki so jih opravili udar-ki, ocenjujejo na 2,8 mili-ona starih dinarjev. Vsa gradbena dela, ki jih je op-rala gradbena operativa pa njajo nad 38 starih milijon-ov.

Občini Zalec in Mozirje občani in gradbeniki iz občin so minulo leto sa-rali najnujše stanovanj-ke objekte socialno ogrože-ih občanov in s tem omog-čili, da so se ti še pred-aj lahko vselili v ustrez-je stanovanjske prostore. Vrednost vseh opravljenih al in nabavljene opreme njajo na 43 in pol sta-h milijonov.

Prav te dni je izvršni svet žalske občinske skupščine denil, da je treba z akcijo spajevati tudi letos. Vse ZD in obrtnike, ki še ved-ajo niso poravnali sprejetih adarnostnih obveznosti, pa pozval, da to čimprej op-rajajo.

BRANKO STAMEJCIC

VAŠ PROBLEM

JEZNA CESTA

Prevorjani se še vedno otepajo s starimi proble- mi, ki pa so vendarle vsak dan bolj sveži. Seveda s tem ne mislimo na nič drugega kot na cesto, ki je sprožila že toliko nego- dovanja in jeze, da bi jo lahko poimenovali kar »jezna cesta«. Da gre za cesto Slivnica-Kozje, ste najbrž že uganili. Pred- sednik krajevne skupnos- ti Prevorje, Jože Novak, meni, da brez ceste na Prevorju in okoliških va- seh ne bo napredka, pa če se še toliko trudijo. Resnici na ljubo je cesta res takšna, da je prekli- njanje voznikov docela upravičeno. Jože Novak, z njim pa vsi Prevorjani, pravi, da bodo šli do kon- ca s svojo cesto, za kate- ro so se že borili.

Nekoliko manjši pro- blem je njihova trgovina, ki je ne le zastarela in majhna, pač pa tudi zelo slabo založena. Glede na to, da je na to trgovino vezanih precej zaselkov, je lokal že zdavnaj postal premajhen in nefunkcio- nalen. Čeprav se Prevor- jani trudijo na vse nači- ne, da bi življenje v kra- ju polepšali, jim vendar- le ne uspe. Zgradili so si

majhno prosvetno dvora- no, kaj več pa ne zmoro- jo, še najmanj pa trгови- no, zato pričakujejo, da se bo domače trgovsko podjetje le spomnilo in jih rešilo iz njihovih za- dreg. Domače ali tuje, ta- ko pravijo.

Če bi brskali še naprej, bi odkrili mnogo proble- mov. Lokalne ceste na primer, ki so slabo vzdr- ževane, ker krajevna skup- nost nima denarja, po- tresne težave in tako na- prej. Krajevna skupnost Prevorje se naravnost ote- pa s problemi in jih od- ganja kot sitne muhe.

-mst-

CIRIL ŠPINDLER

Zaradi oslabelosti srca je 5. februarja 1975 umrl v Mariboru star 72 let diplomirani pravnik Ciril Špindler. Po maturi na celjski gimnaziji je študi- ral pravo v Zagrebu, kjer je bil aktiven član kluba Janušić pod predsedstvom Otokarja Keršovanija, in v Ljubljani, kjer je bil eden najmarljivejših čla- nov levega krila akadem- skega društva Triglav, ki je ustanovilo marksistični krožek. Zato po diplomi 1928 takratni režim Cirilu Špindlerju ni privoščil de- lovnega mesta v Sloveniji. Vsa leta pred vojno je služboval kot vojaški sod- nik v Srbiji, Bosni in Her- cegovini ter na Hrvaškem. Med okupacijo je bil spo- četka obveščevalec v na- rodnoosvobodilnem giba- nju, dokler ni sredi 1944 odšel v partizane na Pa- puk. Marca 1945 je bil hu- do ranjen v bojih pri Stražemanu. Jeseni istega leta je kot vojaški vojni invalid major odšel iz voj- ske. Sledilo je deset let njegovega službovanja pri socialnemu zavarovanju v Zagrebu, Ljubljani in Ma- riboru, kjer je bil nazad- nje načelnik invalidskega oddelka. Po upokojitvi pa je zadnjih deset let kljub bolehnosti, a duševno ne-

MALA ANKETA KAJ ŠELE BO?

Zadnje podražitve so prišle kot strela z jasnega. Res, podražili so se samo luksuzni predmeti, med ka- tere so šteli tudi pravo kavo. Podražile so se pijače, cigarete, pocenili so se baje avtomobili.

Zmeda, ki vlada na tem tržnem polju, je očitna. Sicer pa si preprost človek o tem ne beli glave, ker meni, da je avto še vedno luksuz.

Malo pa je drugače, če govorimo o »mrni opojnos- ti«, o kavici, ki smo se je že navadili. Pa tudi kadilci so zelo prizadeti, saj so se cigarete podražile kar za 30 odstotkov.

Kaj menijo o podražitvah nekateri Celjani, smo jih povprašali?

JANEZ LIPUSEK, kmet iz Celja, star 80 let: »Po- dražitve so bile in bodo, v zadnjem času pa so ze- lo pogoste. Mislim, da si želi država enačiti z dru- gim državam, ki tudi v zadnjem času močno dvi- gujejo življenjske stroške. Če pridejo tuje k nam, še vedno živijo ceneje kot doma. Dokler se bodo podražili luksuzni predme- ti, bo še šlo, to me ne moti. Ne kadim, ne pijem, mene zadnja podražitev ni veliko prizadela.

FRANCKA CVEK, go- spodinja, srednjih let: »Na vsak dinar sem morala gledati že zdaj, po podra- žitvah pa toliko bolj. Ži- vna od mozeve pokojnine. Kolikokrat pijem kavo? Že tri leta je nisem, pri nas se ne kuha, je predra- ga. Mož ne kadi, zato ni- sva prizadeta. Kaj naju briga, če so se avtomobili pocenili — avto je še ved- no luksuz. Huje bo, ko se bo podražilo mleko. Pa se bo res?

AVGUST ŠKODA, upo- kojenec iz Celja: »Pijača se naj kar podraži, težje pa je za tiste, ki kade in so navajeni na kavico. Starejši ljudje imajo kavo radi, navajeni smo se na njo. Jaz moram gledati na vsak dinar, ker imam niz- ko pokojnino. Le dvakrat na teden si jo lahko pri- voščim. Tudi kakšen ko- zarac vina bi rad spil, pa ga ne morem. Temejnito obrnem vsak dinar, pred- no ga izdam. Sicer pa so se do zdaj podražili samo luksuzni predmeti, med katere pa jaz kave ne šte- jem.

GABRIELA ŠOPAR, tr- govka: »Kaj me briga, če so se avtomobili pocenili, saj so še zmerom luksuz za navadnega človeka. Težje pa je za tistega, ki kadi. Cigarete so se podražile kar za 30 odstotkov in to se na družinskem prora- čunu že pozna. V krzno tudi ne hodimo oblečeni vsak dan, to ni nujen živ- ljenjski artikel. Vse se go- vori, da se bo močno pod- dražilo mleko. Ne bi se smelo, pravijo pa, da bo kar drago.

SREČKO VEHOVAR, vajenec pri Obnovi, 17 let: »Jaz podražitve, ki je bila v zadnjem času, veliko ne občutim. Ne kadim, ne pi- jem, drugače pa je z mo- jimi kolegi. Ko so se po- dražile cigarete, so govo- rili kar nekaj dni. Pa spet kade in spet pijejo, kot da se ni nič zgodilo. Sli- šim tudi, da se sprašuje- jo, koliko časa bo vse to šlo. Slišim tudi, da se po- govarjajo o tem, da se bo podražilo mleko, stanova- nja.

Enoten sklep po opravljeni anketi: v zraku visi bo- jazen pred novimi podražitvami, pa so za razliko od prejšnjih življenjskega pomena. Mleko in kruh, pravi- jo, se ne sme podražiti, ker plače ostajajo več ali manj iste. Izrazili so tudi strah pred podražitvijo sta- novanj, pred tem, da bo vedno težje živeti. Skodelico kave spiješ več ali manj, prava figa, težko pa se bo odpovedati mleku, kruhu.

Z. S.
FOTO: Matej Stopar

ŠMARTNO OB PAKI:

ZBOR GASILCEV

Gasilsko društvo Smartno ob Paki je imelo te dni svoj redni letni občni zbor. Temu zboru so prisostvovali tudi predstavniki društev in organizacij v kraju in predstavniki občinske gasilske zveze.

Iz poročil je bilo razvidno, da je društvo tudi v pretek- lem letu uspešno delovalo. Še več pozornosti bo treba po- svetiti usposobljenosti za ope- rativno dejavnost ter kultur- no prosvetni dejavnosti, iz- boljšati pa bo treba tudi de- lo z mladino in jim nuditi več razvedrila.

Soglasno je bil sprejet sklep, naj bo naslednji občni zbor že v novem domu, ki je že pod streho. Velika obveza, vendar uresničljiva, če bodo tudi vnaprej pomagali kraja- ni in družbene skupnosti ta- ko kot do sedaj, ob zagna- nosti gradbenega odbora in članstva.

ZORKO KOTNIK

ROGAŠKA SLATINA:

AVTOMATSKA ZMESARNA

Po nedavnih zagotovit- vah predstavnikov steklar ne Boris Kidrič iz Roga- ške Slatine bodo v Roga- ški še letos začeli in tudi dokončali novo avtomat- sko zmesarno, kar je po- treba že dolga leta. Zme- sarna bo končana v mese- cu novembru, celotna op- rema pa bo v Rogaški Slatini že maja. Če bo šlo vse po načrtih, bo delo v zmesarni steklo že konec leta. Zmesarna bo oprav- ljala delo še za obrata v Kozjem in Slovenski Bi- strici, investicija pa je ekonomsko utemeljena in vsestransko upravičena. Z zmesarno bo v Rogaški Slatini zaključen krog re- noviranja in modernizaci- je.

-mst-

uničljiv, pripravljal raz- pravo o dr. Vekoslavu Ku- kovcu, pisal zgodovino slovenskega delavsko- kmečkega gibanja, sodelo- val pri sestavljanju statu- ta krajevne skupnosti. Ob parku in bil ponovno predsednik poravnalnega sveta na tem območju. Zaradi vojaških zaslug je bil večkrat odlikovan.

SALON

S POLICE ŠTUDIJSKE KNJIŽNICE

Ivanović B.: Teorijska stati- stika. Beograd 1973. S. 42625. Matoničkin I., Z. Pavličić: Ži- vot naših rijeka. Zagreb 1972. S. 42624.

Prohić K.: Cini i bit. Ro- man Meše Selimovića. Sara- jevo 1972. S. 42661.

Kassirer E.: Jezik i mit. Novi Sad 1972. S. 42659.

Jeknić D.: Od danas do su- tra. Tekstovi o pjesnicima iz Bosne i Hercegovine. Sarajevo 1973. S. 42655.

Milanović B.: Od realizma do moderne. Sarajevo 1972. S. 42656.

Sesterikov B., Z. Manojlović: Televizija u boji. Beograd 1973. S. 42660.

Prvanović S.: Uvod u moder- nu matematiku. Za učitelje osnovnih škola. Sarajevo 1972. S. 42627.

Potrebić M., S. Mihevc: Mi- nimalni uslovi kvaliteta na- mestaja. Ljubljana 1974. S. 42629.

Brown S. C.: Uvod u fiziku električnih gasnih praženja. Beograd 1972. S. 42632.

Dorđević J.: Politički sistem. Prilog nauci o čoveku i sa- moupravljanju. Novo dop. i izm. izd. Beograd 1973. S. 42635.

Renoir J.: Renoir moj oče. Ljubljana 1974. S. 42650.

Izabrana poglavja bolesti orga- na disanja i novi pogledi na alergiju. Ljubljana 1974. S. 42643.

VNI TRIM

svil: »Kadar sprašujem v strojnišnico, ali se je že ro- bno ali ne, se vedno pred- ovisim pot mož porodnice pa sem že srečni očka.«
Poštar Franc rad dela z kladom, čeprav so svčasni ali, a v bistvu so dobri.«
Postuje delo svojih kolegov, je naporno. V zimskem delu raznašata pošto dva po- rja in vsak prehodi dnevo- okolji 35 kilometrov, po- pa lahko raznese pošto en, ker se lahko pripelje oddaljenih in razstrese- kmetij z mopedom. V bo naloži dnevno okoli pisem, nakaznic, razgled- in malo paketov. Največ- at je poštar, ki pribrenči Kropo ali Rovt, pozimi pa pešači, edina vez s sve- om. Prinese novice v vas in tudi odnese v krajevno edišče. Pa recite, da niso stariji fejš fantje?

KMETIJSTVO

REDAKCIJSKI SOSVET

NE VEČ KAKOR PAČ

Ko smo pred letoma v našem časniku odprli stran za naše kmetovalce, smo imeli v mislih boljše, kot je bila. Računali smo na večji priliv sodelavcev, na večjo pobudo vas bralcev. No, in ker med nami v uredništvu ni kmetijskega strokovnjaka, ker »delamo« stran poleg ostalega za povrhu, je pač takšna, kakršna je bila. Največkrat smo obiskali dobre kmete, ki so se v proizvodnji že preusmerili, sem in tja naleteli na strokovnjaka, ki je kaj svetoval, več pa že ni bilo mogoče storiti. Opazili ste, da smo pred časom sramežljivo ukiniteli vzglavje strani »ZA NAPREDNO KMETIJSTVO« in pustili kar zadnjo besedo.

Storiti kaj, ali počasi sploh opustiti stran ter radijsko nedeljsko oddajo — to je bilo vprašanje zadnjih tednov?

No, in smo poizkusili po vzorcu, ki nam služi za vzgled pri uredniški politiki časnika v celoti, za katerega imamo svet sorednikov. Minuli teden smo se v uredništvu zbrali, da bi ustanovili uredniški sosvet za kmetijsko stran in radijsko oddajo. Vabili smo 26 občanov, med temi nekaj politikov, ki jim kmetijstvo pomeni prvo skrb, potem kmetijske strokovnjake iz različnih področij in še iz vsake občine kmete-koperante.

Najprej je bilo treba rešiti prvo vprašanje — ali je stran za kmetijstvo sploh potrebna? Odgovor je bil nedvoumen — je potrebna, celo zelo potrebna, toda če je mogoče, boljše.

Potem je bilo treba razčistiti drugo vprašanje. Komu, da bodi stran namenjena, kakšnemu nivoju ali ravni kmečkih bralcev. In smo se zedinili, da predvsem tistim, ki se že in ki se še mislijo preusmeriti, ki želijo razvijati blagovno proizvodnjo. Tednik in radio naj ne bi objavljala preveč učene in pretežavne razprave, ne bi pa ostajala le na ravni nekdanjih praktičarskih nasvetov. Tudi za organizirano, strokovno na višini vodeno kmetijstvo naj bi tednik in radio na tej strani ne tratila besed, kajti ravno v teh institucijah so ljudje, ki bi nam bili najbolj dobrodošli, kot svetovalci.

Potem smo na posvetu razčistili vprašanje, o čem vse pisati in govoriti? In smo se dogovorili:

• Kot doslej obiskovati nepravilne in uspešne kmetovalce ter z njihovim vzorom spodbujati k podobnim odločitvam, prenašati izkušnje, se posvetiti posebnostim.

• Več kot doslej izkoristiti dosežke kmetijskih gospodarskih organizacij, kot sta oba kombinata in zadruga ter poizkušati s pomočjo strokovnjakov - pospeševalcev prenašati te izkušnje na zasebno kmetijstvo pod pogoji, ki jih ima le-to.

• Bolj kot doslej bi se morali posvečati ekonomiki. Razpravam in pisanju o tem, kaj se kmetu splača, kaj drži proizvodnjo na robu rentabilnosti in kaj kaže na drsenje v zgubo. Pri orientaciji od industrijske k doma pridelane krmi smo bili hudo v zaostanku in bi kmete na takšok mogli prej pripraviti.

• Zivinoreja, hmeljarstvo in sarkjarstvo niso edine panoge. Zatorej naj bi tednik in radio posvečala skrb tudi vinogradništvu, jagodičarstvu, poljedelstvu, gojiteljem drugih industrijskih rastlin, svinjereji, perutninarstvu, skratka vsem panogam kmetijstva.

• Rečeno je bilo še to, da bi ne smeli pozabljati na pogovore o kmečkih problemih — od vprašanja položaja kmečkih žena v družbi, do davčne politike ali česa drugega.

• Kmeta, njegovo delo, njegov trud, vsi, ki so potrošniki blaga, ki ga pridelajo, premalo poznajo zato do-

Nekateri udeleženci prvega posveta redakcijskega sosveta. Začenši od sredine spredaj in v smeri proti levi sedijo za omizjem: KONRAD JURKOSEK, kmet iz Vrha nad Laškim, ANA PEVEC iz Slatine pri Ponikvi, veterinar BRANKO HUS iz Sentjurja (član izdajateljskega sveta Novoga tednika), ing. FRANC SATLER, ing. LUDVIK SEMPRIMOŽNIK, novinar MILENKO STRASEK, pomočnik direktorja KK Zalec BOŽO JURAK in JOŽE STADLER kmet z Bistrice ob Sotli. Na sliki manjkata veterinar BOJAN KOZELJ in kmet JOŽE PETELINEK iz Slovenskih Konjic. Foto: Branko Stamežič

stokrat izgleda, kot da sta si kmet in delavec neprijazna nasprotnika.

• In končno smo se domenili, da bosta rubriki najbolj hitro zaživel, če bodo v uredništvo prihajala pisma, v katerih nas bodo naši kmečki bralci vpraševali o tem in onem, mi pa bomo njihova vprašanja posredovali ustre-

znemu strokovnjaku, ki bo na vprašanje odgovoril, pojasnil nejasnosti, svetoval.

x x x x

Tako, redakcijski svet je zaenkrat svoje opravil. Zdaj imamo grobo sestavljen načrt. Z uredništvom pa bodo tesneje sodelovali nekateri na prvi seji imenovani strokov-

njaki in kmetijski politiki, vendar moramo od nekaterih dobiti še soglasje, ker vsi niso bili na seji. Ko bomo imeli ožji redakcijski odbor dokončno sestavljen, ga bomo objavili.

In še nekaj! Potrpljenje. Reforme se uresničujejo počasi.

JURE KRAŠOVEC

NA GLOJEKOVINI V ŠMARTNEM

SIN JE ŽE KMET

Ko je kmet IVAN GLOJEK iz Smartnega ob Dreti leta 1939 prevzel kmetijo, je bila za tiste čase urejena. Ko bo njegov sin prevzel za njim, bo za današnjo kmetijo držala ista ugotovitev. Le da je medtem minilo več kot pol stoletja, ki je zlasti v sodobnem kmetovanju prineslo pravo revolucijo.

Ravno v teh dneh praznuje kmet Ivan svoj 75. rojstni dan. Na prehojena leta gospodarjenja gleda z zadovoljstvom, ker je vedno znal pravočasno ujeti korak s časom.

Po vojni je bil nekaj časa celo v obdelovalni zadrugi, gojil je maline, ki so propadle, in sadil je krompir. Po 30.000 kg ga je pridelal in potreboval je veliko delavcev, da so ga spravili pod streho. Zato je krompir opustil in se lotil zivinoreje.

Na desetih hektarih obdelovalne zemlje, od katere je osem hektarov uprumsirile v košno pašni sistem, redi 20 glav živine, predvsem

pa krave molznice.

Ivan Glojek je največji proizvajalec mleka v Gornji Savinjski dolini. Njegova letna proizvodnja znaša 60.000 litrov mleka na leto, dnevno pa kar 170 litrov. Krave so sivorjave pasme in izrazite mlekarike.

»Več vrst dela na kmetiji nič ne daje. Danes je najina preusmeritev na eno samo kulturo ali proizvodnjo. Jaz uspevam samo tako, da sem se preusmeril na mleko. Imam molzne stroje in mlekovod. Kupujem močna krmlila, ki pa so zelo draga. Letos smo zgradili silos za krmo (tu je imel svoje prste vmes prav sin, ki bo za meno prevzel kmetijo), vidim pa, da se to splača. Letos imamo notri samo krmo, drugo leto pa bomo sadili koruzo in jo potem spravili v silos.

Pri nas je tudi zbiralnica mleka za vso vas. Ljubljanske mlekarnice odkupijo iz naše doline veliko mleka, ko-

liko je vsega skupaj, pa ne morem reči. Pogoji za tako proizvodnjo mleka, ki jo imam danes jaz, je nerazdrobljena kmetija. Jaz sem s košno pašnim sistemom v naši dolini začel prvi. Krave se za začetek niso znale pasti, zdaj pa so se skoraj preveč navadile.

Gospodar Ivan je bil tudi prvi kmet, ki je že leta 1966 moderniziral hlev in takoj potem začel razmišljati o preusmeritvi proizvodnje. V tem času si je tudi omislil vse kmetijske stroje, zato bo delo, ki ga bo za njim prevzel njegov sin, v mnogočem olajšano. To mu tudi oba z ženo iskreno želita, ker delo, ki sta ga onadva vložila v dosežanje kmetije, njun sin ne bi zmoget, ker je šibkega zdravja. Glojekovina pa bo kljub temu živela moderno preusmerjena naprej in le tej svoji naravnosti se ima zahvaliti za svoj obstoj.

Tekst: Zdenka Stopar
Foto: Drago Medved

OBMOČJE

KAJ VEŠ O KMETIJSTVU?

Hitrejši razvoj kmetijstva moramo graditi na izobraževanju še zlasti mladih kmetovalcev.

Pozimi imajo mladi kmečki ljudje malo več časa, zato je treba ta čas koristno izrabiti za strokovno izobraževanje in druge oblike organiziranega delovanja. Tega se zavedata tudi Zadruga in ZSMS, ki letos že tretjič organizirata kviz tekmovanje: »Kaj veš o kmetijstvu?«

Na tem tekmovanju se mladi kmetje pomerijo v poznavanju snovi iz strokovne in družbenoslovne literature. Znanje, ki ga osvojijo mladi ob pripravah na to tekmovanje, potem koristno uporabijo v kmetijstvu. Spoznajo se tudi s kmetijsko literaturo, ki jo potem naročajo. Na takšnih tekmovanjih se kmečka mladina med drugim tudi spoznava med seboj, kar služi tudi za kasnejše boljše organizirane oblike delovanja. Za posamezne regije bodo nosilci tekmovanj naslednje organizacije in zavodi: Kmetijski zavod Ljubljana, Kmetijski zavod Nova Gorica, Kmetijski veterinarski zavod Kranj, Kmetijski kombinat Hmežad — TOZD kooperacija, KIC-grm Novo mesto, Kmetijski zavod Maribor, Kmetijski šolski center Rakičan, Murska Sobota.

Regionalna tekmovanja bodo potekala predvidoma 22. februarja 1975. Tekmovanje bo potekalo po istih propozicijah kot lani. Ekipe bodo sestavljene iz treh tekmovalcev, ki bodo odgovarjali na vprašanja iz področja zivinoreje, mehanizacije, splošnih tem, poljedelstva in vinogradništva. Možno pa je tudi, da organizator regionalnega tekmovanja spremeni obvezno literaturo. Zaželjeno je, da so tekmovalci čim mlajši, najvišja dovoljena izobrazba pa je srednja šola. Ekipe, ki bodo zmagale na tem tekmovanju, se bodo udeležile republiškega tekmovanja, ki bo 22. marca v Novem mestu.

ZLATKA CENCEN

NA BLAGOVNI SO OGORČENI

Prebivalci Goritice, Trnova, Breeža, Primoža, Lekarja in še drugih naselij so 53 let kupovali v trgovini na Selah; decembra lanskega leta pa je trgovsko podjetje MERX trgovino zaprlo. Vzrok za ukinitve trgovine je več, in to: trgovski prostori niso odgovarjali sanitarnim predpisom, lastnik hiše je odpovedal najemno pogodbo, dolgoletni poslovodja je odšel v pokoj itd. Da sem je vse dobro in prav za MERX, kateremu promet na prav nič upadel, ker so potrošniki z območja, kjer je trgovina ukinitvena, prisiljeni tako kupovati v Merxovih poslovalnicah v Sentjurju, Dramljah in Ponikvi, ker drugega trgovskega podjetja ni. Trgovina je v lanskem letu ustvarila 82 starih milijonov bruto prometa in to v glavnem s prodajo živil. Ob tej vsoti akumulativnosti seveda ni visoka in ker gre v glavnem za prodajo živil, pri katerih je zamrznjena marža zelo nizka, za trgovsko podjetje trgovina ni interesantna.

Kaj pa naš potrošnik? Njemu je trgovina na Selah še kako potrebna, ker mu je blizu. Sedaj, ko je trgovina zaprta, hodijo ljudje nakupovati od 3 do 6 km daleč.

Ob tem je zanimivo, da stoji v neposredni bližini dosežanje trgovine mogočna hmeljska sušilnica Kmetijskega kombinata iz Sentjurja, v kateri je ustrezen trgovski lokal s skladiščem. Z nekaterimi obnovitvenimi deli bi bila nova trgovina kaj kmalu nared in na voljo potrošnikom. MERX vodi pogovore s kombinatom o najemu teh prostorov, kaže pa, da doslej še niso prišli na skupni imenovalec

E. REČNIK

Ivan Glojek z ženo pred novim silosom

POHOD LAŠKE MLADINE PO POTI XIV. DIVIZIJE V ENEM DNEVU 40 KM

Lahko bi bil bolj poetičen naslov. Toda to dejstvo naj izstopa. Pohodi mladi iz laške občine, med temi je bilo blizu 50 prostovoljcev iz enote SLO, niso mačji kašelj.

Ze lani so v tem času hodili po poti XIV. Od Senovega prek Bohorja, Okroglice v dolino Gračnice, pa čez Lažiše, Vrh v Olešče.

In letos? Od Olešč (beri Laškega) do Dobrne. Prvi dan so prehodili 40 kilometrov, vmes v Brezi streljali v tarčo. Od Laškega do Dramelj — In še zasedi so ušli. Drugi dan so do Črešnjic prehodili 15 km, tretji dan čez Frankolovo, Lindek in Hudičev graben v Dobrno 25 km, 80 kilometrov v treh dneh in dveh nočeh. To je povprečna partizanska »norma«. Pohod torej ni izlet.

Vodili so jih člani SLO enote kot četni komandirji: podporočnika Roman Dornik in Pavle Grešak ter desetar Slavko Špilar. Komandant enote je bil Andrej Mavri, politični komisar Fanika Lapornikova. Iz postojnske enote je bilo na poti 13, iz celjske garnizije 16 vojakov. Iz pobratenege Trstenika je bilo 6 mladih, med njimi pesnik, ki pa mu ni nihče zapisal imena.

Pozabili so zapisati imena hiš po rebru na Črešnjicah, kjer so mlade pohodnike tako gostoljubno sprejeli pod streho, jim spekli kruh in prišli na miting.

Nekdanje borca XIV. divizije Viktor Cvelbar in Boris Mavec sta bila polna pohval o disciplini, vzdržnosti. So nasledniki svojih očetov in so dokaz, da moramo v patriotizem mladih verovati.

V Dobrni so bili pohodnikov veseli. Popestrili so jim program. Pravzaprav je bila to menda edina manifestacija v spomin na pohod XIV. letos. Drugo leto pa od Dobrne na Pohorje in Mozirsko.

J. Krašovec

S strumnimi koraki se je v Dobrni približal generalu Mihi Butari.

— Tovariš general. Pohodna enota iz Laškega, v kateri so tudi mladi iz pobratimske občine Trstenik, je v treh dneh premagala del poti, po kateri je hodila Stirinajsta divizija. Nalogo smo v redu opravili. Raportira komandant enote Andrej Mavri.

In potem še stisk rok in kratek pomenek.

— Ste dobro hodili?

— Smo.

— Kaj ozebljih, preveč utrujenih?

— NIČ!

— Kaj pa intendantura?

— Dobro je delala.

— In zasede?

— Spretno smo se jim izognili.

13. februarja

Pohodna enota, sestavljena iz mladink in mladincev — prostovoljcev v partizanski enoti občine Laško, borcev XIV. divizije, pripadnikov JLA iz Celja in Postojne ter mladink in mladincev iz pobratene občine Trstenik, je krenila na tridnevni pohod po poteh legendarne XIV. divizije v četrtek zjutraj iz Laškega.

Kolona dvaindevetdeset pohodnikov se je ustavila v Mali Brezi, kjer so pohodniki preizkusili svoje veščine v streljanju.

Po kosilu pa smo se odpravili proti Drameljam pri Sentjurju. Najprej molče, s pogledi uprtimi v tla, z mislijo na prve žulje, potem pa čedalje glasneje, dokler nismo v

smehu in pesmi pozabili, da se pot neusmiljeno dviga in spušča. In da smo celo malo zašli. V Dramelje smo prišli, ko se je že nočilo, bolj žejni in utrujeni kot pa lačni, in vendar nam večerja ni bila prav nič odveč. Tu smo imeli člani ZK tudi sestanek, na katerem smo ocenili disciplino. Na proslavo, kjer smo skupaj z

domaćimi mladinci sodelovali tudi mi, smo prišli s precejšnjo zamudo, a so nas pričakali prijazni in nasmejani. Potem so zavrteli tudi nekaj plošč, toda čeprav so misli večinoma poskakovale v ritmu polke, se je le tu in tam zavrtel kakšen par, saj so bile noge le preutrujene.

14. februarja

Po noči, ki smo jo varno zastraženi prespali na tleh v šoli (razen intendantske skupine, ki je polovico noči čuvala ogenj in kuhala čaj in druge polovice preizkušala svoje govorniške sposobnosti) je bil seveda na vrsti zajtrk, potem pa smo si spet oprtači nahrbtnike in se odpravili proti vasi Črešnjice. Pot nas je vodila preko vinorodnih pobočij do Žičkega samostana, kjer nam je tovariš Cvelbar, borec XIV. divizije, v kratkih besedah orisal njeno pot. Prej nami je vstajala podoba tistih težkih, oni, ko se je v snegu in mrazu skušala divizija utrujenih, a hrabrih borcev prebiti na Pohorje. Saj smo o tem že brali v šolskih knjigah — to so bile le besede, ki jih je bilo treba znati, datum, ki si jih pozabljal, zljaj pa so pred nami sredi tlišče ruševin zaživele.

V Črešnjice smo prispeli lačni in s pomnoženimi žulji. Tu smo po kosilu, nepogrešljivem pasulju in kruhu, ki so ga spekli domačini, poslušali predavanja o pomenu SLO in o njegovem načinu organiziranja. Zvečer pa smo skupaj z domačini posedli na tla hodnika vaške šole in poslušali pesmi in zgodbe o tistih težkih, a tudi lepših dnevih borbe.

15. februarja

Noč smo prespali pri domačinih, zjutraj pa smo se po zasneženi poti spuščali v dolino proti Frankolovem, kjer smo se ustavili ob spomenikih stoterih talcev. Ze so se začeli v soncu iskriti zasneženi hribovi, ko smo spet krenili na pot in se ob Hudičevem grabnu, kjer nas je čakala intendantska skupina, ustavili. V nestrpnem pričakovanju kosila smo izmenjevali podatke o količini vode oziroma stopljenega snega v čevljih.

Pohodnike sta od Laškega do Dobrne spremljala nekdanja borca XIV. divizije Boris Mavec (v kučmi) in general Viktor Cvelbar (ta je mladim drugoval že lani). Tudi Branko Defar-Striček (slikan v hrbet na desni) je bil partizan, in sicer je vodil gradnjo in delovanje skritih partizanskih bolnišnic na Kozjanskem.

Tu je bil tudi drugi sestanek članov ZK, ki je bil kratek, saj smo stali, a kljub temu uspešen. Predlagali smo štiri pohodnike za sprejem v ZK in ocenili pohod, ki je po naši oceni uspel organizacijsko in vsebinsko.

Preko Lindeka smo potem nadaljevali pot v Dobrno. Nikoli ne bi verjela, da je pri nas toliko s'rmnin, gor in dol pa spet gor in kakšno olajšanje, ko je bilo vsaj malo ravnine. Dobrno smo seveda najprej napadli, potem pa vkorakali kot zmagovalci. Po proslavi pri spomeniku žrtvam NOB, kjer smo položili venec, smo zapiesali kolo po ulici in nahrbtniki so izgubili svojo težo, izginiši so žulji in iz čevljev je odtekla voda. Tu se je končala naša preko 80 kilometrov dolga pot, s katero smo poslali tudi po-

zdravno pismo tovarišu Titu.

Avtobus, ki nas je potem odpeljal v Laško, je bil najprej nabito poln, potem pa se je že v Celju začel prazniti, ko so odšli vojaki iz Celja in prijatelji iz Trstenika, poslednji stiski rok, poslednji pozdrav. V temi smo oahajali vsak na svojo stran in s seboj nosili lepe, nepozabne spomine. In tako kot vso pot je bila v nas pesem — ve sela pesem neugnane mladosti, mladosti, ki je šla po poteh preteklosti, se tri dni učila bojevanja obnašanja v nevarnosti, osnov SLO in predvsem tovarištva, prijateljstva in nesebičnosti. Takšna mladost lahko brez strahu zve v jutrišnji dan.

Poročevalka s pohoda:
BOZENA PAVČNIK

Pol avtomatska puška je imenitna reč. Ni se treba opletati z zapiranjem, dobro pomeriš, stisneš, počti, zopet stisneš, spet počti. V tej strelski vrsti dekleta, ki tvorijo skoraj tretjino prostovoljcev v enoti SLO občine Laško.

Poleg dobro oboroženih čet, visoke morale, vzdržljivosti, igra na pohodih in v boju eno prvih violin — intendantura! Kot lani so bili tudi letos v tem oddelku stari znanci: intendant Peter Blagotinšek, kuhar Ludvik Jakopič, Zelič Cvetka in nekdanji borec NOV Dušan Hajshen.

O STARIH BAJTAH IN ZELENJAVI!

Takole je pred dnevi v Narodnem domu odprl sam prevzvišeni Zeleni car Herman drugi v imenu vseh starih bajt prvo brucovanje v Celju, v tozdi Hermana II. Celjskega, ki bo očelaj skrbel za izšolanje potomce vseh starih bajt.

Veselo je bilo tistega dne v Narodnem domu. Ker mrgolelo je študentov, visokošolcev, zelenih brucov... Vsi so želeli biti na prvem brucovanju, ki je zapečatilo obstoj dveh višjih šol v Celju in pr.čelo (upajmo) dolgo tradicijo vsakoletnih brucovanj, ko stare bajte (izkušeni študenti) sprejemajo v svoje vrste »zeleno brucovsko svojat, ki se po mleku in drugi zelenjavi sr. vidi inu je sploh vsa nesposobna nadaljevati svetle tradicije starih bajt.«

Ob takih trenutkih se vrle stare bajte hudo potrudijo, da čimbolj zagrenijo ta svečani trenutek orucovske svojati. Brucmajor jih z bridko sabljo lovi po dvorani in pripelje pred vzvišeno obličje samega Zelenega carja. Ta jih, seveda, »poteštira«. Izvedeti namreč mora, če je brucovska svojat sposobna za sprejem med stare bajte. Kajti stara bajta ne more biti vsakdo. Vsaj na

To pa je sam presviti Zeleni car Herman II. s svojim spremstvom, zelenimi tozdniki, starih bajtami.

enem izpitu moraš telebniti in precej kozarcev izprazniti preden dobiš pogoje za prevzvišeni stav. in ker brucovska zelenjav na svojat vrh vsega se hudo zaudarja, jo je treba tudi razkužiti, v klado dati in možgane pomasirati. Ker pa tudi to še ne odpravi zelenjavnega smradu v celoti, je treba brž izpiti še nekaj kuple — štemplov.

In kaj je celjska starobajtarskax vzvišenost očitala brucovski zelenjavi tokrat? Hude, hude gre-

he so jim naprtili. Sam Zeleni car Herman II. jih je naštel.

»Bruci so grešili z napuhom, ki je jako hud greh. Ena zelena gnida, ki se na univerzum vpiše, pa se že rajta, da zna vse. Ne ve pa še tega, kako ga je treba po oštarijah cukat... In tu je še la-komnost, to je takrat, ko si en zelenec ne zaželi znana inu modrosti, ampak mu sama kaka privilegirana služba po glavi blodi. Nečistost te zelenjave se kaže v tem, ko se jim po policah kopiči sama strokovna literatura, kot je Start, Adam in Eva, Cik... Požrešnost se kaže v tem, ko se ga nestrokovno nalokajo. To iz same zavisti počenjajo, ker nočejo na znanje vzeti, kar je vsem jasno, da ga stare bajte neprimerno več neso. Po vseh teh naglavnih grehlih je brucati zanižna lahko le še lenoba, kar njihov smrad dokazuje in tukajšnja udeležba izpričati mora.«

In po teh besedah se je začel lov na bruce. Nekaj so jih polovili, večina pa se je uspešno kamuflirala, kar priča o zvitosti te zelenjave.

Sledila je vrsta nounnih vprašanj za brucovsko svojat, ki še tega ni znaia, kako se generalije v jamskem verzu zapoje...

Seveda kazen ni izostala. Bruce so krstili z »bruc-napitkoma«, ki so ga strokovno namešale stare bajte iz kisa, olivnega olja, soli in kančka pijače. No, in po tej dezinfekciji je zelenjava brucovska res postala zelena, v čast svojega stanu in v opomin prihodnjim rodovom, ki naj dobro premislijo, preden se takšnemu stavu zapijejo.

»Lubi Celani. S tega prevzvišenega, častnega inu velespoštovanega mesta mi je ugotovitj dano, da je moja gnada pripravljena v letu gospodovem tavžent-devetstopotinsemdesetem v konkordiji s tradicijami inu dobrimi starih šegami oblast nad današnjim prvim brucovanjem prevzeti.

V svoji nezmotljivosti se sigurnega počutiti morem inu zagvišno vem, da zoper moje uravnanje slavni Celani inu Stare bajte vzroka ne bodo imeli. In za-tegadelj na vaše sodelovanje inu na naše lubo zdravje eno kupico dvignem inu en štempel doj popijem.

Štempel ad profundum auditorium! Lubi Celani. Zlo inu nesreča nikoli gmaha ne dajo, zato sta tudi naš lubi mir skaliti morala. Koliko enega truda in naporov pa jezikovanja nas je rajtalo koštati inu nas bo rajtalo koštati, da bomo iz dveh jako uglednih hoh šol, še dveh hoh, hoh pridelali. Zdaj se tudi mi vrli Celani lahko nekaj rajtamo inu z Lublano inu Mariboram v kup štrihamo. Je že res, da nam je kvadratura prostorov bolj v pičlo odmerjena, je pa zato zagvišno pri Eksu, Vrtnici in podobnih ustanovah več delovnega placa prištimanega.

Vrli Celani! Počaščena se počutiti morem inu mi je čast na znanje vam dati, da je naša ljuba metropola postala lubeča mati višjih šol za proizvodnjo šolmošrov inu direktorjev.

Štempel ad profundum!!!»

Ob koncu le še nekaj misli.

Prvo brucovanje študentov celjskega odjelka VEKS in pedagoške akademije pod pokroviteljstvom predsednika IS Marjana Ašiča, je v celoti uspelo. Bruci so bili po vseh šegah in predpisih krščeni, študentje so se po

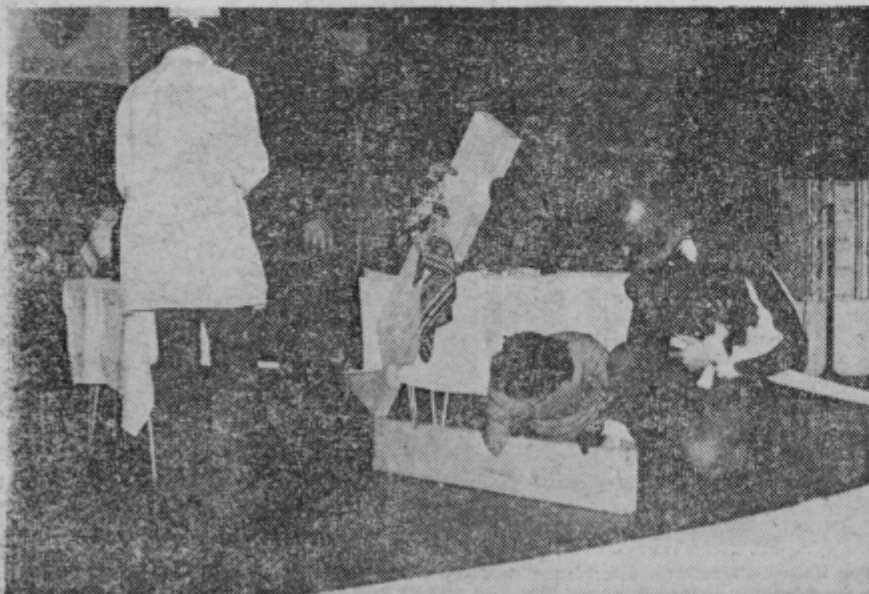
dolgem času skupaj posestili tudi v Celju. Višješolski TOZD Hermana II. je uspešno zaživel.

Ostane le želja, da bi se na podobnem brucovanju srečali tudi prihodnje leto in skupaj nadaljevali začeto tradicijo.

BRANKO STAMEJCIC

Tudi grozeča brucmajorjeva sablja in hud pogled izpod čelade brucke nista osvestila. Revše zeleno sploh ni znalo zapeti svojih generalij v jamskem verzu. Za kazen je pila »bruc-napitek«. Prav ji bodi

Stare bajte so imele vso strokovno pomoč. Poleg glavnega dezinfektorja je bila tu tudi uspešna maserka, ki je dobro pregnetla možganske vijugice zelenjavne svojati.

TEHNO-MERCATOR
CELJE

MODNI SALON
VELENJE

NARODNI DOM

ZABAVNI VEČER

Z MODNO REVILJO
21. II. OB 19. URI

POJE IVO MOJZER
NAPOVEDUJE MARJAN KRALJ
HUMORIST EVGEN JURIC
IGRA ANSAMBEL VOKALI

PREDPRODAJA VSTOPNIC NA ODDELKU
INFORMACIJ

V VELEBLAGOVNICI

IN URO PRED PRIČETKOM
V NARODNEM DOMU

REPORTAŽA DOBRE VOLJE

LJUBEZEN PREMAGUJE REVŠČINO

Kar sama pride. Nena doma. Takrat, ko jo najmanj pričakuješ, ker zanjo enostavno ni prostora v načrtih, ki jih kuješ za jutri. Ali ne, Stefka, ti to najbolj veš, saj te je obiskala že takrat, ko si štela komaj sedem let in bila srečen otrok v številni kmečki družini v Smihelu

nad Mozirjem. In prvič v življenju si čutila težo njenega udarca, k te je spremljal od leta 1942 dalje.

Smrt očeta, strica in telenca v celjskem piskru zaradi sodelovanja s partizani oziroma izdajstva je bilo samo prvo poglavje,

ki ga je režirala nesreča. In drugo?

Saj se spomnjaš tiste strahotne noči, ko so mama, tebe, še dve sestri in dva brata odpeljali v celjski pisker, kjer je bil zbirni lager. Prišla je še strašnejša noč. Ko si spala, so vam, petim otrokom, vzeli mater in jo odpeljali v zloglasno koncentracijsko taborišče Auschwitz, kjer je umrla. Vas otroke pa so razdelili po abecadi in poslali v raztresene lagere v okolici Gradca, kjer ste kljub VSEMU dočkali osvoboditev in se vrnili na prazen in izropan dom v Smihelu, leta 1945. Takrat si bila stara že deset let. Potem je prišla očetova sestra, ki je zapustila službo in vam gospodinjala trinašt let, da ste odrasli. Nato si še tri leta negoval zemljo s potom svojega obraza. S šestindvajsetimi leti si se poročila v Dol — Suho in postala žena kmeta Glušiča. Skupaj sta snovala, kako čimprej preurediti kmetijo, obnoviti štalo in nato še hišo. Medtem si v krvi svojega telesa rojevala otroke: Stefko, Jožico, Franca, Andreja, Pavla, Marto in Darko. Ko Darko še ni dopolnil eno leto in ko sta z možem ravno obnavljala hlev, te je zopet našla, ker pač nikoli ne počiva in ne izbira — NESREČA. Smrtno se je ponesrečila, ko je spravil mes. Postala si s šestindvajsetimi leti vdova, vendar ne sama. Sedem parov otroških ročic je iskalo tvojo bližino in neusahljavo materino ljubezen. Najstarejšemu otroku je bilo takrat devet let. Tudi moževa mati, sedaj že osemindesetletna trdna žena, je objokovala svojega sina. Ti pa si se že v

Mati z otroci in otroci z materjo lahko z ljubeznijo premagujejo revščino

drugo spoprijela z nesrečo. Obup si zagrebla v srce in se lotila z nadčloveško močjo dela, vzgoje in načrtovanja. A ne zase. Za otroke.

Prvo leto po moževi nesreči so ti ljudje veliko pomagali. Začetno navdušenje, kot je naša človeška navada, je popustilo in še trdneje si morala držati v rokah kosilnico, sekuro ali karšibodi in nisi obupala zaradi otrok, ki so med tem časom rasti in dojemali tvojo tragedijo. Radi te imajo in poskušajo ti po svojih otroških močeh čimbolj pomagati.

Najstarejša, dvanajstletna Stefka, je že prava kmetica in gospodinja kljub temu, da vstaja vsak dan ob šesti uri in se pelje v šolo v Mozirje, kjer obiskuje šesti razred in ga je v polletju izdelala s samimi peticami in štiricami. Z Jožico, ki obiskuje peti razred v Mozirju, se vračata po pouku domov in peščita iz Rečice še štiri kilometre, da sta ob tretji uri popoldne pri tebi. Jožica ima zelo rada sestrico in bratce, zato te veliko razbremenijo pri varstvu tvojih najmlajših, pa čeprav pelje v šoli srednjo pot. Franc obiskuje tretji razred na podružnični šoli Rečica, kjer se tudi pridno uči in ti pri delu že skoraj nadomešča moža. Komaj devet let ima, pa že vozi traktor, dela s kosilnico, obračalnikom. Osemletni Andrej pa skrbi, da je živina v hlevu na čistem in je v šoli tudi dober.

In Pavel?

»Pred enim letom ga je vzela moževa sestra k sebi v Mozirje, ker nima svojih otrok. Sedaj obiskuje malo šolo v Mozirju. Če pride domov na obisk, ga otroci zagledajo že skozi ožino, vsi mu stečejo naproti in veselju ni ne konca ne kraja,« pravi Glušičeva mama. Najmlajši, širitletni Darko pa pristavi: »Ko bom velik, si bom kupil motor in se odpeljal po Pavleta v Mozirje!« »Čeprav se včasih skregajo, ne morejo biti eden brez drugega. Če kateri zboli, hočejo vsi stati pri postelji in pri njem bedeti,« zaključuje Darkovo misel mama.

Stefka, resnično si lahko ponosna na svoje otroke!

Glušičeva stara mati kljub starosti še vedno gospodinji, med tem ko je snaha pri živini ali na po-

lju, travniku in gozdu.

»V šlogi je moč!« pravi, medtem ko plete nogavice za enega izmed številnih otrok. Kuhinja, kjer se pogovarjamo, je velika, ko pa pridejo vsi otroci, je gneča očitna. Zato me zanima, kako se štirje šoloobvezni otroci pripravljajo za pouk.

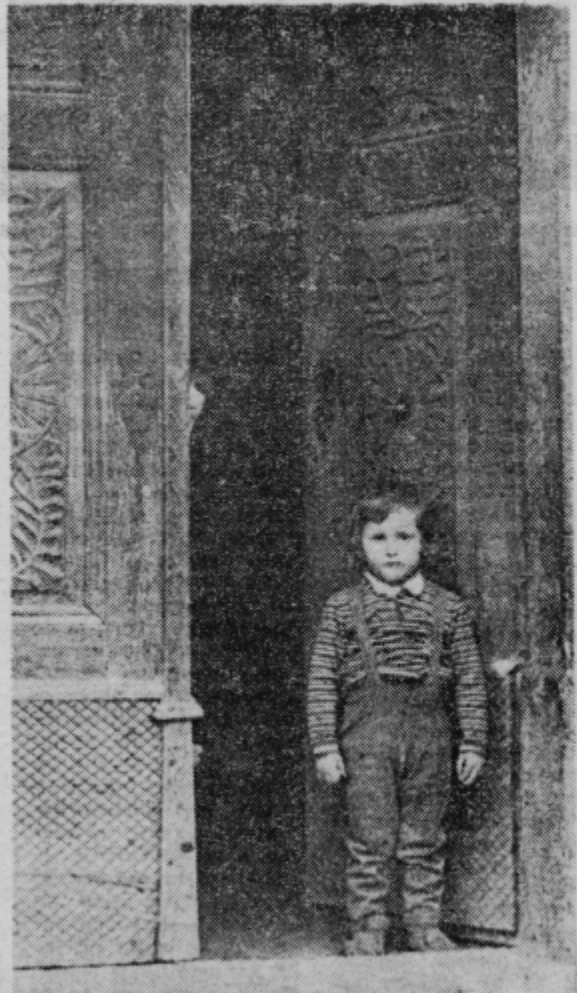
»Dva pišeta nalogo v kuhinji za mizo, druga dva pa se učita v hiši na peči. Potem prostore zamenjata,« razloži Stefka. Ko sem vstopila h Glušičevim, je stala na mizi velika skleda krompirja. In poleg osem krožnikov in žlic. Kostilo. Zato sem v zadregi, ko vprašam, kako shajajo z denarjem.

»V gozdu sekamo samo toliko, kot je nujno potrebno, ker moraš vse delavce najeti, plačati vsako malenkost in tako ti ostane prav malo v primerjavi z dejansko vrednostjo lesa. Več se ukvarjam z živino in prodajam meko. Zelo se pozna, če ni pri

hiši moške roke. Po več hleva bi imeli popravljeno še hišo, če bi živel mož. Tako pa je vse zastalo. Se sreča, da dobim za štiri otroke od občine po petdeset din, zadnje mesece so zvišali na devetdeset din podpore. Je vsaj zvezke, knjige in šolsko malico za Stefko, Andreja, Franca, jo ima zastoj. Jožica pa jo je z drugim polletjem začela plačevati,« našteva Stefka. Kaj pa ostalo: obleka, čevlji, in približek?

»Z mamó šivava, krpa va, pletava, pereva in likava kar naprej. S sladkarijami pa tako ni dobro, da so pri hiši, ker otroci potem nočejo jesti krompirja,« pravi Stefka in z njo se strinja tudi stara mama. Samo jaz ne in otroci, ki iz izkušenj že vedo, da so vendarle majčkeno prikrasjeni za tiste drobne radosti, ki jih njihovi sošolci imajo že za vsakdanjo stvar.

LIZA PODPECAN

Franci se je skrčil za vrata, najmlajša pa korajžno pozira za časopis

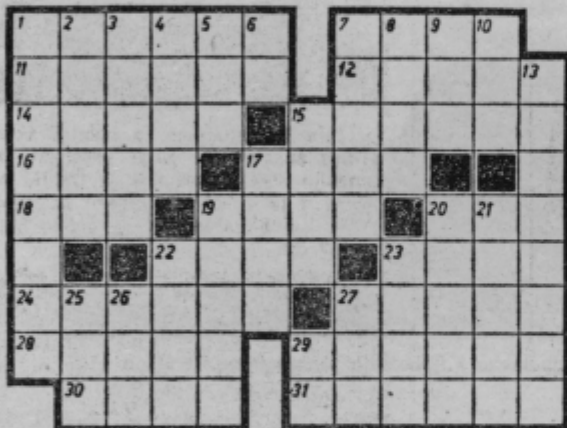
Stara mama plete pozno v noč za vnučke

NAGRADNA KRIŽANKA

Med reševalce, ki bodo pravilno rešili nagradno križanko, bo žreb razdelil nagrade v skupni vrednosti 350 dinarjev:

- 1. nagrada: 100 din
- 2. do 6. nagrada: po 50 din

Izrezek z rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo NOVEGA TEDNIKA, 63000 Celje, Gregoričeva 5. Na pisemski ovitek napišite NAGRADNA KRIŽANKA. Pri žrebanju bomo upoštevali vse rešitve, ki bodo v uredništvu do četrtega, 27. februarja.

Vodoravno: 1. jetniški čuvaj, 7. padanje tekoče vode, 11. osmojen del od strele, 12. kemijski element, ki obarva plamen zeleno, 14. angleški ekonomist, poznan po svojih študijah o izračunavanju narodnega dohodka (John Richard, r. 1913), 15. Kelti, 16. vinorodna rastlina, 17. odbitek za izgubo, 18. egipčansko sončno božanstvo (daljša oblika), 19. ime slovenske gledališke igralke Tkačeve, 20. kanton, 22. zagozda, 23. merska enota za zračni pritisk, 24. iz oplojene jajčne celice nastajajoči organizem, 27. ime znanstvenice Curie, ki je dobila Nobelovo nagrado za ke-

mijo, 28. lepotilna pomada, 29. olikano, lepo vedenje, 30. pokrajina v zahodni Sloveniji, v zaledju Tržaškega zaliva, 31. rudarsko mesto v Bosni.

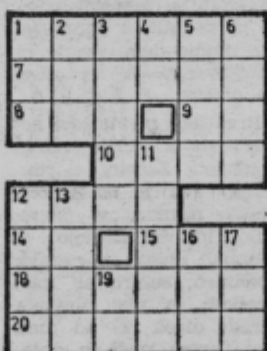
Navpično: 1. zadnji otrok v zakonu, 2. vrtna rastlina z raznobarnimi cvetovi, 3. pomota, napa, 4. babica, stara mati (prim.), 5. v rimskem kalendarju 13. dan marca, 6. avtomobilska oznaka Karlovca, 7. nagrobni steber, 8. francoski skladatelj, doma iz Lilla, 9. nizek ženski glas, 10. ime več papežev, 13. izluščena zrna ječmena ali pšenice, 15. morilec brata Abela, 17. muza zgodovine, 19. drugače, z drugim imenom

(lat.), 20. sladko pecivo iz biskvitnega testa, 21. slaven lovec v grški mitologiji, tudi ozvezdje na nebu, 22. hrana za živali, 23. težko oklopno vozilo, 25. pomračitev nebesnega telesa, 26. čebelja paša, 27. iztrebljeni ptičji velikani z Nove Zelandije, 29. simbol za berkelij.

MALA KRIŽANKA

Vodoravno: 1. ameriški filmski igralec (Rock), 7. rdeč sadež, 8. trenje, 9. kemijski znak za erbij, 10. ime dveh ožin v Baltskem morju, 12. spoj, 14. zgolj, 15. bikovo oglašanje, 18. zlitina bakra, cinka ter niklja, 20. strm breg.

Navpično: 1. pasja pasma, 2. ime pevca Jurgensa, 3. odločilna tekma, 4. različni črki, 5. slonov čekan, 6. del stopala, 11. televizijski zaslon, 12. priljubljeni slovenski izvajalec narodnih viž, 13. švi-

carski narodni junak, 16. Eisenhowerjev vzdevek, 17. športno moštvo iz Celovca, 19. avtomobilska oznaka Pančeva.

NAGRAJENI REŠEVALCI

Za nagradno uganko, objavljeno 6. februarja, smo prejeli 154 rešitev. Žreb je razdelil nagrade takole:

1. nagrada (100 din): **DUSAN KNEZ**, 63000 Celje, Linhartova 5

2. do 6. nagrado po 50 din prejmejo:

MARIJA GOSTE, 63000 Celje, Skvarčeva 12
JUSTIKA HOHLER, 62317 Oplotnica, Koritno štev. 43

ANTONIJA REZMAN, 63310 Zalec, Ložnica 51
SONJA LIKOVIČ, 63312 Prebold, Matke 58

PAVLA SEDOVSEK, št. 63314 Braslovče, Rakovlje št. 34

Rešitev nagradne uganke:

ZA BISTRE OČI

Sličici se razlikujeta samo v dvajsetih podrobnostih. Poskusite najti vse!

HUMOR

NA OBISKU

— Tale knjiga praviš, da je nevarna Zakaj pa?

— Pa še kako. Zena mi jo je že trikrat vrgla v glavo.

Z. J.

V GOSTILNI

Gostilničar pride zgodaj jutraj v sobo, kjer so prenočevali gostje in jim zakliče: — Hitro vstanite!

Rjuhe rabim, da prekrijem mize za zajtrk!

H. L.

RAZLIKA

V avtobusu reče pijani moški ženski:

— Vi ste pa grdi!

— Veste, da ste pijani?!
— Ze, že, toda jaz bom jutri trezen, vi hoste pa še vedno grdi.

A. P.

PODROČJE UJV CELJE

ZMIKAVTOV JE VEČ!

Predstavnika Uprave javne varnosti Celje, ki pokriva enajst slovenskih občin, načelnik Igor Lotrič in sekretar Matko Kosi, sta za predstavniške tiska in radia pripravila tradicionalno tiskovno konferenco, kjer sta vse navzoče seznanila z njihovim delom v lanskem letu. Načelnik UJV Celje Igor Lotrič je posebej poudaril, da so lani na tem pomembnem področju dosegli izjemno dobre rezultate, ki so plod naravnega podružbljanja samozaščite. Zlasti ugodni rezultati so bili doseženi na področju prometa, kjer so zabeležili lani kar 43 smrtnih primerov manj kot leto dni prej, zmanjšalo pa se je tudi število prometnih nesreč. Glavni vzroki za ta pozitiven premik na kritičnem področju, kot je promet, le v stalnih akcijah za izboljšanje stanja, v novem prometnem zakonu in ne nazadnje v večji discipliniranosti voznikov.

Klasični kriminal — delni porast

V lanskem letu so na področju klasičnega kri-

minaia zabeležili 4999 kaznivih dejanj, leto dni prej (1973) pa 4711 ali za 1,06% več. Od tega odpade na premoženjske delikte 93,5 odstotka primerov in na kazniva dejanja s področja gospodarstva 6,5%. Prijavili so 3359 osumljencev. Neraziskanih je ostalo trenutno 32,1% vseh primerov. Škoda so ocenili na 23 milijonov din.

Gospodarski kriminal — 46 primerov

Lani je bilo zelo uspešno sodelovanje UJV s člani komisije za ugotavljanje premoženja. Poleg ostalih »grehov« so odkrili še 46 primerov, od tega 24 zaradi nevestnega poslovanja (predvsem v trgovini), dva primera zaradi sklenitve škodljivih pogodb, 18 primerov zaradi nedovoljene trgovine, dva zaradi nepravilnega zaposlovanja delavcev in kar 21 primerov (v glavnem pri zasebnikih) zaradi zatajitev prijave glede dohodkov. Nekaj primerov je bilo tudi na področju nezakonitega lova, v 45 primerih pa gre za doniranje uradnih listin.

Splošni kriminal — porast

Ocena za to področje je, da je vsako leto v porastu. Tako so lani zabeležili kar 891 vlomov, kar je za 150 več kot leta 1973. Žepnih tatvin je bilo manj — lani 55, prej 75. Pri motornih vozilih je bila v modi predvsem kraja mopredov. Lani so ukradli 284 motornih vozil. Roparskih tatvin je bilo 18 (1973 pa 14), navadnih pa 1784 (prej 1650). Registrirali so tudi 132 goljufij (leta 1973 »samom 101!«).

Dokajšen porast je tudi pri krvnih deliktih, ki so jih zabeležili 653 (prej 530). Ubojev ali poskusov uboja je bilo 23 (20), vsi pa so raziskani, kar je vsekakor pozitivno.

V delnem upadu so samomorji. Lani so jih registrirali 81, leto prej pa 85. Glavni vzroki za samomor so bolezen in obup, družinski spori in alkohol. Prevladujejo moški (64 primerov) medtem ko je bilo samo 17 predstavnic nežnejšega spola. Kako so razporejeni samomorji po letnikih: do petnaestega leta

dva primera, do dvajsetega 5, do tridesetega 17, do štiridesetega 11, do petdesetega 16, do šestdesetega 8, do sedemdesetega 12 in nad starostjo 10. Največ se jih je odločilo za obešenje, bilo je tudi nekaj utopitev, skokov pod vlak, ustrelitev itd.

Precej je naraslo število posilstev ali poskusov posilstva, ki so jih lani zabeležili 43, leto prej pa 28.

Zmanjšano je število požarov. Lani jih je bilo 67 (prej 97). Neraziskanih primerov je 5, naklepnih 10, iz malomarnosti 25, zaradi otrok (igranje z vžgalicami!) 15 in ostalo 17. Izredno veliko požarov je bilo pri kmetih in to zaradi malomarno ter površno napeljavane električne napeljave. Manj je požarov v delovnih organizacijah, kjer preventivi na tem področju posvečajo veliko pozornost.

Preventiva — dobro

Izboljšanje beležimo na področju mladinske kriminalitete, saj so lani posredovali pri 623 prime-

rih, leta 1973 pa pri 704. Pri tem so bili udeleženi 103 otroci, 183 mladoletnikov in 308 starejših mladoletnikov. Pobegov od doma je bilo 96 (103), skupnih pobegov otrok pa 334 (277).

Delovnih nesreč je bilo lani 12 (9), železniških pa 23 (30).

Lani so pregledali 297 delovnih organizacij in ugotovili, kako čuvajo denar ter ustrezno ukrepali. 125 so poslali obvestila o nevestnem poslovanju. Delovne organizacije so to z razumevanjem sprejele in tudi temu primerno ukrepale.

Zaradi stalnih akcij je bilo izboljšano tudi področje javnega reda in mira. Lani so zabeležili 3382 primerov (3630). Odkrili so 51 primerov točenja alkoholnih pijač mladoletnim osebam, 21 primerov hazarderstva in šest primerov prostitucije.

Ze v uvodu smo povedali, da so bile največje izboljšave na področju prometa. Trenutno je pri UJV Celje registriranih 36602 motornih vozil, od tega osebnih 34525, avtobusov 261, tovornjakov 3618, specialnih vozil 298, mopredov 17006 in priključnih vozil 694. Registrirana vozila so se od leta 1970 do lani povečala kar za 35%! Bilo je 5487 nesreč (0,44% manj kot l. 1973), promet pa je narastel za 5,6%, torej so rezultati ugodni. Registrirali so 94 pobegov nevestnih voznikov (l. 1973 80), od tega je bilo pet smrtnih izidov. Trenut-

no še nimajo raziskanih 14 primerov.

Zaradi cestno prometnih prekrškov so vložili 16166 prijav, mandatno pa kaznovali v 47215 primerih in izrekli 152 milijonov kazni. Zaradi vožnje pod vplivom alkohola so obravnavali 1935 voznikov ali 7,7% več kot leto dni prej. Z alkotestom so jih preizkusili 2304, odvzeli 1416 prometnih dovoljenj in kar 1773 voznikov! Izredno veliko je bilo tudi napadov na miličnike, kar 280 (233).

Ob koncu — opozorilo

Delavci Uprave javne varnosti si z vsemi svojim službami vsako leto prizadevajo, da bi svoje delo izboljšali in tako pripomogli k solidnejšim rezultatom na tem pomembnem področju. Tudi občani bi se morali še bolj zavedati, da lahko pomagajo pri reševanju in odpravljanju problemov. Vsaka pomoč je dobrodošla, kajti vedeti moramo, da bomo samo s skupnim delom uspeli zaizboljšati nadaljnji porast kaznivih in drugih dejanj. Gre za podružbljanje družbene samozaščite in lansko leto pomeni prelomnico. Torej sodelujmo v tej prelomnici vsi kajti gre za nas vse. In če bomo tako delali bomo lahko ob koncu leta zapisali še boljše rezultate, kot smo jih za lansko. Delni premiki so, to pa je že nekaj.

TONE VRAB!

Slava Gorenšek

MLADA MODA

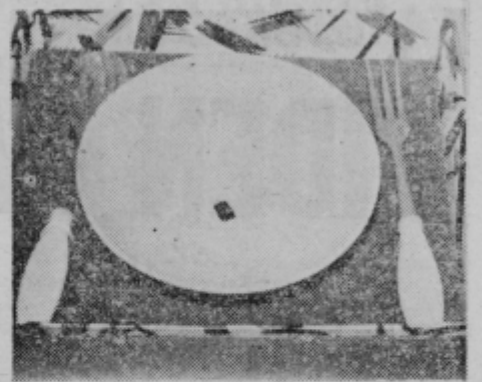
Nova modna linija pomlad—poletje se je dokončno izoblikovala, vemo torej, kakšna je nova modna lestvica in zdaj nam ostane le še, da ugibamo, katere modne novosti se bodo vsaj nekaj časa obdržale, katere med vsemi temi domisljicami in idejami nam bodo počasi postale všeč, nas morda celo navdušile in osvojile.

Široke in ohlapne obleke ali, če hočete, *housse-robe* so že ena teh novosti z vrha lestvice, za katere se bo treba odločiti, ali jih bomo nosile ali ne. Za mlade in vitke postave ne bo problemov in če se tudi sicer kaj hitro navdušite za vse novosti, se boste gotovo ogreli tudi za to. In ne bo vam žal, saj boste v takšni obleki izredno moderni in aktualni.

Obleka naj bo ukrojena čimbolj široko in ohlapno, lahko je v zgornjem delu rezana in nabrana, lahko ima dolge široke rokave ali kratke zavihane. Seveda boste za takšno obleko porabile kar precej več blaga kot ste bile vajene doslej.

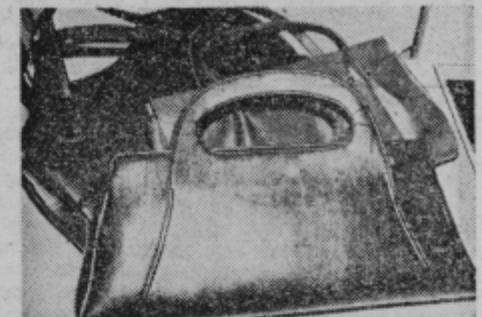
priporočamo

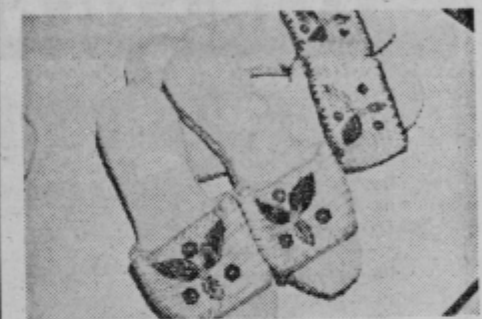
Tale lep komplet za solato, skleda in pribor za mešanje je iz keramike in kombinacije lesa. Uvožen je iz Italije, na voljo pa vam je v modri, rumeni in zeleni barvi. V Veleblagovnici T ga lahko kupite za 149,67 din.

Če iščete dolge ženske hlače v modernem kroju, stopite v prodajalno Ona-On, kjer prodajajo hlače iz rebrastega žameta v priljubljenih barvah. Proizvajalec je El-kroj Mozirje. Cena : 276,00 din.

Prve nove modne torbice za pomladno sezono že lahko kupite v trgovini Galant, kjer imajo pestro izbiro različnih modelov in barv. Narejene so iz zelo kvalitetnega umetnega usnja, zato so tudi cene ugodne. Sučejo se od 200,00 do 300,00 din.

V veleblagovnici Tkanina so dobili večje število pošiljk poceni in praktičnih domačih copat, narejenih iz rafije in podložnih s frotirjem. Velikosti od 36 do 41 imajo vse enotno ceno: 20,65 din.

Če imate sodobno opremljeno stanovanje, vam svetujemo tele moderno oblikovane obešalnike v beli, rdeči, zeleni in rjavi barvi plastike. Prodajajo jih v veleblagovnici Tkanina in stane komad 22,35 din.

ZDRAVNIK ODGOVARJA - SVETUJE

Vprašanje: Več let imam težave z glavobolom, enkrat na eni strani, drugič na drugi. Včasih vzamem po več tablet Plivadona dnevno brez uspeha. Marija Praznik, Breg 25, Polzela

Odgovarja dr. Milan Bekič: Glavobol je bolečina, ki izvira iz tkiv na ali v glavi. Po zdravstvenih statistikah ima glavobol 50 odstotkov ljudi in pogosto je edini občutek bolečina.

Poznamo glavobol migrenskega tipa, ki je zelo močan, ima izraziti začetek in konec ter se periodično ponavlja. Gre za funkcijsko dogajanje v žilah glave, pojavlja se familijarno in dedno, v katerikoli socialni, intelektualni ali ekonomski strukturi. Migrena traja lahko nekaj minut do ene ure, včasih spremljajo glavobol slabost, bruhanje, vrtoglavica, potenje, mrzlica, razpoloženske motnje in drugo. Tipično migreno je po navadi lahko diagnosticirati, včasih pa se za njo skriva organsko obolenje, tumor ali drugo.

Mišični ali revmatični glavobol je najpogostejši, začne se lahko kadar koli, traja različno dolgo, bolečina pa se občuti kot pritisk ali napetost.

Psihogeni glavobol je redek, ni močan, večkrat je bizaren po lokaciji in kvaliteti.

Posebno mesto zavzema glavobol pri zvišanem krvnem pritisku. To je top glavobol, je globok, difuziven, večkrat se začne zjutraj in popusti.

Značilni so tudi glavoboli po poškodbah glave, v predelu brazgotine. Lahko naštevamo še glavobole pri boleznih oči, ušes, nosu, zob in nevritisu in nevralgijah na glavi, pa še več jih je.

Potreben je natančni pregled pri nevrologu, merjenje krvnega pritiska, temperature, pregledati je treba oči, in očesno ozadje ter rentgensko slikati glavo in vratna vretenca, opraviti elektroencefalogram, internistični in psihiatrični pregled itd.

Diagnoza glavobola ni lahka, je pa pomembna in je zato potrebno napraviti veliko kliničnih, laboratorijskih, rentgenskih in drugih preiskav. Z napotnico splošnega zdravnika vam svetujem pregled pri nevrologu v Zdravstvenem domu v Celju.

DEJVI ZMAGAL

Od takrat, ko je Dejvi Hrušovar pridno pel kot gimnazijec v zboru Egona Kuneja in obiskoval glasbeno šolo v Celju, je postal ljubitelj zborovskega petja. Tako je vedno, kadar je skladal, mislil na več glasov, in ne na solista. Od razpada »Belih vran« je Dejvi po kratkem premoru, ker pač brez glasbe ni shajal, ustanovil lanskega aprila skupino »Pepel in kri«. Pred odhodom na služenje vojaškega roka v Maribor je napisal skladbo »Dan ljubezni«, s katero se je zadnji trenutek odločil konkurirati za festival Evrovizija. Uspeh je tu. V kristalni dvorani opatijskega hotela Kvarner je skladba Dejvija Hrušovarja, v aranžmaju Deča Zgurja in besedilom Dušana Velkavrha, bila navdušeno pozdravljena. Zmagala je! In to trikrat. Osvojila je nagrado strokovne žirije, nagrado posebne TV žirije in nagrado občinstva. Verjetno ima velik delež za tak uspeh tudi skupina »Pepel in kri«, sestavljena iz dvanajstih članov, med katerimi so krepko zastopani tudi Celjani. V skupini nastopajo poleg Dejvija in njegove žene Ditke še Oto Pestner, Ivo Mojzer, Janez Goršič — tudi iz Celja, Marjan Roškar, Braco Doblekar ter celoten ženski kvintet »Strune«, v katerem poje tudi Celjanka Alenka Felicijan.

Torej vizum za Stockholm je tu. Upajmo, da jim bodo v Stockholmu dovolili nastopiti v čim večjem številu, čeprav velja dogovor, da jih lahko pred kamerami nastopi največ šest. No, kakor že bo, pač bo. Mi pa upajmo na vse najboljše v Stockholmu, z željo, da bi še enkrat presenetili in uspeli.

R. V.

ZDRUŽENE DELOVNE ORGANIZACIJE KMETIJSTVA, INDUSTRIJE, TRGOVINE IN GOSTINSTVA CELJE

razpisujejo

JAVNI ANONIMNI NATEČAJ

za ime firme in zaščitni znak združenih delovnih organizacij

RAZPISNI POGOJI:

1. Ime združene delovne organizacije naj bo kratko, izvirno, slovensko zvečne in uporabljivo v mednarodnem poslovanju. Ime naj po možnosti označuje dejavnost združene delovne organizacije.
2. Zaščitni znak mora biti originalen, sodobno grafično oblikovan, da je upadljiv in hitro zaznaven, da je lahko uporabljen na izdelkih, tiskovinah in za druge propagandne namene.
3. Oblikovalci morajo likovno rešiti medsebojni odnos med imenom in znakom.

Nagrade se podeljujejo za ime in znak posebej.

1. nagrada 2.500,00 din
2. nagrada 1.500,00 din
3. nagrada 1.000,00 din

Razpisovalec natečaja pridobi z izplačilom nagrade pravico do izključne in neomejene uporabe nagrajenega imena in znaka. Pravico do sodelovanja na natečaju imajo vse fizične in pravne osebe. Rok za oddajo predlogov je 14. marec 1975. V poštev pridejo vsi predlogi, ki bodo imeli poštni žig z datumom 14. marca 1975. Predloge pošljite pod šifro v ovojnici na naslov: »MERX« Celje, Razpisna komisija za SOZD, Kocenova ul. 2/a Celje. V isto ovojnico priložite še zaprto ovojnico s svojim polnim imenom in naslovom. Predloge bo ocenjevala posebna komisija, ki bo izide objavila v istih časopisih, v katerih je bil objavljen natečaj. Nenagrajene predloge ne vračamo.

SOLZA

Vsaka solza pokaže smrtnikom eno resnico

Potem ko je dal svojo kri, so solze največ, kar lahko da človek od svojega

Solza pove več, kot zmore beseda; solza ima svojo ceno, je sestra nasmeha.

Solze so plemenita govornica oči in ko v pravi ljubezni zmanjka besed, govorijo oči s solzami, medtem ko jezik molči.

Če bi človek ne mogel jokati, bi zblaznel ali pa umrl. Človek joka in to je njegov najlepši privilegij.

DE MUSSET HENRRICK MAUPASSANT DELILLE

KMZ VABI TENORISTE

Celjski komorni moški zbor vabi v svoje vrste tenoriste. Vsi, ki bi radi sodelovali in peli v tem uglednem zboru, se javite dirigentu oziroma ravnatelju celjske glasbene šole, prof. Cirilu Vertičniku.

SPORT NT — ŠPORT NT — ŠPORT NT — ŠPORT NT — ŠPORT NT

ŠAHOVSKI DOM

VIDEN NAPREDEK

Zadnji uspehi celjskih šahistov so presenetljivi. Naj samo povemo, da so celjski šahisti dobili v Janu Bervarju novega mojstrskega kandidata, ko je na republiškem prvenstvu osvojil osmo mesto, da je celjska ekipa osvojila prvo mesto v vzhodni republiški ligi in da so trenutno celjski šahisti najboljši v Inter šahovski ligi pred šahisti, zveznimi ligasi, Mariborom. Več o teh uspehih je povedal upravnik celjskega šahovskega doma Stane Pertinač (na sliki):

»Zadnji uspehi so rezultat načrtnega dela z mladimi. V republiški ligi smo postali prvaki. Toda brez dobrih mladincev in dokaj močne ženske vrste tega ne bi dosegli. Mladi igralci Planinc, Agrež in Novak so se razvili v našem klubu. Od pionirjev in preko mladinskih tekmovanj so dozoreli v čvrste šahiste. Letos smo pri članicah dobili močno okrepitev v Krambergerjevi, ki je poleg Užmahove in Hudnikove veliko pridalala k skupnemu zbiru točk. Člani pa smo v stalnem medsebojnem tekmovanju dobili močno osmerico, ki je najbolj izenačena v vzhodni ligi. Ceglér pa je naša največja pridobitev! Naj igra kjerkoli, on je eden od naših najbolj zaslužljivih igralcev. Svojo vrednost so potrdili še Studnička, Pešec, Bervar, Ojstrež, Streiber in Jazbec.»

Pa ostali?

»Stalna tekmovanja v celjski regiji, redni mesečni brzopotezni turnirji, ostali turnirji in tekme so pripomogli, da sta se ekipi Zalca in Velerja uvrstili v prvo republiško vzhodno ligo. Zalčani so zmagali pred Velenjem, medtem ko je ekipa Šempetera osvojila peto mesto. Več nismo pričakovali. V prihodnji sezoni bomo tako med dvanaestimi ekipami imeli kar tri predstavnice.

Načrti?

»Čimveč tekmovanj najmlajših. Stalna prvenstva med šolami in občinami nam zagotavljajo nove talente.

Stane Pertinač

Mladi prihajajo. Ti so v stalnem kontaktu s teorijo in ko se takšen šahist zastruplja z šahom je eden najboljših. »Starejša« osmerica je sicer še dobra, toda zavedamo se, da mladi nezadržno prihajajo in nas iz turnirja v turnir presenečajo. Najbolj pa se vidi njihova kvaliteta v brzopoteznih turnirjih. Le nekoliko večja rutina nas rešuje, kajti večkrat se pripeti, da nas mladi presenečajo s svojo igro. Morda bi dosegli še večji uspeh, če bi uvedli eksperimentalni šah v nekatere naše osnovnošolske zavode. Morda v šole, ki imajo celodnevni pouk.»

Tako je pri SK Celje. Mladih je dovolj in vzporedno s tem so tudi vedno boljše uspehi. Bervar, Pešec, Streiber, Studnička, Ceglér, Ojstrež, Jazbec, Pertinač, Planinc, Agrež, Novak, Mikac, Užmahova, Krambergerjeva in Hudnikova pa za svoj trud zaslužijo priznanje in večjo pomoč.

J. KUZMA

ROKOMET: USPEH

Letos poteka 30 let, kar so v Celju začeli med prvimi v Jugoslaviji načrtno igrati rokomet. Vseskozi so se zavedali, da je najboljša investicija domači kader, to se pravi pionirji in mladinci, ki so zrastle v domačem logu. Tako delajo tudi danes in rezultati so vidni. Med osmimi medobčinskimi reprezentancami Slovenije so pionirji Celja osvojili prvo mesto, ko so v finalu premagali sovratnike iz Ljubljane. Nastopili so: Virt, Zohar, Pušnik, Anderluh, Toplak, Praznik, Cigoj, Rovšnik, Hunski, Razgor, Tiselj, Bajuk in Bračko. Verjamemo, da bodo mnogi izmed teh z vestnim delom kasneje nadomestili tovariše, ki zdaj nastopajo v prvem moštvu.

V Trbovljah je bila otvoritev večje telovadnice, kjer je možno igrati tudi rokomet. Ob tej priložnosti so pripravili turnir, kjer so nastopile tudi celjske ekipe. Mladinci Celja so premagali sovratnike iz Trbovelj, medtem ko so veterani Celja izgubili z golom razlike. Člani so premagali Rudarja, finalna tekma z ljubljanskim Slovanom pa ni bila odigrana, ker je zmanjkalo električnega toka. Srečanje je preloženo za štirinajst dni.

Do začetka spomladanskega dela v II. zvezni ligi bodo Celjani odigrali še več srečanj, vse v želji, da start pričakajo čimbolj pripravljeni.

T. VRABL

ATLETIKA: 17 KOLAJN

Letošnje republiško dvoransko prvenstvo, deseto zapored v mestu Celju in zato tudi jubilejno, je bilo za AD Kladiivar izredno uspešno. Atleti in atletinje so Kladiivarju in Celju priborili kar 17 kolajn, enako število kot ljubljanska Olimpija in s tem ponovno dokazali, da nov veter pomladitve v celjski atletiki že blagodejno vpliva na nadaljnjo kvalitativno rast tega športa pri nas.

Izreden podvig je uspel Nataši Dermolovi, ki je osvojila kar 3 zlata odličja. Pri članicah je skratka pobrala vse zmage! Mladi Cop je zmagal pri mladincih v skoku v višino z rezultatom 199 cm, ki je boljši kot v članski konkurenci! Zlato odličje je Kladiivarju še priboril Pangeršič na ovirah pri mladincih. Če že omenjamo uspehe Celjanov, ne moremo mimo ugotovitve, da je bila pri članih kar polovica finalistov v teku na 60 m! Poleg odlične Dermolove velja pri mladinskih omeniti še nadarjeni atletinji Marjano Kopitar in Branko Stane s srebrnima kolajnama na ovirah in v skoku v daljino. Tudi pri mladincih so tu nova imena kot Horvat, Kačič, Rener, ki bodo ob Strušni, Peterki, Jurku, Pangeršiču in drugih novih imenih kaj kmalu uspešno zamenjali generacijo starejših kvalitetnih atletov, ki je prenehala z aktivnim nastopanjem.

V to nas prepričuje prav uvodni nastop celjskih atletov in atletinj na letošnjem dvoranskem prvenstvu, kjer so osvojili skupaj 17 kolajn, od tega 5 zlatih, 6 srebrnih in 6 bronastih.

Organizatorjem in sodniškemu zboru AD Kladiivar gre ponovno priznanje za vzoren potek tekmovanja, fotofiniš pa je pripomogel, da tokrat ni bilo težav pri ugotavljanju vrstnega reda tekačev na cilju, pa čeprav so nekateri le za las premagovali svoje nasprotnike v finalnih tekih.

KAREL JUG

ŠEMPETER

DOBRO DELO

Na rednem občnem zboru so se pred dnevi sestali člani društva TVD Partizan Šempeter. Zbora so se poleg članov društva udeležili še predstavniki družbenopolitičnih organizacij kraja ter sekretar TKS Zalec Adi Vidmajer.

Zelo obširno poročilo o delu je podal predsednik ALOJZ ZNIDARSIČ. Iz poročila je razvidno, da je bila dejavnost društva tako uspešna, kot že dolgo ne. V društvu obstoja kar deset sekcij, in sicer: namiznoteniška, smučarska, rokometna, odbojcarska, košarkarska, gimnastična, nogometna ter atletska, rekreacijska in trim sekcija. Največ uspeha imajo člani odbojcarske sekcije, ki so pod vodstvom trenerja Draga Božiča po prvem delu tekmovanja v II. rep. odbojcarski ligi, na prvem mestu in imajo vse možnosti, da se uvrstijo med najboljše ekipe v Sloveniji. Veliko pozornost so posvečili tudi rekreaciji delovnega človeka. Tako imata v Šempeteru največ zaslug, da so zgradili trim stezo, Jani Primožič in Boris Voh, načrt zanjo pa je brezplačno pripravil Adi Vidmajer. Ze prvo leto je bilo na tej stezi prek 150 obiskovalcev, kar dokazuje, da so imeli prav, da so zgradili ta objekt. Izvedli so vse trim akcije, razen smučanja. Člani rokometne in košarkarske sekcije so sodelovali v medobčinski ligi.

V lanskem letu so izgubili vsa zunanja igrišča. V programu so

imeli že lani, da bi zgradili tri asfaltirana igrišča, vendar se je zataknilo na gradbenem oddelku pri SO Zalec.

Za letošnje leto so sprejeli obsežen program dela, med najvažnejše pa se uvršča: zgraditev zunanjih igrišč, povečanje aktivnosti in kvalitete v vseh sekcijah, prvo mesto ekipe odbojkarjev in drugo. Na zboru so tudi predlagali srednjeročni program izgradnje športnih in rekreacijskih objektov od leta 1975 do 1980. Izvedli so tudi nov 16-članski upravni odbor, za novega predsednika pa Petra Sribarja (na sliki).

Tekst in foto: TONE TAVČAR

TRIM

Januarja je bil zaključek lanskih sindikalnih športnih iger v Celjski občini. S prvimi tekmovanji za nove sindikalne športne igre, ki se po novem imenujejo »trim igre različnih dejavnosti« pa naj bi začeli v tem mesecu in to s smučanjem. Zal ni toliko snega, da bi bilo možno to tekmovanje izpeljati, zato-rej se organizatorji že pripravljajo na naslednje in to tekmovanje v šahu. To naj bi bilo marca za vseh pet skupin oziroma dejavnosti. Pričakujejo, da bo za to tekmovanje veliko prijav, saj tudi za šah vlada precejšnje zanimanje.

Kako bodo potekale letošnje igre, pa bodo podrobneje spregovorili na tradicionalnem, vsakoletnem, seminarju, ki bo tokrat v petek, 21. februarja. Namenjen je vsem tistim, ki po delovnih organizacijah skrbijo za rekreacijo. Začetek bo ob 7,00 uri zjutraj v stranski dvorani Narodnega doma, kjer bodo vsem prisotnim razložili pravilnik in program letošnjih trim iger. Ob 9,00 uri bodo vsi prisotni odpotovali na strokovni izlet v Cateške Toplice, Kumrovec in Podčetrtek. Organizatorji želijo s tem doseči, da bi vsi prisotni videli, kako se da pripraviti rekreacijski dan. Tu ne gre samo za zabavo, ampak tudi za različne športne dejavnosti, ogled kulturnih in drugih zanimivosti itd. Skratka ekskurzija naj bi bila praktičen prikaz dela bogate dejavnosti, kot jo nudi področje trima in rekreacije.

T. VRABL

MATEJA TRETJA

V Zagrebu se je končalo državno prvenstvo v umetnostnem drsanju. Republiška prvakinja, celjska tekmovalka Mateja Jakop, je potrdila svojo vrednost. Osvojila je tretje mesto, kar ponovno potrjuje, da je izreden talent. Mimo nje pa so tudi ostale celjske tekmovalke potrdile svoj uspeh z republiškega prvenstva.

Mateja Ručigaj je bila šesta, Jolanda Savernik deseta, Nika Blagotinski enajsta in Iris Savernik sedemnajsta. Simona Juhart zaradi bolezni ni nastopila.

Edini celjski tekmovalci Nini Kavčič je med tremi tekmovalci osvojil drugo mesto.

Nosilka bronaste kolajne Mateja Jakop nam je po povratku iz Zagreba dejala: »Tokrat nisem imela velike prednosti v obveznem drsanju in sem zaradi tega nekoliko slabša. Kljub temu pa sem zadovoljna. Kratkaj in dolgi program prostega drsanja pa sem opravila boljše kot v Celju.«

J. KUZMA

ŠPORTNI DROBIŽ

BREZ LEDU

Hokejisti Gorenja so izgubili prvo mesto v republiški ligi. V srečanju proti Trzinu so v Celju izgubili 1:10. Sam rezultat je znatno previsok, kajti po prikazani igri so igralci Velenja pokazali mnogo več. Zal pa zaradi pomanjkanja ledu in svojega drsalšča ne morejo držati korak z ekipami, ki lahko stalno vadijo na svoji ledeni ploskvi.

Tekmovanje v republiški ligi sicer ne zahteva tako resne treninge, toda če želijo igralci Gorenja v prihodnje poseči po najboljšem mestu, je nujno potrebno, da rešijo tudi ta problem. S svojimi drsalšči in z številnimi mladimi igralci pa bodo vsledkoer kmalu med boljšimi v republiki. Letos so končali prvenstvo na drugem mestu.

IŠČEMO NAJBOLJŠE

V okviru sezonskih akcij za povzročitev zanimanja za SSD je v teh dneh v Celju zbirala najboljšega skakalca in skakalke v višino med pionirji in pionirkami v republiki Sloveniji. Namen te akcije je, da v vseh osnovnih šolah in sssu pristopijo v teh dneh razrednim in medrazrednim tekmovanjem v skoku v višino. Po izbiri najboljših skakalcev na samih šolah se bodo najboljši srečali na občinskih prvenstvih oziroma na področnem tekmovanju, ki bo v soboto, 1. marca, v dvorani AD Kladiivar v Celju. Najboljšega pionirja in pionirko v skoku v višino bodo izbrali na republiškem tekmovanju, ki bo v soboto, 8. marca na osnovni šoli Grm v Novem mestu.

Prepričani smo lahko, da bo

akcija tudi v občinah na celjskem področju zavezala, saj so mladi pionirji in pionirke kaj radi ponorijo med seboj za naslovo najboljšega.

Omeniti velja, da bodo tej akciji sledile še druge, ki bi naj atletiki dale pravo mesto v okviru solskih športnih tekmovanj kot množicni krosi, izbira najboljšega pionirja v Sloveniji, tekmovanja za mladi in veliki atletski solisti pokal, v jeseni pa bi se naj akcije zaključile z izvedbo pionirskega prvenstva Slovenije med posamezniki in množicnim jerskim krosi. Glede na tradicijo atletike v SSD bodo tekmovanja vsledkoer tudi na celjskem področju zavezala veliki razmah.

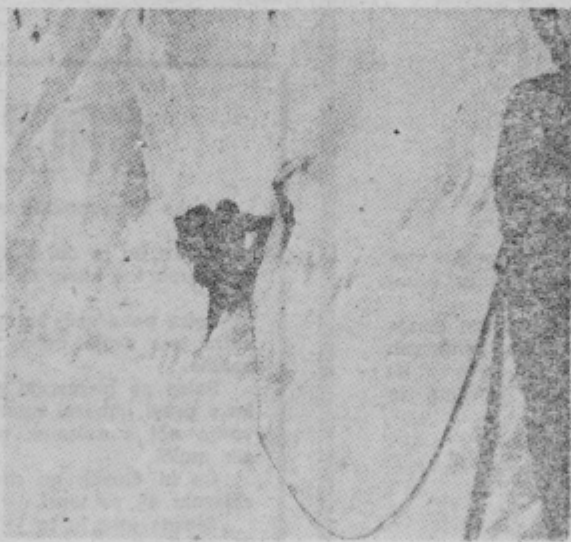
K. JUG

ALPINISTIČNI KOTIČEK

DAVEK GORAM

»Gora je zopet izterjala svoj davek! To je naslov, ki ga najdemo v časopisih ob zadnji nesreči puljskih alpinistov v Brani. Da, pobrala je davek, ker ga je dobila brez odpora. Vedno bjiemo ptiat zvona, ko se katastrofa mimo, premarlo pa opozarjamo, da do tega sploh ne bi prišlo. Našem »Alpinističnem kotičku« je še v zadnjem prispevku pisalo povsem asno, da je sneg leden, da je neobhodna oprema za vsako turo: dereze, cepin in »dobro varovanje«. Opozorilo pa je brez vrjetnosti, če ne znamo uporabljati že enega teh pripomočkov. Ob zadnji nesreči: se je to pokazalo. Mlada planinca sta mela dereze, cepin in vrvi, torej vse, kar je treba v ledeni strmini, manjkalo je samo eno: pravilna uporaba. In nekaj sta napravila napak. Alpinista bila večša boje z drcami, da je do zdrsa sploh prišlo, nista znala zavreti s cepinom takoj po padcu in končno, kar

je odločno, nista povla dala pravilno varovanje. Varovanje z vrvmi obvia najo dobri alpinisti se z vežbanjem in preizkusi, priložnostni zimski piamnici pa delajo osnovno napako: moč udara ob padcu enega jih s svojo veliko silo preseneti in vtrga drugega s stojišča, najde jih nepripravljene. V plezalnih šolah, kjer se urijo padci in varovanje, odleti tečajnik vsaj desetkrat po zraku za svojim tovarišem, preden se zaslada pravilno na stojišču in obvlada dinamično, mehko ustavi padca. Dela se pogosto še druga napaka, pri kateri »davek« gorje ponujemo vnaprej: dva ali več planincev hodi v ledeni strmini na vrvi istočasno brez varovanja. Vemo, da je gora lepa tudi pozimi, da vabi, da je še bolj skrivnostno privlačna kot ob poletnem živzavu na poteh, toda s tveganjem in neznanjem se bo kljuo dobri opremi pot v začenela pobočja kmalu

končala. Ni težko in pod castjo povprašati za svet alpiniste in gorske reševalce, ki so vedno v gorah saj je njih glavna naloga preprečiti nesreče in ne pobirati žalosne ostankke pod strmino

OPOZORILO. V Savinjskih Alpah je zapadlo 20 do 30 cm snega. Zavetna pobočja, zlebovi in grape imajo globlje nanose, zato obstaja nevarnost plazov. Na izpostavljenih

mestih (rebrih) zameznjen star sneg, na grebenih led. Vsako prečenje pobočij je izredno nevarno.

Člani in pripravniki so z avinimi tečajniki vadili v Tremarjah in samostojno v steni Gmade, v teoretičnem delu pa poslušali predavanje o ptazovih. Vsi tečajniki, mlajši od 18 let, naj na naslednje predavanje, v četrtek, 20. II., prinesejo podpisano privolitev staršev ali skrbnikov, da smejo obiskovati plezalno solo.

CIC

MARIJA KOZMUS

O PUSTU IN DRUGIH ŠEGAH

To je veljalo pred dobrimi petasetimi ali sto leti, ko so po naših kmečkih domovih praznovali ohceti večinoma vse v predpustnem času. O Božiču so se začeli »sejmiti«, ko so zakona željni fantje začeli spoznavati svoje bodoče žene. Na sam božični dan je bil prvi semenj, na novo leto je bil drugi, na tri kralje, to je 5. januarja, pa je bil zadnji. Če je bil predpust kratek, so morali zadnji pari še pohiteti, kajti nobeden ni želel biti poročen zadnji dan pred pustom. Prekratka bi bila po tedanjih šegah ohceta, ker na pepelnico se je začel post in s tem dnem je bilo tudi konec veselih zabav.

V starih časih ni bil vsak sposoben za starešino ali pričjo pri poroki, kakor je lahko v današnjem času. Marsikdo si ni upal obljubiti, da bi šel za poročno pričjo, da ne bi pred vsemi svati padel v blamažo, če ni bil zadostno »podkovana« v vseh veščinah. Kajti od starešine je bilo odvisno, da je bila ohceta kar najbolj svečana. Tovariš (drug) in pa muzikantje pa so poskrbeli, da je med svati vladalo veselo razpoloženje.

Po pripovedovanju mojega deda, ki je bil rojen leta 1853 in je bil nič kolikokrat starešina, bom skušala povedati, kako so se včasih pripravljali na poroko, kako so snubili in kako so praznovali ohceti.

Takrat je bilo čisto drugače. Malokateri par se je poročil iz resnične ljubezni, ali drugače povedano, da bi se mlada dva sama spoznala, se že kakšno leto ruda imela in bi sama prišla do zaključka, da res spadata skupaj.

Na kmetijah, kjer so potrebovali mladega gospodarja ali gospodnijo, so bili v skrbeh, če bodo dobili dobrega, skrbnega naslednika ali pridno gospodinjjo, da bi bila dobra s ostarelimi starši in zvesta možu. Malokje so imeli

v bližnji sosesčini fanta ali deklet, ki bi povsem ugajala staršem. Pa tudi bolj imenitno je bilo, če se je govorilo: »o, ta jo bo pa dobil od daleč in tako doto bo prinesla s seboj...« In začelo se je v ta namen poizvedovanje po kakšnih oddaljenih sorodnikih ali prijateljih. Seveda, premožne neveste so hotele pa trdne kmetije, manj premožni so iskali bogate neveste, tako da se je včasih kje celo dogodilo, da so za doto »glijali«. Marsikje jim je doto pomenila vse. Od večjega grunta je nevesta že imela po 100 goldinarjev dote. Za doto so se navadno pogodili tisti dan, ko sta ženin in starešina prišla snubit. Če ga deklet ni zavrnilo, ji je ženin dal »arok«. Po navadi je bila to urica z dolgo verižico in prstan s kamenčkom. Če se je ženin hotel izkazati za dobrega in imovitnega, ji je poklonil zlato uro z zlato verižico in prstanom. Včasih pa je zadostovalo tudi srebro. Če je bil ženin nevesti in njenim staršem dobro poznan in so vedeli tudi za grunt, ki ga bosta dobila, so se po navadi vse dogovorili kar sproti, tudi za doto in kdaj naj bi mlada dva nesla k fari na oklice. V nasprotnem slučaju pa so se na ta dan dogovorili, da pride nevesta s svojimi starši in po navadi še s kakšnim stricem prihodnjo nedeljo k ženinu na »ogled«. Če je tam na fantovem domu vse ugajalo, so se za doto kar tu pobotali in so že obenem določili dan, ko gredo »k pismoma« (se pravi — da so šli v mesto k notarju naredit prepis posestva na mlada dva.) Če pa se ni »dopadlo« staršem, so pregovorili še dekleta in s poroko ni bilo nič. »Arok« pa je morala ta dan vrniti. Sicer pa se je tako zgodilo malokje, so že gledali obojni starši in še sorodniki, da so mlada dva le spravili v zakonski jarem.

Naslednji dan sta že nesla na »oklice« in čez tri tedne so že obhajali oh-

cet. Ohceta je trajala po kmetih vedno od ponedeljka, ko je bila poroka, pa ponavadi do petka, naslednjo nedeljo pa so obhajali sta malo ohceta ali »po-tojenko«. Ta je bila zopet na nevestinem domu.

Ohceti so po naših krajih potekale približno takole: v nedeljo, ko je bil že mladi par tretjič oklican (oklici so bili vsako nedeljo ali praznik pred mašo), je po maši ženin dvignil pri svojem župniku oklice. Popoldne so se že začeli zbirati oddaljeni sorodniki-svatje. Seveda, glavni je bil vedno starešina s tetko ali »vojarna« so i ponekod pravili, potem tovariš, ta je bil po navadi ženinov najboljši prijatelj. Ponekod so imeli po dva para svatov, torej tudi dva tovariša in nevesta je morala poskrbeti za dve družici. Navadno so šli še v svatovščino tudi ostali strici in tete. No, da tu godcev ne pozabimo. Tudi godci po dva ali celo po trije so se to popoldne oglašili preda ženinovim domom, pozdravili so se z vsemi zbranimi in po kratkem oddihu so jo mahnil naprej na nevestin dom, da ji zaigrajo za »ledig stana«. Ponekod je bilo v navadi, da so prišla tudi dekleta k nevesti po slovo. Zapele so ji podokenco in ena od njih je v imenu vseh vzela od neveste slovo. Tudi tu so že ta večer bili vsi svatje zbrani. Godci so se zadržali tu le kratek čas, kajti še to predpolnoč so morali biti že nazaj na ženinovem domu. Okrog polnoči so vsi odšli k počitku za par uric, kajti ob 4. ali 5. so se morali že odpravljati na pot — so nevesto. Godci so zaigrali jutrnico, medtem je bila tudi že vsa hiša pokonci. Od godcev je bilo precej odvisno, da ves čas ni manjkalo smeha in dobre volje, pa poskočnih polk za mlade in zopet bolj ubranih in počasnih melodij za starejše, da so se tudi ti mogli zavrteti. Od svatovskega počutja je

bilo odvisno koliko kron je padlo godčeve žepa.

V teh zgodnjih jutranjih urah, odvisno od razdalje in seveda pešhote do nevestinega doma, so se začeli svatje z ženinom poslavljati. Ko je starejši napovedal ženinu par besed v slovo od samskega stanu, se je le-ta najprej poslovil od staršev, se jim zahvalil za vso skrb in vse lepe nauke. Mati ga je pokropila z blagoslovljeno vodo, ga še zadnjič pokrižala, godci pa so med tem že pred hišo zaigrali tisto navadno poskočnico in svatje so z godbo in vriskanjem odrinili iz vasi čez hrib in dol v drugo farno po nevesto.

Pred nevestin dom so prišli kar najbolj svečano. Tu so bila glavna vrata še zaklenjena. Najprej je pozdravil na ves glas ženinov starešina in nadaljeval približno takole: »Ali čujete, ali spute prosimo vas, le k nam se obrnite in nam lep odgovor dajte.« V veži so stal nevestini svatje, seveda s starešino na čelu. Na ta prvi pozdrav se niso odgovorili. Pozdravili so zopet ženinovi: »Dobro jutro vam vsem želimo« (tišina) »Ali ste šli morebiti lepe voliče napajat in zlato pšeničko prebejat? Prosimo vas, le k nam se obrnite, po nam lep odgovor dajte.« V veži so ostali še tiho. Zopet vprašanje zunaj: »Mogoče pa svetle denarce preštevate, no vo platno v nale zgrinjate, pa mi vas prosimo, le k nam se obrnite in nam en lep odgovor dajte.« V veži je še tiho. Zopet nadaljuje zunaj starešina: »Ste šli morebiti na vrt lepe žlahtne rožice plet in presajati? Mi vas pa lepo prosimo za eno od vaših žlahtnih rožic. Imamo s seboj vrtnarja, ki bi jo presadil na svoj lepi vrt. Skrbno jo bo negoval, zato ne bodite v skrbeh. Ali smemo zdaj za vašo svetlo kljuko prijeti?« Zdaj pa se je že oglašil nevestin starešina: »Bog daj, tudi vam dobro jutro!«

(Se nadaljuje...)

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA v SR Sloveniji

PODRUŽNICA CELJE

objavlja naslednja prosta delovna mesta

- 1.1 DELAVCA z visokošolsko izobrazbo ekonomske ali pravne smeri
- 2.1 DELAVCA z višješolsko izobrazbo ekonomske ali pravne smeri
- 3.5 DELAVCEV s srednješolsko izobrazbo s končano ekonomsko srednjo šolo, gimnazijo ali srednjo administrativno šolo

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe do 27. februarja 1975 kadrovski službi Podružnice:

- dokazilo o šolski izobrazbi
- življenjepis.

merx kava - izbrana za vas

NAROČITE: „CIGANKO“

MALI OGLASI

ZA OGLASE, OBJAVLJENE POD OZNAKO (SIFRO), NI MAMO NASLOVA! ZANJE NAPISITE PISMEMO PONUDBO, KI JO ZAPEKATE. NO V PISEMSKEM OVITKU IN Z OZNACBO SIFRE — OZNAKE NA OVITKU. PRINESITE ALI POSLJITE V NAS OGLASNI ODDELEK. KJER JO BO DVIGNIL PRINASELEC OGLASA S TEM PA BO PREVZEL TUDI VSE NADALJNE INFORMACIJE. ZATO NAPROŠAMO, DA OD NAS NE ZAHTEVATE NASLOVA

S SPREJEMANJEM OGLASOV ZAKLJUČIMO VSAK PONEDELJEK OB 12. URI. HKRATI OBVEŠČAMO VSA PODJETJA IN POSAMEZNIKE, DA NE POSREDUJEMO PREKLICEV ZA ZDRAVSTVENE IZKAZNICE IN OSTALE OSEBNE LISTINE, KI JIH PREKLICUJE LE URADNI LISTI SRS LJUBLJANA, VESELOVA II IN ZVEZNI LIST BEOGRAD. JOVANA RISTICA I

HKRATI OBVEŠČAMO, DA MALIH OGLASOV BREZ PREDHODNEGA VPLACILA NE OBJAVLJAMO

PRODAM

SLADKO krmo prodam po zelo ugodni ceni, večjo količino, Milan Gabersček, Šibenik 7, Sentjur pri Celju.

DESKE — suhe, 5 cm, prodam. Vodovnik, Celje, Stanetova 15.

MOTORNO žago 045 AV prodam. Alojz Drgajner, Lokovina 28, Dobrna.

MLADO vozno kravo s teletom prodam. Jože Zupanc, Vodruž 2, Sentjur pri Celju.

TRAKTOR stayer 18, novejši in kombi, skoraj nov, ima skoraj 4000 km in mizarske stroje, kombinirko in skobelni rezkalni stroj, prodam. Avgust Jelen, Polzela 15/A.

ŠKODO 1000 MB, dobro ohranjeno, registrirano za leto 1975, prodam. Ogled vsak dan pri »Petrol«, Mariborska 82, Celje.

SPAČKA ugodno prodam. Ogled mogoče po 14. uri. Zadobrova 37.

KRAVO s teletom ali brez in 2000 kg krme prodam. Vprašati pri Podpečan, Ljubljanska smučnica.

R 4, »katroca«, dobro ohranjeno, letnik 1971, prodam. Pavčnik, Celje, V. prekomorske brigade 13.

TELEVIZOR prodam poceni. Sulčič, Celje, Kersnikova 47.

OMARO, dvodelno, prodam. Košir, Drapšnova 11, Celje.

ELEKTRICNI stedišnik, hladilnik in ekspres poni puch, ugodno prodam. Anton Selč, Hrušovec 26/B, Sentjur pri Celju.

TRAKTOR stayer 28 KM, dobro ohranjen, prodam. Janko Cimperman, Polzela.

STEREO aparat za otroka, ki moči posteljo, prodam. Ogled vsak dan po 14. uri. Krušič, Zidanškova 1.

DVE postelji kompletni, z nočnimi omaričami, prodam, Ogled v Celju, Dečkova 20.

SENO in otavo prodam. Spodnja Hudiinja, Stefanova 8 — pri hladilnici.

FIAT seat 850, izredno dobro ohranjen, prodam. Ogled vsak dan od 15. do 17. ure, Milan Valenčič, Celje, Copova 7.

KRAVE — šeke, z mlekom,

prodam. Sanda Bevc, Rinfengozd 18.

MANJSE posestvo prodam. Franc Vodeb, Lemberg 9, Strmec. Cena je 13 starih milijonov.

VINOGRAD in sadovnjak s silovim drevjem, 35 arov, na krasni legi, za vikend, okolica Sladke gore, prodam. Ivan Galuf, Celje, Stanetova 12 a.

FIAT 850 special ugodno prodam, Pohorska 13, Celje.

GRABENO parcelo, 300 kg železa, les za ostreže in 1000 l virštajnskega, ugodno prodam. Telefon 21-725.

OPAZ, stropni, prodam. Dolnja vas 53, tel. 722-118, Preboš.

FIAT 750, dobro ohranjen in šivalni stroj »Veritas«, polavtomatik, prodam. Ivan Seme, Celje, Tremerje 14.

SPALNICO, kompletno, skoraj čisto novo, prodam. Ogled vsak dan od 16. do 19. ure na Mariborski cesti 51/a, v drugem nadstropju pri Jože Dobovičnik.

WARTBURG ugodno prodam. Dr. Vizjak, Ulica XIV. divizije 6.

KOMBI IMV v voznom stanju in globok otroški voziček, ugodno prodam, tudi na ček. Span, Celje, Opekarniška 1.

SENO prodam. Jurher, Celje, Medlog 44.

GLOBOK otroški voziček, dobro ohranjen, prodam za 600 dinarjev. Živkovič, Trg okt. revolucije 1/V, Celje.

MANJSO hišico z garažo, kletjo, 1000 metrov brajde, vseljivo po dogovoru, prodam. Ponudbe pod »120 tisoč«.

OSEBNI avto VW kombi prodam ali zamenjam za manjši osebni avto, Avgust Esh, Bukovje 8, Frankolovo.

VINOGRAD nad Smarjami pri Jelšah prodam. Franc Čater, Celje, Miklošičeva 11/B.

ELEKTRICNI ročni nogomet prodam. Telefon 063-26-056, popoldne.

AVTO PZ 125, letnik 71, prevoženih 48.000 km, prodam. Ogled v petek in soboto od 14. do 16. ure. Andrej Šupor, Podlog 16, Sempe-ter.

CEMENTNO strešno opeko, okrog 1800 kosov, malo rabljeno, prodam po ugodni ceni. Jamova 10, pri Opekarni Celje.

PRAŠICA za zakol, teža 110 kg, prodam. Poglavlšek, Kamenjo 7, Sentjur pri Celju.

BOJLER 80 l in 4 kose oken prodam. Zaveršnik, Kotnikova 8, Selce, Celje.

NEDOGRAJENO hišo — novo, zgrajeno do tretje faze ali starejšo hišo z nekaj zemlje (pritlično), prodam. Albin Laznik, Zabukovica 128, Griže.

MOPED tomos, nov, na 4 brzine, prodam ugodno. Janez Topole, Japljeva 11, Polule, Celje.

HISO — velikosti 9 x 8 m in 4372 m² zemljišča, lokacija ob cesti Kaplja vas—Preboš, prodam. Informacije: Oskar Šoster, Florjana Pohlina 4 — Zalec ali po telefonu 710-636 vsak dan od 15. ure dalje.

FIAT 750, star, prodam ugodno. Hudo Haberman, Celje, Trubarjeva 73.

DRVA, bukova, prodam. Informacije tel. 063 820 094.

ZASTAVO 750 — 24.000 km, lepo ohranjeno, prodam. Markovič, Cuprijska 19.

NAJKVALITETNEJSE enodnevne piščance vam nudi vsak teden od srede naprej valilnica Smarjeta, Škofja vas pri Celju.

ZAGO STH 070 prodam. Ivan Gaber, Marija Dobje 35, Dramlje.

NSU prinč 1000, komplet ali po delih (spredaj karamboliran), prodam. Franc Obrez, Zegar 1, Prevorje.

STARINSKI kovček, velik, okovan, prodam. Ponudbe pod »Dober ponudnik«.

ZEMLIŠČE na zelo lepi legi

— sončni in novo trivrstno harmoniko, prodam. Maks Korent, Trubarjeva 53/B — Celje — Otok, IX. nadstropje.

RENAULT 10, letnik 1965, karamboliran, v voznom stanju, motor 22.000 km po generalni, prodam. Cena 5000 din. Informacije: Tone Volasko, Vojnič 264 ali po telefonu 25-800.

OPEL caravan v voznom stanju poceni prodam. Naslov Drago Maček, Reka pri Laškem (pri šoli).

KUPIM

SREDNJE veliko posestvo, v okolici Celja, kupim, prevzamem ostarele v oskrbo. Martin Tržan, Zavrh 15 pri Galiciji, Zalec.

FOTOAMATERJI! Praktico, exakto, leico ali podobno kupim. Ivan Rak, Gotovlje, Zalec.

ENOFAZNI rabljen mešalec za beton kupim. Franc Jančič, Laško, Rimska c. 6.

ENONADSTROPNO hišo v okolici Celja kupim. Ponudbe pod »Gotovina«.

STANOVANJA

SLOVENIJALE Celje išče opremljeno sobo ali neopremljeno s posebnim vhodom v Celju. Ponudbe javite po telefonu 26-310.

NEOPREMLJENO sobo na relaciji Celje—Zalec—Velenje išče soliden fant. Peter Purg, 63304 Tabor 29.

OPREMLJENO sobo v središču ali bližnji okolici išče dekle. Ponudbe pod oznako »Gradbeni tehnika«.

NEOPREMLJENO sobo s kopalnico oddam dvema dekletoma, Anica Partelj, Dobrovska 36, Celje.

4-SOBNO komfortno stanovanje v središču Celja zamenjam za dvo ali trisobno, lahko tudi v bližini Celja. Primerno tudi za pisarne. Ponudbe pod »Dogovor«.

DVOSOBNO komfortno stanovanje s centralno v Celju zamenjam za enako ali večje v Velenju. Ponudbe pod »Zamenjava«.

PODNAJEMNIKA sprejemam na stanovanje. Mariborska 176.

ZAPOSILITEV

V 8-URNO varstvo vzamem več otrok. Rezka Kovačič, Zidanškova 1, Celje.

ZELO dober zaslužek nudi Ljubljanski dnevnik, podružnica Celje, Cuprijska 4, mlademu spretnemu prodajalcu časopisov po ulicah. Zaposlitev stalna ali honorarna v popoldanskem času. Ako želite, dobite delovno obleko (uniformo) zastoj. Zglasite se osebno v podružnici.

SOLIDNO in poceni izvajam vsa zidarska dela, novogradnje in adaptacije in brez materiala. Ponudbe pod »Potresno območje«.

MARLJIVO kmečko dekle zaposlim v gospodinjstvu. Odlčni pogoji in možnost solanja. Pišite: Turk, Nedeljski dnevnik, Koprtarjeva, Ljubljana.

NATAKARICI nudim takojšnjo zaposlitev. Zglasite se v »Bife Parku«, Celje, Maistrova 2.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem Zdruzenju borcev Store in tov. Mišku Verbiču za izrečene besede ob odprtem grobu naši ljubeči mami.

MARIJA PINTER

Najlepša zahvala vsem, ki so nas tolažili v dneh žalosti, darovalcem vencev, vsem sosedom in znancem, vsem, še enkrat, pristrčna hvala.

Zalujoci:

hčerki Pepca, Marija, sinova Jakob in Ivan z družinami

IZVAJALCA gradbenih del enodružinske hiše do tretje faze iščem. Naslov sporočite na Novi tednik pod »Spomladia«.

KUHAT grem k manjši družini dve do tri ure dnevno. Ponudbe pod »Dolgo Polje«.

VZGOJNO varstveni dom Tončke Čečeve Celje objavlja prosta delovna mesta za dve varuški s končano osemletko.

RAZNO

HARMONIKAR vabi k sodelovanju klarinetista, trobentarja in kitarista. Vinčo Tilinger, Celje, Smrekarjeva 2.

PROSTOR, primeren za delavnico z večjim skladiščem, elektrika, vodovod, centralno ogrevanje, veliko sončno dvorišče, 100 m od Ljubljanske ceste, oddam v najem. Ponudbe pod »Okolica Petrovc«.

INSTRUIRAM angleščino in nemščino. Ponudbe pod »Zanesljivo«.

AVTO moto društvo Slander Celje prične v ponedeljek, 24. februarja 1978, tečaj cestnoprometnih predpisov. Prijave sprejema Avto moto društvo Slander Celje, Ljubljanska 37, vsak dan do 18. ure, ob sobotah do 12. ure.

ČGP DELO — Podružnica DELO Celje

zaposli

PRODAJALCA(-KO) za kiosk na Polzeli

Delo je primerno za upoko-kojence. — Informacije dobite na podružnici Dela Celje, Trg V. kongresa 10 v dopoldanskem času.

TV SPORED

NEDELJA

9.25 Poročila (Lj)
9.30 Svet v vojni — serijski dokumentarni film (Lj)
10.20 Otroška matineja: Viking Vikki, Nikogar ni doma, Avtomobil skozi kamero (Lj)
11.10 Mosaik (Lj)
11.15 Kmetijska oddaja TV Novi Sad (Bg)
12.00 Svetovno prvenstvo v bobu — posnetek iz Cervinje (Lj)
13.00 Poročila (do 13.05) (Lj)
Nedeljsko popoldne: P-sani svet, Najboljši slovenski športnik, Turnir svetovnih prvakov iz Zagreba
16.40 Košarka Borac — Partizan — prenos (Bg-Lj)
v odmoru Propagandna oddaja (Lj)
18.15 Poročila (Lj)
18.26 Vesolje 1999 — serijski barvni film (Lj)
18.15 Barvna risanka (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.50 Tedenski gospodarski komentar (Lj)
19.55 3-2-1 (Lj)
20.05 Opisani — TV nadaljevanje (Bg)
21.00 Propagandna oddaja (Lj)
21.05 Karavana: Bukovina — II. del (Lj)
21.35 Sportni pregled (Zg)
22.10 TV dnevnik (Lj)

PONEDELJEK

17.35 D. Kladič: Cirbu — II. del (Lj)
17.55 Lolek in Boček — barvna risanka (Lj)
18.05 Obzornik (Lj)
18.20 Plesni orkester RTV Ljubljana (Lj)
18.45 Mosaik (Lj)
18.50 Nega bolnika na domu (Lj)
19.05 Odočoma (Lj)
19.15 Barvna risanka (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 Sodobna opera — barvna oddaja (Lj)
20.10 V. Desnica: Pionirski — drama TV Beograd (Lj)
21.10 Kulturne diagonale (Lj)
21.40 Mosaik kratkega filma: Izbor risank zagrebškega mednarodnega festivala (Lj)
TV dnevnik (Lj)

TOREK

17.30 E. Peroci: Moj dežnik je lahko balon (Lj)
17.55 Spoznavajmo glasbo: Dinamika v glasbi — barvna oddaja (Lj)
18.05 Obzornik (Lj)
18.20 Nikogar ni doma — otroški film (Lj)
18.30 Avtomobil skozi kamero (Lj)
18.45 Mosaik (Lj)
18.50 Ne prezrite: Prezrti spomeniki (Lj)
18.15 Barvna risanka (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 3-2-1 (Lj)
20.05 Diagonale (Lj)
20.55 Propagandna oddaja (Lj)
21.05 K. Mikszasz: Črno mesto — TV nadaljevanje v barvah (Lj)
22.00 TV dnevnik (Lj)

JUGOBANKA EKSPOZITURA CELJE — Titov trg 7

razpisuje prosta delovna mesta

4 LIKVIDATORJE

POGOJ:

srednješolska izobrazba, 2 leti delovnih izkušenj, delo v turnusu.

Informacije o delovnih in ostalih pogojih dobe kandidati v Jugobanki Celje, Titov trg 7.

JUGOTEKSTIL TOZD notranja trgovina ONA-ON, Ljubljana, Proletarska 4/III

objavlja prosto delovno mesto

PRODAJALKE

za prodajalno v Celju

POGOJ:

šola za prodajalce — oblačilna stroka.

Poskusno delo traja dva meseca.

Pismene ponudbe sprejema splošno-kadrovski sektor v roku 10 dni od dneva objave.

V SPOMIN

Dne 15. februarja je poteklo tretje leto, odkar je prenehalo biti plemenito srce naše drage, nepozabne mame in žene

Jožefe Krušič

ROJENE MAJCCN

Spominjamo se je z bolečino v srcu. Ostala bo vedno med nami. Hvala vsem, ki jim še ni zbledel spomin na njo.

Njeni: mož, hčerka in sinovi.

SREDA

17.30 Viking Vikki — barvni film (Lj)
17.55 Obzornik (Lj)
18.10 Mladi za made — oddaja TV Beograd (Lj)
18.40 Mosaik (Lj)
18.45 Po sledih napredka (Lj)
19.15 Barvna risanka (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 3-2-1 (Lj)
20.05 Film tedna: Zvončki cvetajo septembra (Lj)
Miniture: Kvartet Boška Petroviča (Lj)
TV dnevnik (Lj)

CETRTEK

17.25 Verne-Kohout: V 80 dneh okoli sveta — 4. del (Lj)
18.15 Mosaik (Lj)
18.00 Obzornik (Lj)
18.20 Možine za smeh in jok — barvna TV nadaljevanje (Lj)
19.15 Barvna risanka (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 3-2-1 (Lj)
20.05 17 trenutkov pomladi — TV nadaljevanje (Lj)
21.00 Kam in kako na oddih (Lj)
21.10 Cetrlički razgledi: Po stopinjah razvojske (Lj)

PETEK

17.35 Kuhinja pri violinskem ključu: O gramofonski plošči — barv (Lj)
18.05 Obzornik (Lj)
18.20 Jugoslovanska folklor: »Prelo u svet« — barvna oddaja (Lj)
18.40 Mosaik (Lj)
18.45 O mladi generaciji — Mladina in preta čas (Lj)
19.15 Barvna risanka (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.50 Tedenski notranjepolitični komentar (Lj)
19.55 Propagandna reportaža (Lj)
20.00 3-2-1 (Lj)
20.05 Custer z zahoda — celovečerni film (Lj)
22.20 TV kašpot (Lj)
22.40 TV dnevnik (Lj)

SOBOTA

12.30 Nogomet Sarajevo: Crvena zvezda — prenos do 14.15 (Sa-Lj)
17.45 Obzornik (Lj)
18.00 Kuhinja pri violinskem ključu: Pele in volk (Lj)
18.30 Mosaik (Lj)
18.35 Barvna oddaja za otroke (Lj)
19.15 Barvna risanka (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.50 Tedenski zunanjepolitični komentar (Lj)
19.55 3-2-1 (Lj)
20.00 Gledališče v hiši (Bg)
20.30 Moda za vas — barvna oddaja (Bg)
20.45 Za vse življenje — barvna serija (Lj) več brez meja (Lj)
21.15 Barvna propagandna oddaja (Lj)
21.20 Ladja na kateri služimo — celovečerni film (Lj)

DOMAČA KRONIKA

POROKE

CELJE

Poročilo se je 12 parov, med njimi: DUSAN KRAGELJ in SLAVA JURAN, oba iz Celja; IVAN GORICANEC, Kasaže in IVANKA POLANEC, Celje; IVAN VRECAR, Bukovžlak in TATJANA DREMELJ, Celje ter ZDENKO PRISLAN, Zalec in BREDA CIRMAN, Celje.

LASKO

FRANC PUCELJ, delavec, Močilno in MARIJA LUKANEC, gospodinja, Plazovje; ANTON TEPINA, delavec, in PEREZLIJA GORIŠEK, kmetovalka, oba iz Lokavca

RECICA OB SAVINJI

STANISLAV BASTELJ, 26, kmetovalec, Volog in MARIJA ZLEBNIK, 22, delavka, Grušovlje ter IVAN KRANČIČ, 27, kmetovalec, Trnovec in PAVLA ZUNTER, 26, kmetovalka, Sp. Kraše.

SLOVENSKE KONJICE

MILAN POGAC, 24, Gmajna in ANA KONEC, 27, Križevci; JOZEF ZUPANC, 26, Repno in NADA BRECKO, 21, Stranice; JOZEF BRDNIK, 21, Sp. Preloge in MARIJA SENIČ, 33, Konjiška vas; ALBIN PUCNIK, 29, Zg. Grušovlje in MARIJA LEVART, 24, Dobrnež; IVAN ČRESNAR, 23, Resnik in IRENA OBROVNIK, 23, Padežki vrh; DUSAN HRIBERNIK, 23 in KATARINA SKAFAR, 21, oba iz Velenja ter MARJAN ZABUKOVSEK, 20, Ostrožno in STEFKA NOVAK, 19, Laže

SENTJUR PRI CELJU

FRANC STRMCNIK, 26, sofer, Hrenova in MARIJA GUBENŠEK, 23, gostilničarka, Zegar; MARJAN ANTLEJ, 21, delavec, Planinski vrh in JOZEFA NOVAK, 17, poljedelka, Brezje; ALOJZ MOTOH, 21, delavec in SILVIJA PUSNIK, 32, poljedelka, oba iz Cerovca STJEPAN MUDRI, 25, delavec, Arja vas in IVANKA SATLER, 19, trg. pomočnica, Hotunje ter JANEZ POLJŠAK, 53, delavec in MARIJA SENICA, 43, poljedelka, oba iz Podpeči.

ZALEC

FRANC CEH, 27, Zagorci in DANICA MENIČ, 22, Parižlje; JANKO MOZINA, 25, Ločica in MAJDA JELEN, 20, Andraž; FRANC SMAJS, 21, Braslovce in DANICA LUKNER, 21, M. Braslovce; IVAN ČULK 30 in ANGELA KODRE, 19, oba iz Malih Braslovč; IVAN DREV, 34, Slatina in ELIZABETA ŠKRABE, 38, Zaki; VLADIMIR OBLAK, 26 in ZLATKA GROBIN, 24, oba iz Zalca; IVAN KOVAČ 23, Sempeter in LJUDMILA PRAZNIKAR, 24, Pongrad. Zlati poroki: FRANC IN MARIJA RAMSAK, oba stara 74 let iz Lajpa.

SMRTI

CELJE

FRANC SVEČNIK, 72, Velenje; ANA SINKOVIČ, 63, Vinska gorca; STEFAN MURKO, 54, Smarje; FRANCISKA FLORJAN, 72, Prebold; ANGELA GRICNIK, 84, Pongrac; FRANC PIKELJ, 79, Radeče; FRANC HUDEJ, 83, Bovše; ANA POTEKO, 87, Celje; MARIJA PINTER, 80, Sentjanž; MILAN PLOJ, 21, Zagrad in AMALIJA SEMMINEK, 95, Arcelin.

LASKO

MARTIN POSPEH, 43, kmetovalec, Sevice; FRANC SOTLAR, 65, upokojenec, Obrežje; MAKSIMILIJAN PAVLIČ, 66, upokojenec, Dobrava; KRISTINA PUSNIK, 79, upokojenka, Vel. Širje; FRANC KNEZ, 66, kmetovalec, Vrh in ANTONIJA ZEME, 81, upokojenka, Male Grahovše.

PROMETNE NESREČE

VOZILA STA PO LEVI

FRANC KADIVNIK, 27, Zalec, se je peljal z osebnim avtom iz Griz proti Pongracu in se srečal z voznikom osebnega avta ANTONOM DEZELAKOM, 30, iz Pongraca. Ker pa sta oba pripeljala v rabel ovinek po levi strani, je prišlo do trčenja, pri čemer se je Kadivnik poškodoval, na obeh avtomobilih pa so ocenili škode za 10.000 din.

TRAKTOR GA JE POKOPAL

FRANC SUHOVRŠNIK, 40, iz Dola, se je peljal pozno zvečer z neregistriranim traktorjem s polpriklonikom proti domu. V Doli je zavil na gozdno cesto, tu pa nenadoma zapeljal v levo s ceste na travnik. Traktor se je nekajkrat prevrnil in pod seboj pokopal Suhovršnika, nato pa sam peljal še 40 metrov, ko se je ustavil v potoku. Suhovršnik je bil takoj mrtev.

ZADEL JE DVA KOLESARJA

ALEKSANDER POKORNY, 25, iz Vrha, se je peljal iz Sempetra proti Zalcu. Pri nadvozu je dohitel voznika kolesa na pomožni motor ANTONA SKORNSKA, 28, iz Brega pri Polzeli, ga zadel in zbil po cesti ter takoj odpeljal naprej. Po približno 350 metrih pa je zbil še Skornškovega brata ANDREJA, 21, ki je dobesedno obsedel na sprednjem sedecu v osebnem avtu. Oba so teže poškodovana odpeljali v celjsko bolnišnico, preizkusili z aftoskopom Pokornyja in mu odvzeli prometno in vozniško dovoljenje. Škode je za 15.000 dinarjev.

DECEK NA CESTI

ALOJZ JEVSENAK, 50, iz Velenja, je vozil po Efenkovi cesti v Velenju. Srečal se je z materjo s tremi otroki, ki so hodili po svoji desni strani, nenadoma pa je tletni IGOR MIKLAVZIN stekel čez cesto in Jevsenak ga je podrl. Poškodovanega dekca so odpeljali iz velenjskega zdravstvenega doma tudi v celjsko bolnišnico.

BREZ LUČI

JANKO LEBAR se je peljal s kolesom na pomožni motor iz Vrha proti Rojam. Nasproti je pripeljal mopedist ADAM TAUCAR, 25, iz Brega pri Polzeli, ki se je zaletel v Lebarja, ki je vozil po levi strani in brez sprednje luči. Oba so teže poškodovana prepeljali v celjsko bolnišnico.

PREPOVEDANO PARKIRANJE

JACIM STOSIČ, 24, iz Leskoveca, je parkiral tovornjak pri samopostrežbi v Storah, kjer je to z znakom prepovedano. Za njim pa je ustavil še voznik osebnega avta, Prehiteljavil ju je pričel voznik tovornjaka STANE VERONIK, 39, iz Celja, ki je v trenutku, ko je bil vzporedno z osebnim avtom, opazil, da prihaja iz nasprotne smeri avto, zato je zavil v desno. Ker pa sta bili vozili parkirani preblizu, se je zaletel v tovornjak. Leskoveški registracije, pri čemer je nastalo škode za 4500 dinarjev.

OBSTALA JE V PAKI

TEREZIJA KUNST, 31, iz Velenja, se je peljala z osebnim avtom iz Velenja proti Šoštanju. V naselju Preloge jo je na poledneli cesti v rabelnem ovinku zaneslo v desno na bankino, kjer se je prevrnila na bok, nato pa se v strugo potoka Paka. Voznica se je poškodovala po glavi, na avtu pa so ocenili škodo na 10.200 dinarjev.

NEPREVIDEN PEŠEC

ENA CESTNIK, 40, iz Celja, je v naselju Kapla vas zagledala tik pred seboj pešca ANTONA KOKOLETA, 66, iz Kaple, ki je z njene desne strani prečkal cestišče. Voznica kljub zaviranju trčenja ni uspela preprečiti in je pešca zbita v vetrobransko steklo, nato pa je padel na cestišče in se teže poškodoval.

V STRUGO JE ZAPELJAL

BRANKO TAMSE, 35, iz Polzele, je pripeljal na most v Polzeli, kjer je prej letka Ložnica in s sprednjim delom vozila zadel v betonski kamen, ki ga je dobesedno razžagal in se prevrnil v strugo, kjer je obstal na kolesih. Voznik in samostnik sta se poškodovala, na avtu je škoda za 8000 dinarjev v bolnišnici pa so hna odvzeli tudi kri zaradi suma vinjenosti.

RECICA OB SAVINJI

FRANCISKA KOS, 66, Rečica.

SLOVENSKE KONJICE

ANA PAURIC, 64, Skalce in HELENA LEDERER, 90, Konjice.

SENTJUR PRI CELJU

MARTIN RATAJČ, 74, kmetovalec, Stopče in ALOJZIJA ZNIDAREC, 75, preužitkarica, Zlateče.

ZALEC

ANTON KRUSIČ, 69, upokojenec, Zelezno; ALBERT KOK, 18, vajenec, Marija Reka; LEOPOLD SOTOŠEK, 67, upokojenec, Dobriša vas; APOLONIJA SEMMINEK, roj. Rozman, 98, Sp. Roje; ALOJZ PODPEČAN, 70, upokojenec, Črnova in GABRIELA ZAJC, 87, upokojenka, Sempeter

ROJSTVA

CELJE

30 dečkov in 13 deklic

LASKO

1 deček

SLOVENSKE KONJICE

1 deček in 2 deklici

SENTJUR PRI CELJU

1 deček

SLG

Četrtek, 20. februarja ob 20. uri: F. S. Finžgar: RAZVALINA ZIVLJENJA. Gostovanje v Novi Gorici.

Petek, 21. februarja, ob 18. uri: Borivoj Wudler: PERPETUM MOBILE. P. Predpremiera. Abonma Kozjansko. Ob 20. uri: F. S. Finžgar: RAZVALINA ZIVLJENJA, gostovanje v Novi Gorici.

Sobota, 22. februarja ob 19.30: Borivoj Wudler: PERPETUM MOBILE. Predpremiera. Sobotni abonma. Vstopnice so tudi v prodaji pri gledališki blagajni. Ob 20. uri: F. S. Finžgar: RAZVALINA ZIVLJENJA. Gostovanje v Ajdovščini.

Nedelja, 23. februarja ob 15. uri: F. S. Finžgar: RAZVALINA ZIVLJENJA. Gostovanje v Sežani.

Ponedeljek, 24. februarja ob 19. uri: Borivoj Wudler: PERPETUM MOBILE. Abonma občine Zalec. Predpremiera.

Torek, 25. februarja ob 19.30 uri: Borivoj Wudler: PERPETUM MOBILE. Predpremiera. Torkov abonma. Vstopnice so v prodaji pri gledališki blagajni.

KINO

UNIHN

Od 19. do 23. februarja: SKORPIJON, ameriški barvni film, od 24. do 28. februarja: UMOR IZ LJUBEZNI, italijanski barvni film.

METROPOL:

Od 19. do 23. februarja: STRAH JE KLJUC, ameriški barvni film; od 24. do 26. februarja: SEMERICA JEZDI, ameriški barvni film.

DOM:

Od 19. do 23. februarja: PRAVA ZMAGA, francoski barvni film, ob 18. in 20. uri; od 24. do 28. februarja: TIGERČEK, bolgarski film, ob 16. uri. Ob 18. in 20. uri: PA PRODAJALKA CVETJA, severnokorejski film.

DEŽURNI ZDRAVNIKI

ZALEC

Četrtek, 20. februarja, dr. Andrej Ločniškar, petek, 21. februarja dr. Ivan Sviben, od 22. do 24. februarja dr. Lojze Rizmal, ponedeljek, 24. februarja dr. T. Tanaskovič, torek, 25. februarja dr. Lojze Rizmal, sredo, 26. februarja dr. Ivan Sviben.

SLOVENSKE KONJICE:

Četrtek, 20. februarja dr. Božo Pahljina, petek, 21. februarja dr. Anka Folar, sobota, 22. februarja dr. Božidar Topolšek, nedelja, 23. februarja dr. Branka Šteflič, ponedeljek, 24. februarja dr. Božo Pahljina, torek, 25. februarja dr. Božidar Topolšek, sredo, 26. februarja dr. Milica Pejič.

MARJE:

Četrtek, 20. februarja dr. Dragica Plasaj, od 21. do 23. februarja dr. Nada Mikulčič, ponedeljek, 24. februarja dr. Erna Graner, torek, 25. februarja dr. Erna Graner, sredo, 26. februarja dr. Dragica Plasaj.

DEŽURNI VETERINARJI

ZALEC:

Dežurstvo na veterinarski postaji: telefon 710-952, ali postajo muice tel 710-922.

CELJE:

Dežurstvo na veterinarski postaji: telefon 230-164.

SENTJUR:

Od 21. do 23. februarja veterinar Branko Hus, Sentjur 115, tel. 740-150

SMARJE:

Od 21. do 26. februarja, veterinar Vlado Ožura, Rogaska Slatina, telefon 810-969.

SLOVENSKE KONJICE:

Od 21. do 29. februarja, veterinar Martin Breznikar, Poljska 9.

Nasveti

Glas radia in televizorja se manj sliši skozi stene, če sprejemnik položimo s penasto gumo. Sosedje bodo te male pozornosti prav gotovo veselili.

V vogale preprog, ki se vihajo navzgor, vpletemo močnejšo cvetličarsko žico. Zlahka jih bomo upognili v pravi položaj in tako odstranili nevarnost, da bi se kdo spotaknil obenj.

ZDRAVILNA ZELIŠČA

RESA: Spomladanska resa je dobro poznana sorodnica borovnice. Resa ima še mnogo drugih, ljudskih imen kot so: divja resa, hrstelj, kozje resje, rudeča grašica, vresok, vresica in druga. Prav velikokrat dobimo spomladansko reso na suhih, prisojnih grčih na apnenčasti podlagi, seže pa tudi visoko v gore. Nabiramo nadzemne dele v cvetju. Uporabljamo pa svežo, ali pa posušeno v senci. Vsebuje črneleno, citronsko kislino, rudninske snovi, kot so apnenec in kremenčeva kislina, so pa verjetno v resi še druge pomembne, doslej neugotovljene učinkovine. Zunanje je uporabna kot čajni preliv pri ošesnem vnetju in pri bolečinah v očeh. Resa uživa sloves naravnega zdravila zoper revmatizem, boleznih mehurja in ledvic. Uporabljajo jo kot čistilo za kri pri ekcemih in kožnih izpuščajih. Čaj iz rese, oslajen z žličko medu, pomaga pri nespečnosti.

TRŽNICA

Drage gospodinje, preden se boste napolile po nakupih na našo tržnico, si preberite, kakšne so cene zelenjavi. Kljub zimskemu času boste na tržnici našle dovolj solate, ki je po 12 do 14 dinarjev za kilogram, nekoliko dražji je radič, ki je po 30 dinarjev, mo tovec je po 35 do 40 dinarjev za kilogram, prav toliko pa boste morale odšteti za kilogram regrata. Zelje v glavah, ki ga prav tako lahko porabimo za solato, je po 4 dinarje za kilogram. Kislo zelje je po 8, kislja repa pa po 6 dinarjev za kilogram. Peteršilj je po 12, korenje pa po 8 dinarjev za kilogram. Jabolka so od 3 do 5 dinarjev, jajca od 1,10 do 1,30 par za komad. Cene mlečnih izdelkom se niso spremenile: skuta je po 16 dinarjev, surovo maslo po 35 dinarjev za kilogram, kislja smetana je po 20 dinarjev za liter. Čeprav nam je letošnja zima končno le naklonila nekaj snežink, je na trgu še vedno polno pomladanskih cvetlic: teloha, trobentic in zvončkov. Za šopek boste odšteli le 2 do 3 dinarje. Želimo vam dober nakup.

PRIREDITVE

V četrtek, 20. februarja bo v veliki dvorani Narodnega doma v Celju zanimivo predavanje Tomaža Hučevarja iz Maribora: Po Nordijskih deželah. Predavanje bo spremljal z barvnimi diapozitivi. Ogledati si boste Norveško, Švedsko in Finsko. Vstopnice, po enotni ceni 7 din, lahko kupite v Turistnem uradu pri kinu Metropol.

V Muzeju revolucije bo do 28. februarja odprta razstava: KULTURA MED NOB.

**NAROČITE
CIGANKO!**

POGLEJMO NAOKROG

LJUBEZEN PO SVETU

LJUBEZNIVA DEKLETA

Doraščanje dečka v fanta je menda po vsem svetu spremljano z enakimi telesnimi in duševnimi spremembami. Toda pri puščavskem plemenu Targih v južnem delu Alžirije so še posebno v skrbeh, da deček ne bo spolno zaostal, zato ga že kot dečka spodbujajo, da se čim večkrat ukvarja s tisto rečjo. Mečkanje spolovila že od ranih let imajo za stimulacijo, brez katere bi dečku ud zaostal, bi ostal majhen, krmežljiv, nesposoben.

Ko se v dečku prebujata fant, ima tako mečkanje in žuljenje seveda že posledice. Zdjaj so na vrsti že dekleta, ki so dolžna pomagati svojim rodovnim tovarišem pri njihovi igri s samimi seboj. In ker so pri Targih ljudje razvrščeni v ostro ločene skupine po veljavi, mora dekleta, ki pripada nižjemu sloju, fantu, ki pripada višje sto-

ječi družini, brezpogojno pomagati pri onaniranju, če fantič to želi. Drugim dekletom iz višjih slojev tega ni nujno treba, storijo pa uslugo vseeno rade. Večkrat se dogodi, da fantje svoje igračkane s seboj opravljajo čisto javno, da vabijo dekleta, ki naj jim ročno pomorejo pri krepitvi moškosti v pričo odraslih, odrasli pa se zato ne zmejnijo — narobe, povsem v skladu je z njihovimi predstavami o obnašanju mladine.

In če si takle fant, ki mu dekle pomaga nenadoma zaželj dekleta samega, da svojo okrepljeno moškost preiskusiti na njej sami? Kaj je večji dokaz, da je fant dozorel, da mu ni več potrebna pomoč, da je sposoben storiti, kar je kot moški storiti dolžan.

Na sliki mlado Targiško dekle v svoji značilni noši.

SALON

T

V DVAJSETIH DNEH OKOLI SVETA (10)

TRAGEDIJA MIRKA DEDIČA

Gospodarsko in turistično moč majhne singapurske države najzazorneje predstavljata dva podatka — da zaseda Singapur tretje mesto med svetovnimi pristanišči in da se v državno blagajno nateče kar 350 milijonov dolarjev od turizma. Na krožni vožnji po mestu pa sem na vsakem koraku z nosom trčil na singapursko zavzetost za hitrejši gospodarski vzpon. Da ne omenjam mogočnih stanovanjskih stolpnice, ki bodo znancom že v prihodnosti domišljivo ali verovanje v pripovedi dečkov in babic, kako so se sredi Singapura še pred leti sprehajali tigri, zdaj pa so se dokončno odločili za domovanje v džungli... Toda Singapur bo izgubil čarobni plašč romantičnega sijaja, če bodo državni in mestni očetje preveč izrabili prostor in spregledali vabljivo moč džungelskega okolja. Resda orhideje čisti človekova čustva in misli. A ko nam je vodič O'Hara razlagal, kako nameravajo porušiti stari kitajski del mesta — Chinatown, češ da kazni njihov odnos do čistoče in umitega okolja, mi to ni šlo v račun. Zato ne, ker Singapur živi razkošno kulturno, zabavno in nočno življenje. Kako ne — saj združuje prvinske sanje kitajske, indijske in malajske kulture.

x x x

Treh podob iz srečanj s singapursko galerijo nenavadnosti ne morem pustiti v beležnici in v spominskih predalih. Ogled hiše iz žada, krokodilje farne in žalostnega, nočnega pogovora v sobi 908 Oberoi Imperial Hotela z družini Sabahudina Dediča, ki še zdaj ni bil podoben brezskrbnemu življenju kake kitajske družine na džunkah, ki so se leno pozibavale ob obali...

Hiša iz žada (žad je okrasni, dragocen, zelo dragocen kamen čudovito zelene barve) privablja v svojo notranjost vse turiste sveta. Bratje Av, ti so zgradili tudi znani Wah Par Villa ali Tiger Balm Garden z grotesknimi in nevsakdanjsimi scenami iz kitajske mitologije, so lastniki hiše iz žada. V tej graščini ali boljše vili v izjemnem okolju smo si ogledali neprecenljive kitajske umetniške kolekcije iz žada, in če se prav spomnim, tudi iz marmorja in drugih dragocenih kamnov. Na umetniško izoblikovane žadaste skulpture figur in podobice iz čistega, nemadeževanega žada, zlata in srebra je zlasti neženjski del naše turistične srenje spustil srčne želja po spremembi lastništva. Ker Jugoslovani smo revni turisti in tudi zunaj praviloma več porabimo, kot bi smeli, se je nekaj najbolj navdušenih ljubiteljev vabeče zelene barve odločilo za drag nakup. Žad je pač žad in

uhani iz žada bodo več kot le modna muha na korzu.

Na krokodilji farmi še nikoli nisem bil in si svojo živi dar nisem upal niti pomisliti, da jo bom obiskal. V Singapuru te atrakcije nisem hotel zamuditi. V turističnem vodniku sem že pred pojo prebral, da se na krokodilji farmi plazijo po zemlji in v vodi čez 500 teh plazilcev s štiridelnim srcem in s krvoločnimi zobmi v čeljustih. Da jih v tovarni v posebnem proizvodnem postopku spreminjajo v čevlje, torbe, pasove in druge dragocene

plazijo, njihova starost pa se giblje od petih mesecev do sedmih let. Največ jih uvažajo iz Indonezije. Dvomoj sem si prinesel majhno krokodilčkovo glavo, ki so jo ustrojili v nepraktično denarnico in obesek za ključce. A čeprav smo kupovali izdelke iz krokodilje kože v trgovini, prosti državnih taks, cene niso bile zavoljo tega nič manj — krokodiljske.

x x x

14. novembra pozno ponoči, pravilneje, zgodaj zjutraj, pa sem preživel v sobi 908 v Oberoi Imperial Hotelu trenutke, ki so mi še danes blizu, kot da bi jih še neizživete trdno zaklenil v popotne spomine.

Pogovarjal sem se z Mirjano in Sabahudinom Dedičem iz Bora.

PIŠE JOŽE
VOLFAND

predmete iz krokodiljevega plašča. Pa da vse to lahko kupi popotnik v trgovini, kjer v ceni blaga ni vračunan prometni davek.

Krokodilja farma je in ni. Pokazali so nam dva skrbno zamrežena pravokotna prostora, bazenčka mini mer in v njih okrog 20-30 krokodilčkov iz Indonezije in Kambodže, pa s Ceylona. Lenuhasti krokodilji mladiči nas še pogledali niso, kaj šele, da bi nam pomahali z mogočnim in trdim repom. Morali smo jih požgečkati s palico, da so nam pomoziknili z zaspanimi očmi in nam pokazali skrajno nejevoljo, ker si jih upamo motiti. Zoologija pozna tri glavne krokodilje družine: prave krokodile, aligatorje — kajmahe in gavijale. Članov teh družin pa je za naše skromno znanje preveč — od nilskega, oklopnega, topnosega, močvirskega, malajskega, bulastega in ne vem še kakega krokodila. Ko sem sedaj listal po knjigi Živalski svet, pa trih »singapurskih« vrst skoraj nisem mogel nikamor vtakniti. Na farmi so nam pokazali rečnega krokodila, kraljevskega ali rumenega krokodila in morskega. Vsi so na kupu. Drug na drugega se

plazijo, njihova starost pa se giblje od petih mesecev do sedmih let. Največ jih uvažajo iz Indonezije. Dvomoj sem si prinesel majhno krokodilčkovo glavo, ki so jo ustrojili v nepraktično denarnico in obesek za ključce. A čeprav smo kupovali izdelke iz krokodilje kože v trgovini, prosti državnih taks, cene niso bile zavoljo tega nič manj — krokodiljske.

Mirjana in Sabahudin sta se vzela leta 1969. Mati je preživela trombozo, to pa je, kot kaže, ob dveh hudih prehladih in pljučnici, za vselej zapečatilo življenje malega svetlolasega Mirka z iskrivimi rjavimi očmi in nedoločnim pogledom. Noben jugoslovanski zdravnik ni napovedal ozdravitve. Vsi so majali z glavami. Fant ne bo nikoli slišal in nikoli govoril. Toda — lahko poskusite z akupunkturo. Akupunktura je poseben, za sodobno medicino nenavaden način zdravljenja z iglo, ki jo zdravnik vbada v kožo, v obolela mesta. V Mirkovem primeru za uho. To metodo zdravljenja so poznali Japonci in Kitajci že pred tisočletji. Sporne so ocene, kaj zares lahko akupunktura ozdravi.

Mirjani in Sabahudin žari upanje. Vnel ga jima je 68-letni kitajski zdrav-

nik, ki jima je obljubil dokončno diagnozo v nekaj mesecih. Najbolj pa ju je prepričevala v utemeljenost vročega upanja solidarnost borskega kombinata — topilnice. Delavski svet in zbori delavcev so odločili, da Sabahudin Dedič na stroške delovne organizacije, skupni znesek je 20 milijonov, odpetuje z Mirkom na začetno pot ozdravljenja. Ne samo to. Sabahudin, tehnik, v času izrednega dopusta pripada osebni dohodek in ko je izžrpel za hotelske in druge stroške prvih dvajset milijonov, so se dogovorili, da ima, v mejah skromnosti, odprti račun...

Pri tej človeški, topli solidarnosti pa se zgodba ne konča.

Tisto noč, 14. novembra, je imela Mirjana obokane oči. Ko me je poklicala po telefonu, naj pridem na obljubljeni intervju — pogovor, je med povabilom ihtela. Mož pa je bil ves razgret, jezen, pa kritično do jugoslovanske zdravniške etike. Ze prvo sniđenje z našo ekipo mu je prineslo nevesel besedni dvoboj z zdravnikom, psihiatrom, ki je bil med svetovnimi potniki in zdravnik mu je neusmiljeno, ko je prvič zagledal Mirka, postavil diagnozo: Mirko je mentalno prizadet otrok. Tu ne gre za nobeno travmo. Akupunktura je nesmisel. Trdo so padale te besede na čustveno hišico, zgrajeno iz delčkov upanja in v sobi 908 Oberoi Imperial Hotela v Singapuru je vela bolečina. Upanje se je spotaknilo ob neusmiljeno resnico. Ob kritiko, češ da borski delavci mečejo denar v nič, ko so se odločili za to vrsto pomoči mlađemu Mirku Dediču.

»Ne vem, kako more. Kako lahko ob enem s tem pogledu na otroka reče, da je duševno zaostal? Zakaj nas ni pustil pri miru? Hočemo sinu samo pomagati. Kateri starši ne bi stopili še na tako težko, neverjetno pot možnosti, samo da bi sin ozdravel, začutil to življenje...« mi je z bolečino na obrazu pripovedovala Mirjana in jokalala...

Preslišal sem besede o hotelski ustrezljivosti. Kako četica uslužbencev v hotelu ljubi in razvaja Mirka. Kako je borski kolektiv več dal in razumel njuno nesrečo, kot sta si kdajkoli mislila... Da, on, 36-letni Sabahudin, in ona, 28-letna Mirjana, dan za dnem za roko vodita Mirka na akupunkturni vbođljaj za uho... Ker upata, ker hočeta, ker mata rada otroka...

»In če uspeha ne bo?« sem vprašal.

»Veva, da sva vse poskusila. In to nama bo v zadoščenje.«

Spomnil sem se, kako sem jima obljubil, da se jima javim. Se danes bom to storil. In povprašal kakšen je konec tragedije Mirka Dediča...

Se en detajl iz turističnega središča Tiger Balm Gardens

NOVI
tednik

7

NOVI TEDNIK — Glasilo občinskih organizacij Socialistične zveze delovnega ljudstva Celje Laško Slovenske Konjice, Sentjur, Smarje pri Jelšah in Zalec — Uredništvo: Celje, Gregorčičeva 5, poštni predal 161; Naročnina in oglasi: Trg V. kongresa 10 — Glavni in odgovorni urednik: Jože Volfand, tehnični urednik: Drago Medved — Redakcija: Milan Božič, Jure Krašovec, Mateja Podjed, Milan Seničar, Damjana Stamejčič, Brane Stamejčič, Zdenka Stopar, Milenko Strašek, Tone Vrabi — Izhaja vsak četrtek — Izdaja ga CGP »Delo« številke 2 din — Celoletna naročnina 75 din, polletna 37 din. Tekoči račun 50102-601-20012. CGP »DELO« Ljubljana — Telef. uredništvo 22-369 in 23-105, mali oglasi in naročnine 22-800.